

Ali (Radiyallâhu Anh) Rasûlüllâh (Sallallâhu Aleyhi ve Sellem)'in Kendisine Halîfelik Hakkında Bir Vasiyette Bulunmadığını Bildirmişken Haydar Baş Gibilerin Dedikleri, Acem Palavralarından Öteye Geçemez

Ahmet Mahmut ÜNLÜ sh: 4

Cübbeli Hocamıza Reddiye Yapan Kişi
Gazâîlere ve Geylânîlere İftira Etmiş Olur

Mustafa ÖZŞİMŞEKLER sh: 01

İman Misli Olmayan En Kıymetli Cevherdir

Resul BÖLÜKBAŞ sh: 8

Halil Kavras'ın Efendi Hazretleri ile Askerlik Anıları

Hasan KUDUOĞLU sh: 10

Kadınların Kabir Ziyareti

Ömer Faruk KORKMAZ sh: 22

Haremlik-Selamlık ve Eşlerin Kol Kola Yürümesi

Hüsametdin VANLIOĞLU sh: 30

Fatih'in Oğulları ve Amansız Mücadele

Prof. Dr. Ahmet ŞİMŞİRGİL sh: 44

M. İslamoğlu'nun "İslam Devleti Değil, İnsan Devleti Lazım" Sözlerine Reddiye

Hüseyin Avni KANSIZOĞLU sh: 56

Yaratılış Gâyesi - Murat SOYDAN sh: 62

Anıların Yetenekleri Şaşırtmaya Devam Ediyor

Prof. Dr. Volkan TUZCU sh: 70

Kadınlarda Kısırlık Nedenleri ve Bitkisel Destek

Herbalist Yunus ERSİN sh: 72

Hangi Belalar ki Safer Ayında Yarattılacak
Safer Ayında Yapılacak Duâlarla Geri Çevrilir Ancak

Safer Ayının
Her Günü Okunacak Bir Dua
sh: 78-79

Safer Ayının Son Çarşamba Gecesinde Okunacak
"Âyete'l-Kürsî'nin Sırrı" İsimli Mühim Dua
sh: 91-94

Safer Ayının Son Çarşamba
Gecesinin ve Gününün Namazı
sh: 94

Safer Ayının Son Çarşamba Gecesi Okunacaklar
ve Yazılacaklar sh: 88-91

Hızlı Anlayış ve Öğrendiğini Unutmamak İçin
Okunacak Dualar sh: 95-96

EDİTÖRDEN

Birlik ve beraberliğe her zamankinden daha çok ihtiyaç duyduğumuz şu günlerde, “**cemaatimizin mümtaz hocalarından**”(!) şeklinde takdim edilen İrfan Gürses, “**reddiye yapıyorum**” bahanesiyle, Cübbeli Hocamıza karşı içerden bir cephe açmak istedi. Şefik Kocaman'da bunu destekledi

Hayırdır?.. Bu güne kadar durdun durdun da, bazı kesimlerin birlik ve beraberlik rûhunu bilinçli olarak zedelemeye çalıştığı şu hassas dönemde mi ortaya çıktın?..

Hatırlayacağınız üzere İrfan Gürses'in internete düşen ses kaydının bir bölümünde:

“Ben bizim hadis ekibini bir buçuk yıldan beri durduruyorum. Aman Cübbeli hoca hakkında bir laf söylemeyin” diyordu.

Madem bir buçuk yıldan beri arkadaşlarını durdurdun, şimdi sen niye konuşuyorsun?.. Bu zor ve hassas dönemde daha fazla kenetlenmemiz lazımken, fitneye sebep olacak açıklamalar yapmak ilim ehlinin yapacağı iş midir?

Bu kadar zaman bekleyip şimdi konuştuğuna göre, herhalde “artık vakit saat geldi” diye düşündün... Aferin... Müthiş bir zamanlama... Tam da birlik ve beraberliğe en çok ihtiyacımız olduğu bu netâmeli günlerde...

Yine o ses kaydında Cübbeli Hocamızı kastederek şu mealde diyorsun ki:

“Benim ismimi anarak iftirada bulunuyor. Söylemediğim bir sözü söylemiş diyor... Bütün kitaplarındaki uydurduğu bütün hadisleri tek tek ifşa edeceğim... Bundan sonra ya herro ya merro...”

Önce şuna bi açıklık getirelim. Hadis uyduruyor demek; Resûlullah'ın demediği bir sözü “**O dedi**”, diyerek Resûlullah'a iftira atmak demektir. Cübbeli Hocamız kitaplarına aldığı tüm hadislerin kaynağını tek tek belirttiğine göre, senin bu ithamın doğrudan o kaynağın müellifi olan Gazâlî ve Geylânî gibi büyüklerimize gider ki, bu durumda sen Cübbeli Hocamıza açıkça iftira etmiş oluyorsun. Bir **müfteri**'nin hadisçiler arasındaki durumu ise sana gizli değildir.

Ayrıca madem Cübbeli Hocamız için “**hadis uydurdu**” diyebiliyorsun, o halde bir buçuk yıldan beri sen niye sustun?..

Bu nasıl garâbet ki, Resûlullah'a yapılan iftiraya susacaksın ama senin hakkında iftira edildiği zehâbına kapılınca Donkişot gibi ortaya atılıp “**ya herro ya merro**” diye meydan okuyacaksın. Çok yazık...

Kendi nefsinin savunmayı, Resûlullah'ı savunmaktan daha ön planda tutan birinin; mevzu hadisler hakkında yaptığı reddiye, dini hassasiyetle yapılmış olabilir mi?..

Kıymetli Lâlegül Dergisi Okurları!

Cübbeli Hocamızı itibarsızlaştırmak için, içerden de böyle bir şeye teşebbüs edilmesi manidar değil mi?..

Zira, yıllar öncesinden başlayıp “**Dinler arası diyalog ve İbrahimi Dinler Safsatası**”, “**Hadis İnkarcılığı**” gibi konularda reddiyeler yapan; **DAEŞ** daha yeni yeni ortaya çıktığında, onun bir terör örgütü olduğuyla alakalı hadis-i şerifleri ekranlardan söyleyip, birçok gencin bu örgüte katılmasına engel olan; **PKK**'nın yaptığı kanlı terör eylemleri hakkında cesurca açıklamalar yapan ve bu gibi sebeplerden dolayı da, kendisine kurulan çirkin kumpaslarla hapse atılıp bedel ödeyen, ayrıca terör örgütlerinden de ölüm tehditleri alan böyle bir alime dışarıdan bu denli saldırılar varken, bir de içerden cephe açmaya çalışmak, gerçekten çok düşündürücü...

Unutmayalım ki; bu memlekette İslam adına çok sıkıntılı dönemler gördük. 28 Şubat süreçleri yaşadık. Sırf sarığımızdan sebep yollardan toplanıp karakollara götürüldüğümüz dönemler oldu. Medreselere, Kur'an kurslarına baskınlar düzenlenip Kur'an okuyan ilim talebeleri sorgudan geçirildi. Başörtüsü yasağı sebebiyle nice mahrumiyetler, hapis süreçleri yaşandı. Camilerde bile sohbet etmemizin yasak olduğu dönemler çok da uzak değil.

İşte o sıkıntılı dönemlerde bazılarının ismi esâmesi bile okunmazken, Cübbeli Hocamız kürsülerde tebliğ ve davete devam ediyordu. O zaman da zindanlara atılıp bedeller ödedi.

Şimdi ise bir serbestlik var elhamdulillah... Lakin haddini bilmeyip haddi aşanların da haddi hesabı yok... Herkes herkesi eleştiriyor, suçluyor, itham ediyor, yani ağız olan konuşuyor, kalemi olan yazıyor.

Beyler!.. Konuşabilen konuşsun, yazabilen yazsın ama herkes haddini bilsin!..

Zira çok bilene değil, haddini ve kendini bilene saygı duyulur...

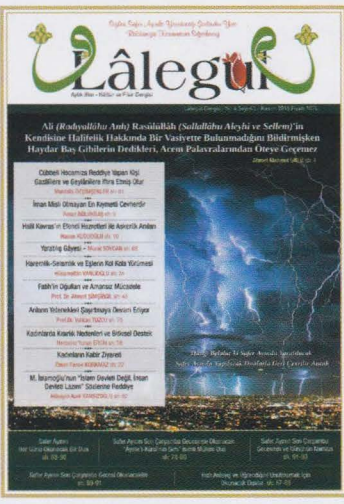
Sıkıntılı dönemde ortalarda olmayan ama bu dava için bedel ödeyenlerin kurduğu ortamda kendini piyasaya arz eden yeni yetmeler için üstad Necip Fazıl şöyle diyor:

Biz hohluya hohluya buz dağlarımı erittik

Şimdi ortalık çamurdan geçilmiyor!

Fi emanillah!

Mustafa Özşimşekler

ADRES

Tuana Basın Yayın
Çınar Mah. Osman Gazi Cad. No: 50/A
Bağcılar / İSTANBUL
Tel: 0212 435 10 58

Dergimizde yayınlanan yazıların, reklamların sorumluluğu yazarına ve reklam sahibine aittir.

LÂLEGÜL DERGİSİ ADINA İMTİYAZ SAHİBİ

Tuana Basın Yayın

GENEL YAYIN YÖNETMENİ

Mustafa ÖZŞİMŞEKLER

GENEL MÜDÜR

Gürsel YILDIZ

REKLAM MÜDÜRÜ

Suat YILDIZ
0212 435 50 50

YAYIN TÜRÜ

Yerel, Sürekli, Aylık

BASIM YERİ

Promat Basım Yayın San. ve Tic. A.Ş.
Orhangazi Mahallesi 1673.Sokak No:34
Esenyurt-İstanbul
Tel: 0212 622 63 63 - Fax: 0212 605 07 98
www.promat.com.tr

YURTIÇİ ABONELİK BEDELİ (YILLIK)

150 TL

YURTDIŞI ABONELİK BEDELİ (YILLIK)

150 Euro

ABONELİK İÇİN BANKA HESAP BİLGİLERİ

Gürsel YILDIZ

ALBARAKA TÜRK TL HESABI

İBAN: TR14-0020-3000- 0064-8648-0000-09

ALBARAKA TÜRK EURO HESABI

İBAN: TR57-0020-3000-0064-8648-0000-11

POSTA ÇEKİ HESAP NUMARASI

Gürsel YILDIZ
105 907 20

TEMSİLCİ İRTİBAT

0212 435 10 58

ABONE DAĞITIM

Tuana Basın Yayın
0212 435 10 58

ABONE İŞLEMLERİ

0212 912 10 06

İÇİNDEKİLER

ALİ (Radyallâhu Anh)
RASÛLÜLLÂH (Sallâllâhu
Aleyhi ve Sellem)'İN
KENDİSİNE HALİFELİK
HAKKINDA BİR VAŞİYETTE
BULUNMADIĞINI
BİLDİRMIŞKEN HAYDAR BAŞ
GİBİLERİN DEDİKLERİ, ACEM
PALAVRALARINDAN ÖTEYE
GEÇEMEZ

AHMET MAHMUT ÜNLÜ

20 YESEVİ YOLU
İYİLİK EKİM'İ

32 SÜNNET
HADİS-İ ŞERİFLER

38 BİR SAHÂBİYİ TANIYALIM
HADİCETÜ'L-KÜBRÂ (Radyallâhu Anha) (2. BÖLÜM)

40 KISSADAN HİSSELER
BU NASIL KOMŞULUK?

42 HİKEMİYYÂT
HİKMETLİ SÖZLER

50 EDEBİYYÂT
DEMİŞLER

• DUALAR ve ZİKİRLER •

78 Safer Ayının Her Günü Okunacak Bir Dua

79 Safer Ayında Kılınacak Namazlar

80 Her Ayın, Özellikle De Safer Ayının Başında Okunarak Korkulardan Kurtulmaya,Zelil Durumdan Aziz Olmaya Vesile Olacak Acayib Bir Dua

88 Safer Ayının Son Çarşamba Gecesi Okunacaklar

89 Her Çarşambanın Uğursuzluğundan Korunmak İçin Her Salıyı Çarşambaya Bağlayan Gece Okunacaklar

90 Safer Ayının Son Çarşamba Gecesi Bir Kaba Yazılıp Suyu İçilecek Selâm Ayetleri

91 Her Ayın, Özellikle De Safer Ayının Son Çarşamba Gecesinde Okunacak "Âyete'l-Kürsî'nin Sırrı" İsimli Mühim Dua

94 Safer Ayının Son Çarşamba Gecesi Namazı

94 Safer Ayının Son Çarşamba Günü Namazı

95 Safer Ayının Son Çarşambasında Tekrarlanmasında Hayır Olan Bir Dua

95 Sür'atü'l-Fehm (Hızlı Anlayış) İçin Okunacak Dualar

**İMAN DEDIĞİMİZ ŞEY ÖYLE BİR
CEVHERDİR Kİ O'NA HIÇ BİR
ŞEY MUKABELE EDEMEZ**

■ RESUL BÖLÜKBAŞ

►8

**MAHMUD EFENDİ HAZRETLERİMİZ'İN
ASKERLİK ARKADAŞI HALİL KAVRAS
AMCAMIZLA HOŞ BİR SOHBET**

■ HASAN KUDUOĞLU

►10

**KABİR ZİYARETLERİNİN
CEVÂZİYETİ**

■ ÖMER FARUK KORKMAZ

►22

**EFENDİ HAZRETLERİ'NİN İLMÎ
KELÂMLARI**

►28

**HAREMLİK-SELAMLIK VE EŞLERİN
KOL KOLA YÜRÜMESİ**

■ HÜSAMETTİN VANLIOĞLU

►30

**MESCİD-İ DIRAR VE
PARALEL DİN**

■ MUSTAFA ÖZŞİMŞEKLER

►34

**FATİH'İN OĞULLARI VE
AMANSIZ MÜCADELE**

■ Prof. Dr. AHMET ŞİMŞİRGİL

►44

**ZAFER SENİN, HEZİMET
ROMANOS DİOGENES'İN
ÇOCUKLARININ OLACAK!**

■ Dr. İHSAN ŞENOCAK

►50

**HANGİ İNSANIN HANGİ
İNSAN DEVLETİ, HANGİ
ADALET DEVLETİ? -1-**

■ HÜSEYİN AVNİ KANSIZOĞLU

►56

YARATILIŞ GÂYESİ

■ MESNEVİHAN MURAT SOYDAN

►62

**ARILARIN OLAĞANÜSTÜ
YETENEKLERİ ŞAŞIRTMAYA
DEVAM EDİYOR**

■ VOLKAN TUZCU

►70

**KADINLAR'DA KISIRLIK,
NEDENLERİ, RİSK FAKTÖRLERİ,
TANISI VE BİTKİSEL DESTEK**

■ HERBALİST YUNUS ERSİN

►72

LALEGÜL DERGİSİ ABONELİK

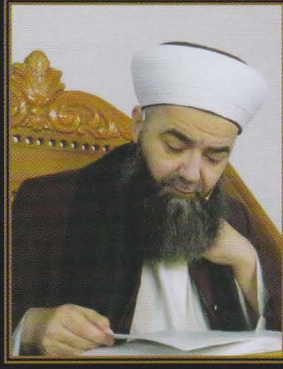
YURTIÇİ ABONELİK 150 TL
YUTDIŞI ABONELİK 150 EURO

0212 912 10 06
www.lalegulnesriyat.com

LALEGÜL DERGİSİNE
1 YIL ABONE OLAN HERKESE
KORUNMUŞ SIR SETİ VE
ÇOCUKLAR İÇİN OKUMA SETİ
HEDİYE

AHMET MAHMUT ÜNLÜ

ALİ (Radiyallâhu Anh) RASÛLÜLLÂH (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'İN KENDİSİNE HALİFELİK HAKKINDA BİR VASİYETTE BULUNMADIĞINI BİLDİRMİŞKEN HAYDAR BAŞ GİBİLERİN DEDİKLERİ, ACEM PALAVRALARINDAN ÖTEYE GEÇEMEZ

Ali (Radiyallâhu Anh)ın bizzat kendisi sahih hadîs-i şerîflerde zikredilmiş olan:

عَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُ قَالَ: «الْأَيُّمَةُ مِنْ قُرَيْشٍ، وَمَنْ فَارَقَ الْجَمَاعَةَ شِبْرًا فَقَدْ نَزَعَ رِبْقَةَ الْإِسْلَامِ مِنْ عُنُقِهِ.»

“Devlet reisleri Kureyş'tendir. Cemaatten bir karış dahî ayrılan kimse muhakkak İslâm ipini boynundan çıkarmıştır” (İbnü Ebî Şeybe, el-Musannef, no:38310, 21/48) görüşünü açıklamışken onun kendisinden evvel geçen üç halîfeye bîat eden sahâbe cemaatinden ayrılmış olması onun dinden çıkmasını kabullenmek ile eşdeğerde bir tutum olur.

Kendisi İslâm topluluğundan bir karış dahî ayrılığı İslâm'dan uzaklaşma kabul eden bir kişi Ülü'l-emr'e itaat ve halîfeye bîat gibi cumhûrun kabullendiği bir hususta onlardan ayrı durabilir mi?!

Üstelik bu durumun karış ayrılmadan öte fersah fersah uzaklaşma anlamı taşıdığı ortadadır.

Dolayısıyla Ali (Radiyallâhu Anh) hiçbir zaman ümmetin birleştiği üç halîfeye bîat gibi meselelerde onlardan ayrı durmamış, aksine en önce bîat edenlerden olmuş ve kendisinin Rasûlül-lâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) tarafından halîfelikle görevlendirilmediğini de bizzat kendi beyanları ile ortaya koymuştur.

Nitekim İmâm-ı Nevevî (Rahimehullâh)ın nakline göre Ali (Radiyallâhu Anh):

عَنْ عَلِيٍّ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ أَنَّهُ قَالَ: «قَدَّمَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ أَبَا بَكْرٍ يُصَلِّي بِالنَّاسِ وَأَنَا حَاضِرٌ غَيْرُ غَائِبٍ، وَصَحِيحٌ غَيْرُ مَرِيضٍ، وَلَوْ شَاءَ أَنْ يُقَدِّمَنِي لَقَدَّمَنِي، فَرَضِينَا لِدُنْيَانَا مَنْ رَضِيَهُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِدِينِنَا.»

“Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) Ebû Bekr'i imam olarak öne geçirdi, o sırada ben oradaydım, uzakta değildim ve sıhhatliydim hasta değildim, eğer beni öne geçirmek isteseydi elbette bunu yapardı.

Artık Allâh ve Rasûlü dînimize (in en büyük ruknü olan namazda bize imam olması) için kimden razı olduysa biz de dünyamız (ı yönetmemiz) için ondan râzı olduk” demiştir. (Nevevî, Tehzîbü'l-esmâ, 1/761; Süyûtî, Câmi'u'l-ehâdis, no:34956, 32/147; Ali el-Müttakî, Kenzü'l-'ummâl, no:36698; İbnü Asâkir, Târihu Medîneti Dimeşk, 30/75)

Hasen (Radiyallâhu Anh) şöyle anlatmıştır:

“Ali (Radiyallâhu Anh) Basra'ya geldiğinde (başta Ali (Radiyallâhu Anh) ile birlikte olmuş, sonra Hâricîlerin başına geçmiş, daha sonra ise tevbe edip yeniden dönmüş olan) İbnü'l-Kevâ ile Kays ibni Ubâde ayağa kalkarak ona: ‘Senin halîfeliğinle ilgili insanların birbirini kırıp geçirdiği bu hususu bildirir misin, senin hakkında Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)den bir vasiyet varsa, hemen bize anlat, sen güvenilen emin bir kişisin’ dediklerinde Ali (Radiyallâhu Anh) şöyle anlattı:

«أَمَا أَنْ يَكُونَ عِنْدِي عَهْدٌ مِنَ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ فِي ذَلِكَ فَلَا وَاللَّهِ، إِنْ كُنْتُ أَوَّلَ مَنْ صَدَّقَ لَا أَكُونُ أَوَّلَ مَنْ كَذَبَ عَلَيْهِ، وَلَوْ كَانَ عِنْدِي مِنْهُ عَهْدٌ مَا تَرَكْتُ أَخَا بَنِي تَيْمِ بْنِ مُرَّةَ، وَعَمَرَ بْنَ الْخَطَّابِ يَتَوَثَّبَانِ عَلَيَّ مِنْبَرٍ وَلَقَاتَلْتُهُمَا بِيَدَيَّ، وَلَوْ لَمْ أَجِدْ إِلَّا بُرْدِي هَذَا، وَلَكِنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لَمْ يَقْتُلْ قَتْلًا، وَلَمْ يَمُتْ فُجَاءَةً، مَكَثَ فِي مَرَضِهِ أَيَّامًا وَلَيَالِي، يَأْتِيهِ الْمُؤَدَّنُ فَيُؤَدِّنُهُ بِالصَّلَاةِ، فَيَأْمُرُ أَبَا بَكْرٍ فَيُصَلِّي بِالنَّاسِ، وَهُوَ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ يَرَى مَكَانِي، وَلَقَدْ أَرَادَتْ امْرَأَةٌ مِنْ نِسَائِهِ أَنْ تَضْرِفَهُ عَنْ أَبِي بَكْرٍ، فَأَبَى وَغَضِبَ وَقَالَ: أَنْتَنَ صَوَاحِبُ يُوسُفَ، مُرُّوا أَبَا بَكْرٍ يُصَلِّي بِالنَّاسِ، فَلَمَّا قَبِضَ نَظَرْنَا فِي أُمُورِنَا، فَاخْتَرْنَا لِدُنْيَانَا مَنْ رَضِيَهِ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ لِدِينِنَا

وَكَانَتْ الصَّلَاةُ رَأْسَ الْإِسْلَامِ وَقِيَامَهُ فَبَايَعْنَا أَبَا بَكْرٍ وَكَانَ لِذَلِكَ أَهْلًا وَلَمْ يَخْتَلَفْ عَلَيْهِ مِنَّا اثْنَانِ وَلَمْ يَشْهَدْ بَعْضُنَا عَلَى بَعْضٍ وَلَمْ يَقْطَعْ مِنْهُ الْبِرَاءَ فَأَدَّيْتُ إِلَى أَبِي بَكْرٍ حَقَّهُ وَعَرَفْتُ لَهُ طَاعَتَهُ وَعَزَوْتُ مَعَهُ فِي جُنُودِهِ وَكُنْتُ أَخْذُ مِنْهُ إِذَا أَعْطَانِي وَأَعَزُّو إِذَا أَعَزَّانِي وَأَضْرَبُ بَيْنَ يَدَيْهِ الْحُدُودَ بِسَوْطِي فَلَمَّا قَبِضَ وَلَاهَا عُمَرُ فَأَخَذَهَا بِسِنَّةِ صَاحِبِهِ وَمَا يَعْرِفُ مِنْ أَمْرِهِ فَبَايَعْنَا عُمَرَ لَمْ يَخْتَلَفْ عَلَيْهِ مِنَّا اثْنَانِ فَأَدَّيْتُ إِلَيْهِ حَقَّهُ وَعَرَفْتُ لَهُ طَاعَتَهُ وَعَزَوْتُ مَعَهُ فِي جُنُودِهِ وَكُنْتُ أَخْذُ مِنْهُ إِذَا أَعْطَانِي وَأَعَزُّو إِذَا أَعَزَّانِي وَأَضْرَبُ بَيْنَ يَدَيْهِ الْحُدُودَ بِسَوْطِي فَلَمَّا قَبِضَ تَذَكَّرْتُ فِي نَفْسِي قَرَابَتِي وَسَابِقَتِي وَفَضْلِي وَأَنَا أَظُنُّ أَلَّا يَعْدِلُ بِي وَلَكِنْ خَشِي أَنْ لَا يَعْمَلَ الْخَلِيفَةُ بَعْدَهُ شَيْئًا إِلَّا لِحَقِّهِ فِي قَبْرِهِ فَأَخْرَجَ مِنْهَا نَفْسَهُ وَوَلَدَهُ وَلَوْ كَانَتْ مُحَابَاةً مِنْهُ لَأَثَرَ بِهَا وَوَلَدَهُ فَبَرِيئٌ مِنْهَا إِلَى رَهْطٍ أَنَا أَحَدُهُمْ فَلَمَّا اجْتَمَعَ الرَّهْطُ تَذَكَّرْتُ فِي نَفْسِي قَرَابَتِي وَسَابِقَتِي وَفَضْلِي وَأَنَا أَظُنُّ أَلَّا يَعْدِلُ بِي فَأَخَذَ عَبْدُ الرَّحْمَنِ مَوَاقِفَنَا أَنْ نَسْمَعَ وَنَطِيعَ لِمَنْ وَلَاهُ أَمْرَنَا ثُمَّ أَخَذَ بِيَدِ ابْنِ عَفَّانَ فَضْرَبَ بِيَدِهِ أَيَّ بَايَعَهُ فَنَظَرْتُ فِي أَمْرِي فَإِذَا طَاعَتِي قَدْ سَبَقَتْ بَيْعَتِي وَإِذَا مِيثَاقِي قَدْ أَخَذَ لِغَيْرِي فَبَايَعْنَا عَثْمَانَ فَأَدَّيْتُ إِلَيْهِ حَقَّهُ وَعَرَفْتُ لَهُ طَاعَتَهُ وَعَزَوْتُ مَعَهُ فِي جِيُوشِهِ وَكُنْتُ أَخْذُ مِنْهُ إِذَا أَعْطَانِي وَأَعَزُّو إِذَا أَعَزَّانِي وَأَضْرَبُ بَيْنَ

يَدِيهِ الْحُدُودَ بِسَوْطِي فَلَمَّا أُصِيبَ نَظَرْتُ
فِي أَمْرِي فَإِذَا الْخَلِيفَتَانِ اللَّذَانِ أَخَذَاهَا بَعْدَ
رَسُولِ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ بِالصَّلَاةِ
قَدْ مَضَيَا وَهَذَا الَّذِي قَدْ أَخَذَ مِيثَاقِي قَدْ
أُصِيبَ فَبَايَعَنِي أَهْلُ الْحَرَمَيْنِ وَأَهْلُ هَذَيْنِ
«الْمُضَرِّيْنَ».

'Nebî (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)den bu hususta bana vallâhi bir vasiyet yoktur. Ben onu tasdik edenlerin ilki olmuşken şimdi ona iftira edenlerin ilki olamam. Eğer bende bu hususta onun bir vasiyeti olaydı ne Temîm ibni Mürre oğullarının kardeşinin (Ebû Bekr'in), ne de Ömer'in minbere atılmalarına müsaade etmezdim ve (Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) in vasiyetini bozdurmamak için) elbette iki elimle onlarla savaşırdım, hiçbir şey bulamasam, şu hırkamla dahî mücadele verirdim.

Lakin Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) başkası tarafından öldürülmemiştir ve ânîden de ölmemiştir. Hastalığı döneminde günler ve geceler boyunca yaşamış, müezzin kendisine gelip namaz vakti girdiğini bildirmiş, o ise namazı kıldırmasını Ebû Bekr'e emretmiştir. Oysa Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) benim orada hâzır bulunduğumu da bilmekte idi ve buna rağmen böyle yapıyordu.

Hatta hanımlarından biri (Âişe (Radyallâhu Anhâ) babasının çok duygusal biri olduğunu göz önünde bulundurarak babası Ebû Bekr'in bu işi kaldıramayacağını ve ağlamaktan namazı kıldıramayacağını düşünerek) imamlık görevini Ebû Bekr'den çevirmek istemiş, fakat Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) bundan imtina etmiş ve bu teklife kızarak: 'Siz kadınlar değil misiniz ki Yûsuf'a neler ettiniz. Ebû Bekr'e emredin, insanlara namazı o kıldırın' buyurmuştur.

Ama Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) vefat edince işlerimize baktık, Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in dînimiz için râzı olup seçtiği kişiyi biz de dünyamız(ı yönetmesi) için râzı olup seçtik.

Çünkü İslâm'ın (vazîfelerinin) başı ve ayakta tutucusu namaz (olduğundan bize de halîfe seçiminde Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)in sağlığında bize imam tayin ettiği kimseyi seçmek düşmüş) idi.

Böylece biz Ebû Bekr'e bîat ettik, zaten o buna lâyıık idi. İçimizden iki kişi dahî bu konuda ihtilaf etmedi, hiçbirimiz diğerrinin aleyhine şâhitlikte bulunmadı ve kimse kimseden ilişkisini kesmedi.

Bu şekilde ben Ebû Bekr'e hakkını teslim ettim, ona itaat edilme hakkını kabul ettim, (düşman üzerine çıkarttığı) ordularında onunla birlikte gazaya çıktım, bana (hediye veya ganîmet olarak) bir şey verdiğinde alırdım, beni gazaya çıkarttığına gazaya giderdim, onun huzurunda (içki ve zina suçlarında uygulanan) hadd cezalarını tatbik ederdim.

O vefat edince halîfeliği Ömer üstlendi, o da arkadaşının âdeti üzere onun yaptığı işlerden anladığı kadarıyla o vazifeyi deruhde etti.

Bu sefer biz Ömer'e bîat ettik ki içimizden iki kişi bile ona karşı ihtilafa düşmedi.

Ben ona da hakkını teslim ettim, ona itaat edilme hakkını kabul ettim, (düşman üzerine çıkarttığı) ordularında onunla birlikte gazaya çıktım, bana (hediye veya ganîmet olarak) bir şey verdiğinde alırdım, bana gazaya çıkmamı emrettiğinde gazaya giderdim ve onun huzurunda hadd cezalarını tatbik ederdim.

O da vefat edince ben kendi kendime Rasûlüllâh (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)e soy bakımından olan yakınlığımı, İslâm(a girme hususun)daki önceliğimi ve fazîletimi düşünerek onun (halîfelik hususunda) kimseyi bana denk tutmayacağını zannediyordum.

Lakin Ömer (Radyallâhu Anh) kendisinden sonra halîfe ne yapacaksa kabrinde onun (vebalinin) kendisine ulaşacağından korkarak kendisini ve çocuğunu (İbni Ömer (Radyallâhu Anh)ı) bu işten çıkarttı.

Eğer kendi (sinin tercihle) verecek (olduğu farzedilecek) olsaydı elbette bu konuda oğlunu tercih ederdi (diye düşünülebilirdi).

Fakat o, bu mesûliyetten uzaklaşarak benim de aralarında bulunduğum (altı kişilik) bir cemaat (Osman, Ali, Zübeyr, Talha, Abdurrahmân ibni Avf ve Sa'îd ibni Zeyd (*Ridvânüllâhi Aleyhim Ecma'in*))e bu işi tevdi etti.

Bu cemaat toplanınca ben kendi içimde karâbetimi (Rasûlüllâh (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)) in amcaoğlu olduğumu), kıdemimi (İslâm'ı kabullenmekteki önceliğimi) ve (diğer konularda özellikle ilimdeki) faziletimi düşünerek o cemaatin kimseyi bana denk tutmayacaklarını zannediyordum.

Tam o sırada **Abdurrahmân** (ibni Avf) kendisinin yönetimimizi tevdi edeceği kişiyi kabul lenip ona itaat edeceğimize dair bizden kuvvetli söz aldı ve sonra (Osmân) **ibni Affân**'ın elinden tutarak ona bîat etti.

Ben o anda durumumu düşündüm, bir de baktım (seçilecek kişiye) itaat sözüm bîat sözümü geçmiş (daha bîat etmeden önce Abdurrahmân (*Radyallâhu Anh*))ın seçeceği kişiye itâat edeceğime dair söz vermişim), ama bu söz benim için değil de benden başkası için alınmış.

Bunun üzerine biz de **Osmân** (*Radyallâhu Anh*) a bîat ettik ve ben ona da hakkını teslim ettim, ona itaat edilme hakkını kabul ettim, (düşman üzerine çıkarttığı) ordularında onunla birlikte gazaya çıktım, bana (hediye veya ganîmet olarak) bir şey verdiğinde alırdım, beni gazaya çıkarttığında gazaya giderdim, onun huzurunda (içki ve zina suçlarında uygulanan) hadd cezalarını tatbik ederdim.

O şehit edilince durumuma baktım, **Rasûlüllâh** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)den sonra halîfeliği namazda imamlık (konusunun Rasûlüllâh (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*))e arzedilmiş olma üstünlüğü) ile almış olan iki halîfe dünyadan geç(ip git)tiler, kendisi hakkında itâat sözü alınmış olan zat (Osmân (*Radyallâhu Anh*)) da şehit oldu. Bunun üzerine iki harem (Mekke ve Medîne'nin) halkı ve bu iki şehrin (Basra ile Kûfe'nin) ehli bana bîat etti (ben de bunu kabul ettim).”

(İbnü'l-Cezerî, *Menâkıbü'l-Esedi'l-ğâlib*, no:39, 1/22; İbnü Asâkir, *Târîhu Medîneti Dimeşk*, 42/442; Zehebî, *Târîhu'l-İslâm*, 3/640; Yûsuf ibni Hasen el-Müberrid, *Mahzu's-savâb fi Fedâili Ömer ibni'l-Hattâb*, 3/664)

Görüldüğü üzere; bütün bu sahih rivayetlerde **Ali** (*Radyallâhu Anh*))ın seve seve kendisinden evvel üç halîfeye bîat ettiği, onlarla birlikte savaş gittiği, beş vakit namazı arkalarında kıldığı, onların yönetiminde kadılık (hâkimlik) yaptığı ve onların verdiği maaşları kabul ettiği açıkça belirtilmiştir.

Zaten bunun böyle olduğu tevâtürle sabit olan târihî bir gerçek olup bu hususta rivayete dahî ihtiyacı yoktur.

Aksini düşünmek **Ali** (*Radyallâhu Anh*))ın üç halîfe döneminde hiç ortaya çıkmayıp gizlendiğini düşünmek kadar saçma olur.

Hal böyle iken Haydar Baş gibilerin ve Şî'îlerin diğer üç halîfenin hılâfetine geçersiz sayması diğer üç halîfeye yapılan haksızlıktan öte ilk başta **Hazreti Ali** (*Radyallâhu Anh*)) Efendimize karşı tertiplenen büyük bir hainliktir.

Zira bu görüş **Ali** (*Radyallâhu Anh*))ın **Rasûlüllâh** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*))in kendisine yaptığı vasiyetin bozulmasına göz yumması, hâşâ münâfıklık yaparak kendisinden önceki üç halîfeye görünüşte bîat edip içinden karşı olması, sümme hâşâ kâfir olan halîfelerin arkasında korkaklığı nedeniyle namaz kılıp harbe gitmesi ve şirk devletinde hâkimlik yapması gibi akla ziyan bir çok iftirayı **Allâh**'ın aslanı kabul edilen zata isnad etmekten başka bir şey değildir.

Bu görüşlere sahip olmaktan ve bu îtikatta olanların şerrinden **Allâh-u Te'âlâ**'ya sığınırız.

Bir sonraki yazımda ise inşaallâh: **“Ebû Bekr** (*Radyallâhu Anh*))a **Sakîfe'de biat eden sahâbenin bazı faziletleri**”, **Ali** (*Radyallâhu Anh*))ın **Ebû Bekr** (*Radyallâhu Anh*))a **geç bîat ettiği haberlerinin uydurma olduğu**”, **“Ali** (*Radyallâhu Anh*))ın **Ebû Bekr ve Ömer** (*Radyallâhu Anhumâ*))yı **kendinden nasıl üstün tuttuğu**”, **“Ebû Bekr** (*Radyallâhu Anh*))ın **halîfeliğinin hak olduğuna delalet eden âyet-i kerîme ve hadîs-i şerîfler**” gibi daha birçok başlık altında sizlere birçok faydalı ilimler nakledeceğim.

RESUL BÖLÜKBAŞ

İM AN DEDİĞİMİZ ŞEY ÖYLE BİR CEVHERDİR Kİ O'NA HİÇ BİR ŞEY MUKABELE EDEMEZ

Hemen hemen her sayımdaki yazımda işaret ettiğim gibi iman bir bütündür. Tecezzi kabul etmez. Amel ise imandan bir cüz değildir. öyleyse sağlam akideye sahip olan bir kişinin ameli olmasa da mümindir. Bundan elbette ki “Amel olmasa da olur” anlamı çıkmaz. Ameller derecesine göre farz, vacip, sünnet, müstehap, haram, mekruh, müfsid gibi nevilere ayrılır.

Bunlardan farz vacip olanların terk edilmeleri caiz değildir. Farzın terk edilmesi haramın işlenmesi halinde, eğer Allah tarafından affedilmemişse azapla karşılık bulur. Ancak bu azap ebedi olmayıp geçicidir. Keza vacibin terkinde veya tahrimen mekruh olanların işlenmesinde de azap olacak ancak bu azap farzın terki veya haramın işlenmesi halinde olacak olan azaptan daha da düşük olur. Sünnetlere gelince onlarda amel-i Salih kısmına girerler. Allaha tekarrub (yakın olmak) şefaati resul'e nail olmak için önemli hususlar olduğu gibi farz ve vacipleri de koruyan kalkanlar mesabesinde.

Ancak şunu iyi bilmemiz lazımdır ki hasenatın küçüğü ve büyüğünün geçerliliği imandan sonradır. Eğer iman ve tevhit yoksa yapılan tüm ameller hebadır, boşunadır. Hiçbir şekilde o amellere karşılık verilmeyecektir. Bu husus kuranı kerim'de Furkan Suresinin 23. Ayetinde şöyle arz edilmektedir:

وَقَدِمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ هَبَاءً مَّنْثُورًا

**“Onların yaptıkları her bir iyi işi dikkate alı-
rız, fakat onu saçılmış zerrelere haline getiririz.”**

Burada iman ve tevhitte uzak olanların amellerinin heba olup hiçbir yararını göremeyecekleri bildirilmektedir. Unutmamak lazım ki Mekke müşrikleri de ibadet ediyorlar Kâbe'yi tavaf ettikleri gibi dağlara çıkıp yağmur dualarında bulunuyorlardı. Zira onlar Allahın varlığına, yüceliğine, kudretine, öldüren, ihya eden, rızık veren, kâinatı sevk-u idare edenin Allah olduğunu biliyorlar ve buna inanıyorlardı.

Ancak bunun yanında elleriyle yaptıkları putlara da secde etmekten vazgeçmiyorlar ve böylece şirk içinde yaşıyorlardı. Bu hususu Cenabı Hak, Kuranı Kerimin Yunus Süresinin 31. Ayetinde şöyle ferman ediyor:

قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ
وَالْأَبْصَارَ وَمَنْ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ
مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ

“De ki, «size gökten ve yerden kim rızık veriyor? O, kulaklara ve gözlerle hükmeden kim? Ölüden diriye, diriden ölüyü çıkaran kim? İşleri idare eden kim?» Hemen «Allah'tır» diyecekler. De ki, «O halde Allah'a karşı gelmekten sakınmaz mısınız?»

Bu ayetten de anlaşıldığı gibi müşrikler Cenabı Hakkın varlığına inandıkları gibi onun kudret, ihya, imate ve tekvin sıfatlarına da inanıyorlar ancak bunun yanında şirkten de kaçınmıyorlardı.

Allah'ın varlığına inandıkları için de kendilerince meşru gördükleri ibadet yöntemi ile ibadet

etmekten de geri kalmıyorlardı. Buna rağmen Cenabı-ı Hakkın bunları imana, tevhide ve takvaya davet etmeye ısrar etmesi, bunların iman ve amellerinin geçersiz olduğunu bildirmektedir. Evet, şirk ve Küfrün neveleri, çeşitleri olabilir ama hepside neticede şirktir. Bunun ehveni olamaz. Bir insan ha bir puta, ağaç veya taştan yontulmuş bir cisme tapsın, ha bir insanda ulûhiyet olduğunu iddia ederek o insanın İslam'a ve Kurana aykırı olan fikirlerini tasvip etsin, aralarında hiçbir fark yoktur. Yüce kitabımız Kurana ve onun ahkâmına alternatif aramaya çalışmak hatta kuran ahkâmından daha güzeline bulduğunu iddia etmekte şirktir.

Bunları ve Kurana ters olan fikirlerini kabul edenlerin de puta tapan müşrikler mesabesinde muamele görecekları apaçıktır. Değil sıradan bir insanda, Ululazim peygamberlerden birinde uluhiyet görmek bunları ubudiyetten ulûhiyet mertebesine çıkarmakta şirktir. Öyle ise Üzeyir (Aleyhisselam) ve İsa (Aleyhisselam)'ın Allahın oğlu olduğunu iddia eden Yahudi ve Hıristiyanların da küfür yönünden diğer müşriklerden farklı olmadıkları ortadadır. Bu hususu Cenabı-ı Hak Kuranı Kerimin Tevbe Suresinin 30. Ayetinde şu şekilde beyan etmiştir:

وَقَالَتِ الْيَهُودُ عَزِيزُ ابْنُ اللَّهِ وَقَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ يُضَاهَوْنَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ قَاتَلَهُمُ اللَّهُ أَنَّى يُؤْفَكُونَ

“Yahudiler, «Üzeyir Allah'ın oğlu» dediler, Hıristiyanlar da «Mesih Allah'ın oğlu», dediler. Bu onların kendi ağızlarıyla uydurdıkları sözlerdir. Daha önce inkâra sapsmış olanların sözlerine benzetiyorlar. Allah onları kahretsin, nasıl da saptırıyorlar!”

Bu ayeti Celilede açıkça anlaşılıyor ki bu sözü söyleyen Yahudi ve Hıristiyanlar asla tevhit üzere değildirler. Ayrıca Maide Suresi 17. Ayetinde de şöyle buyrulmuştur:

لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ أَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحُ ابْنُ مَرْيَمَ وَأُمُّهُ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

“Andolsun ki “Muhakkak ki Allah, Meryem oğlu Mesih'tir.” diyenler kâfir olmuşlardır.

De ki; “Öyle ise Allah, Meryem oğlu Mesih'i, annesini ve yeryüzünde bulunanların hepsini helâk etmek isterse, Allah'tan bir şeyi (önlemeye) kimin gücü yeter?” Göklerde, yerde ve ikisinin arasında bulunan her şeyin mülkü Allah'ındır. O, dilediğini yaratır. Allah (c.c.), her şeye kadirdir.”

Bütün bunlardan anlaşılıyor ki iman ve tevhit esastır. Ve bütün peygamberlerin birleştiği ortak akidedir. Bu iman ve tevhit yoksa amellerin hayr-u hasenatın tamamı geçersizdir. Kuranı Kerimde Zilzal Suresinin 7 ve 8. Ayetinde şu şekilde beyan edilmiştir.

فَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا يَرَهُ
وَمَنْ يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُ

“Her kim zerre kadar hayır işlemişse onu görecektir. Her kim de, zerre kadar şer işlemişse onu görecektir.”

Bu ayeti Kerimede her ne kadar zerre miktar hayır veya zerre miktar şer işleyenin mutlaka karşılığını göreceği ifade ediliyorsa da bu ancak imandan sonra yapılan iyiliklerdir. Yoksa iman ve tevhit mahrum olan kişinin ameli zerre değil küre kadar olsa bile heba olacağı, karşılığını göremeyeceği kat'ı delillerle sabittir. Eğer iman varsa amelin ve hasenatın zerresi de daha büyüğü de değerlendirilecektir. Hatta bire bir değil, bire on, bire yedi yüz, belki daha da fazla katlanarak mükâfatlandırılacaktır. Öyle ise iman ve tevhit her amelden kat kat üstündür.

Hal böyle iken bakıyoruz insanlar amele kıymet verip amelle meşgul olurken, iman ve tevhide, gaflet veya cehaletten dolayı kavrayamıyor ve böylece telafisi mümkün olmayan zararlara düşüyor. Bir yandan Allahın emri olduğu için namazını kılar, orucunu tutar, haccını yaparken diğer taraftan İslam dinine alternatif aramanın peşinde olabiliyor. İlahî nizam olan Kuran nizamının geçersiz olduğu buna mukabil beşeri kuralların İslami kurallardan daha çok tercihe şayan olduğunu itikat etmek sureti ile kıldığı namazlar, tuttuğu oruçlar ve diğer amellerini heba edebiliyor.

Pişmanlığın fayda vermeyeceği o mahşerin dehşetinden hasret ve üzüntüye boğulmak için bu gün itikatlarımızı ve amellerimizi gözden geçirerek, ehlisünnet üzere itikat edip amel etmemizin önemini bilelim. Cenabı Hak sağlam akide ile ibadet eden, amel eden ve bu amellerde ihlâs eden kullarından eylesin. Âmin

GEÇMİŞ ZAMAN OLUR Kİ HAYALİ CİHAN DEĞER... MAHMUD EFENDİ HAZRETLERİMİZ'İN ASKERLİK ARKADAŞI HALİL KAVRAS AMCAMIZLA HOŞ BİR SOHBET

Pek muhterem okurlarımız! Dergimizde bize ayrılan bu ayki köşemizde **Efendi Hazretlerimiz** (*Kuddise Sirruhû*)nun askerlik arkadaşı olan **Halil Kavras** amcamızla, **Efendi Hazretlerimiz**'in deyimiyle **Halil Çavuş** ile yaptığım hoş bir sohbet vesilesiyle **Efendi Hazretlerimiz** ile alakalı kendisinden duyduğum bir iki hâturasını nakledeceğim.

Ayrıca kendisinin **Efendi Hazretlerimiz** ile Davut Paşa Kışlası'nın câmisinde yaptığı dersler esnasında, **Efendi Hazretlerimiz**'in kendisine rika hattı usûlü ile harf tâlim ederken (öğretirken) kendi hatt-ı desti (el yazısı) ile yazmış olduğu sayfaları, kendisinin yaklaşık 65 yıldır sakladığı not defterinden çektiğim resimlerle sizlere arz edeceğim.

Bu konuya başlamadan önce sadedinde olduğumuz mevzûun önemine atfen **Cübbeli Hocam**'ın "**Tarîkat-ı Aliyye'de Râbita-i Celiyye**" isimli şâheserindeki "**Peygamberleri ve Velîleri Anmak**" başlıklı konuyu aynen nakletmek istiyorum:

Peygamberleri ve Velîleri Anmak

Mu'âz (*Radiyallâhu Anh*)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) şöyle buyurmuştur:

عَنْ مُعَاذِ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «ذِكْرُ الْأَنْبِيَاءِ مِنَ الْعِبَادَةِ، وَذِكْرُ الصَّالِحِينَ كَفَّارَةٌ.»

“Peygamberleri hatırlamak ibadettendir, iyi kimseleri hatırlamak ise keffârettir (günahlar için bir nevi mağfiret vesilesidir).” (*Ali el-Müttakî, Kenzü'l-ummâl, no:43438, 15/864; Münâvî, Feyzu'l-Kadîr, no:4331, 3/755*)

Hazreti Âişe (*Radiyallâhu Anhâ*)dan rivâyet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) :

عَنْ عَائِشَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهَا قَالَتْ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «ذِكْرُ عَلِيٍّ عِبَادَةٌ.»

“**Ali’yi hatırlamak ibadettir**” buyurmuştur. (Deylemî, Müsned-i Firdevs, no:3151, 2/244; Münâvî, Feyzu’l-Kadîr, no:4332, 3/756)

Süyûtî (Rahimehullâh)a âit “**el-Câmi’u’s-sağîr**” isimli esere şerh yazan **İmâm-ı Münâvî** (Rahimehullâh) “**Feyzu’l-Kadîr**” adındaki şâheserinde bu hadîs-i şerîfi şöyle îzah etmiştir:

Hazreti Ali (Radiyallâhu Anh)ı hatırlamak, **Al-lâh-u Te’âlâ**’nın seveceği bir ibadettir. Bu anmadan maksat ise birkaç türlü olabilir:

1) Ondan bahsederken “**Allâh-u Te’âlâ** ondan razı olsun” şeklinde kendisine duada bulunmakla olabilir.

2) Menkıbe ve fazîletlerini yâd etmek.

3) **Ali ibni Ebî Tâlib** (Kerremallâhü Vechehû) **Hazretleri**’nin sözlerini, vaazlarını, zikirlerini ve hükümlerini nakletmek.

4) Ondan hadis rivâyet etmek.

5) Buna benzer şekillerle onu dilden veya gö-nülden geçirmektir. (Münâvî, Feyzu’l-Kadîr, 3/756)

Süfyân ibni Uyeyne (Radiyallâhu Anh):

عَنْ سُفْيَانَ بْنِ عُيَيْنَةَ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ:
«عِنْدَ ذِكْرِ الصَّالِحِينَ تَنْزِلُ الرَّحْمَةُ.»

“**Sâlihler anıldığında rahmet(ler) yağar**” buyurmuştur. (Seyyid Murtezâ ez-Zebîdî, İthâfî’s-sâdeti’l-müttakîn, 6/350; İmâm-ı Sehâvî, el-Makâsîdü’l-hasene, sh:467)

Haberde şöyle vârid olmuştur:

وَفِي الْخَبَرِ: «أَذْكُرُوا الصَّالِحِينَ، عِنْدَ ذِكْرِ
الصَّالِحِينَ تَنْزِلُ الرَّحْمَةُ.»

“**Sâlihleri anın. Çünkü onlar yâdedilince rahmet iner.**” (Seyyid Ahmed er-Rifâ’î, Hâletü ehli’l-hakîkati me’allâh, sh:60)

Görüldüğü gibi bu hadîs-i şerîf ve rivâyetler, peygamberlerin ve velîlerin anılmasına teşvik etmektedir.

Mevlâ Te’âlâ’dan gayri bir şeyi anmak ise mecbûren anılan şeyin şeklini kalbe ve hayâle getirmekle olur ki, râbîta da zaten sadece bundan ibarettir.

Zîrâ bir kişinin yanında mesela bir padişah veya bir âlim yâhut bir velî ya da bir kızın veya Yahudinin bahsi geçse mutlaka o kimsenin kalbinde veya iki gözünün arasında bulunan perçemdeki hayal haznesinde, o bahsi geçen kişinin sûreti hayal edilegelmiştir ki, o anda bu düşüncenin define (hayelden uzaklaştırılmasına) imkân yoktur.

Fakat bu tasavvur (şekil düşünme), şehvet yoluyla olursa ondan şehvet ve sıcaklığı doğar.

Bu tahayyül (hayâle getirme) adâvet (düşmanlık) şeklinde gelişirse bundan öyle bir buğz ve nefret doğar.

Hatta bu öfkenin kalpteki tesiri dışa vurarak, sahibinin bedenlen hasta olduğu bile bazen görülebilmektedir.

Eğer bu tefekkür ve tezekkür (düşünce ve anma) **Allâh-u Te’âlâ** yolundaki bir sevgi sûretinde, mürşidin kalbine yağın ilâhî feyizlerin kendisine yansımaları talep mâhiyetinde zuhûr ederse ki “Râbîta” denilen amel bundan ibarettir.

İşte o zaman böyle bir hatırlama ve anma sebebiyle, dünyadan îrâz (yüz çevirme), **Allâh-u Te’âlâ**’ya ikbâl (yönelme), **Allâh-u Te’âlâ**’ya yakınlık, **Allâh-u Te’âlâ**’nın rızâsını kazanma, şeyhinde fenâ (benliğini kaybetme) bulduktan sonra **Rabbîn**’de fânî olma, ilâhî muhabbetin artışı, vuslat (**Allâh-u Te’âlâ**’ya mânen kavuşma), ilâhî nurların in’ikâsı (yansımaları) gibi **Allâh-u Te’âlâ** indinde makbul olan birçok rûhânî işler tevellüd eder (doğar).

Sâlih kimseleri ve velîleri anmak nasıl câiz olmaz?! Oysa biz her namazın her rekâtında:

﴿صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ﴾

“**İyilikte bulunduğun kullarının yoluna bizi hidâyet et**” (Fâtiha Sûresi:6) demekle emrolunmuşuz.

Her tahiyyat ka’desinde de (oturuşunda da):

«السَّلَامُ عَلَيْنَا وَعَلَىٰ عِبَادِ اللَّهِ الصَّالِحِينَ.»

“(**Allâh**’ın) **selâm(ı) bize ve **Allâh**’ın sâlih kulları üzerine olsun**” demekteyiz.

Hiç mânâ düşünülmeden, zamirlerin mercîleri (âit olduğu yerler) bilinmeden kıraat olur mu?! Demek ki biz bu zatlara tam bir sevgiyle anarız, fakat:

«أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ.»

“(Allâh’ın rahmetinden kovularak) Racîm olan şeytandan **Allâh**’a sığınırım” derken şeytanı:

﴿غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ﴾

“Kızdığım kimselerle, sapıtanların yoluna **değil**” (Fâtiha Sûresi:7) derken de, Yahudi ve Hristiyanları buğuz, nefret ve adâvetle (kızgınlık ve düşmanlıkla) gözümüzün önüne getiririz. (Hasen Hilmi, *es-Sıfru'l-esnâ fi'r-râbitati'l-hüsnâ*, sh:69-71)(Cübbeli Ahmet Hoca Efendi, *Tarîkat-ı Aliyye'de Râbita-i Celiyye*, sh:195-198)

Bu mevzûnun ehemmiyetini anlatmak için arz ettiğim bu bahisten sonra **Efendi Hazretlerimiz**'in askerlik arkadaşına kulak vermeden evvel, **Efendi Hazretlerimiz**'in askerliğe kadar olan tarihçe-i hayatını kısaca arz etmek isterim:

Efendi Hazretlerimiz'in Askerliğe Kadar Olan Tarihçe-i Hayâtı

Mahmud Efendi Hazretleri 1927'de Trabzon vilâyetinin Of kazasının Miço (Tavşanlı) köyünde doğdu^[1]. Babası **Mustafa** oğlu **Ali Efendi** ve annesi **Tufan** kızı **Fâtıma Hanım Efendi** verâ ve takvâ ile mâruf muhterem kimselerdiler.

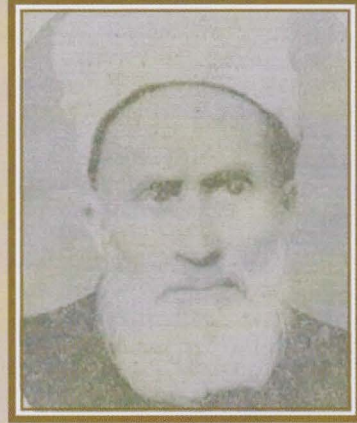
Ali Efendi köyün camisinde imamlık yapar, aynı zamanda kendi tarlasında da ziraatla meşgul olurdu. Tarlası câmiye uzak olmasına rağmen vazifesini hiç aksatmaz, mutlaka câmiye gelir, ezan okur ve namazı kıldırırdı.

Köylüler ziraatla meşgul olduklarından dolayı bazen câmiye gelemezler ama **Ali Efendi** namazı tek başına kılmak zorunda kalacağını bildiği halde işini bırakır ve yine de namazını câmide kıldırırdı.

Ali Efendi ibadetine düşkün, çokça Kur'ân-ı Kerîm okuyan ve kanaat ehli bir kimse idi.

Annesi **Fâtıma Hanım** kul haklarına çok dikkat ederdi. İneklerini meraya götürürken kimsenin bahçesinden otlamasın diye ağızlarını bağlardı.

Kazara bir ineği başkasının bahçesinden otlayacak olsa hemen sahibinden helallik ister ve o inekten sağdığı sütünü tamamını bahçe sahibine verirdi.

Resim-1: Kayserili Tesbihcizâde Ahmed Efendi

Muhterem **Ali Efendi** ve **Fâtıma Hanım**'ın uzun seneler çocukları olmamış, olanları da vefat etmişti. **Ali Efendi** ise imamlık yaptığı câmi-de her ezandan sonra sâlih bir evlat vermesi için **Mevlâ Te'âlâ**'ya dua ediyordu. Seneler sonra **Fâtıma Hanım** hâmile kaldığında rüyasında ayın gökyüzünden kucağına indiğini ve dünyayı aydınlatıldığını gördü. Bu rüyanın üzerinden çok zaman geçmeden **Mahmud Efendi Hazretleri** dünyayı teşrif buyurdular.

Anne babasının daha sonra **İsmail** adında bir oğulları daha oldu ki o da **Mahmud Efendi Hazretleri**'nin elinde hâfız ve âlim olarak yetti. (Kendisi şu an Hakk'ın rahmetine vâsil olmuşlardır. Rabbim rahmetiyle muâmele buyurup cenneti ve cemâliyle müşerref eylesin. Âmîn!)

Resim-2: Mehmed Rüşdü Aşıkutlu Hoca Efendi

[1] Resmî kayıtlarda doğum tarihi 1931 olarak geçmektedir.

Ali Efendi yeni doğan çocuğunu **Kal-Ömer Mahmud Efendi** diye bilinen âlim ve veli bir zâta götürdü. **Kal-Ömer Mahmud Efendi, Mahmud Efendi Hazretleri**'ni kucağına aldı ve: "Adın benim adım olsun, ilmin benim ilmim olsun, takvan benden fazla olsun" diye dua etti.

Mahmud Efendi Hazretleri altı yaşındayken hâfızlığını babası ve annesinde yaptı. Küçük yaşına rağmen namazları câmide kılıyor, nâfile ibadetlere de ihtimam gösteriyordu.

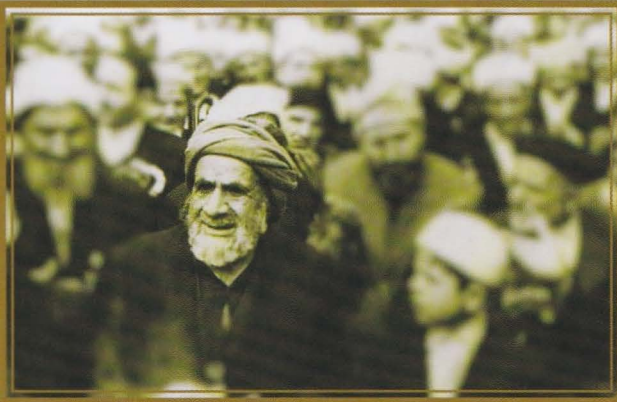
Velî bir âlim olan **Balabanlı Muhammed Efendi, Mahmud Efendi Hazretleri** daha on bir yaşındayken onun istikbalde büyük bir zat olacağına dâir gördüğü rüya üzerine kendisiyle husûsî odasında iki saat kadar görüşmüş ve duasını talep etmişti.

Mahmud Efendi Hazretleri hâfızlığını bitirdikten sonra bir ramazan ayında Kayseri'ye gidip o bölgenin müteber ulemâsından olan **Tesbihcizâde Ahmed Efendi**'den Sarf, Nahiv ve Farsça okudu. (Bkz: Resim-1)

Kayseri'de bir sene kaldıktan sonra memleketi Of'a dönerek zamanın en meşhur kıraat âlimi **Mehmed Rüsdü Aşikkutlu Hoca Efendi**'den Kur'ân-ı Kerîm kıraat etti. (Bkz: Resim-2)

Belağat, ilm-i kelâm, tefsir, hadis, fıkıh ve usûl-ü fıkıh gibi sâir ulûm-i şeriyeyi ise aklî ve naklî ilimlerde mütehasıs ulemâdan ve Süleymâniye Medresesi dersîâmlarından olan eniştesi **Çalekli Hacı Dursun Fevzi Efendi**'den ikmâl ederek henüz on altı yaşındayken icâzet aldı.

(Bkz: Resim-3)

Resim-3: Çalekli Hacı Dursun Fevzi Efendi

İcâzet aldığı sene teyzesinin kızı **Zehra Hanım** ile evlendi. Bu evliliğinden **Ahmed, Abdullah** ve **Fâtıma** adlarında üç çocuğu oldu.

Resim-4: Mapsinolu Hacı Ahmed Efendi

İcâzetten sonra kendi köyünde maaş almaksızın imamlığa başladı. Bir ara Yaranoz (Kavakpınar) köyünde de imamlık yaptı.

İlk olarak tarîkate intisabı da yine bu yaşlarda Nakşibendî tarikatının Gümüşhâneviye kolu şeyhlerinden **Mapsinolu Hacı Ahmed Efendi**'nin elinde oldu. (Bkz: Resim-4)

Ama askerden evvel rüyâda birkaç meşâyihın kendisini **Ali Haydar Efendi**'ye teslim ettiklerini görmesiyle kalbi dâimâ ileride intisab edeceği dört mezhep müftüsü **Ali Haydar Efendi Hazretleri**'ne yöneliyordu. (Bkz: Resim-5)

Resim-5: Ali Haydar Efendi Hazretleri

1949 yılında annesi **Fâtıma Hanım** ağaçtan düşüp omuriliğini zedeledi ve bu nedenle bir zaman sonra vefat etti.

Kendisi okurken okutmaya başladığı talebelerini yedi sene kadar okuttuktan sonra askere gitmeden icâzet verdi (ki o tarihlerde bu başarılması çok zor bir işti).

1951 yılının Ramazan ayında Sivas'ın Divriği ilçesine vâiz olarak gönderildi.

1952 senesinin Temmuz ayında askerlik vazifesi için Bandırma'ya gitti ve bu esnada şeyhi **Ali Haydar Efendi**'yle tanıştı. 1953'te usta birliği için dağıtımını İstanbul'a çıkıttı. 1954'te askerliğini bitirdi ve aynı sene Şeyhulislâm İsmailağa Câmii'nde resmî imamlık vazifesine başladı. (Hazrat-ü Mevlânâ eş-Şeyh Mahmud en-Nakşibendî el-Müceddidî el-Hâlidî el-Üfî Kuddise Sirruhû, sh:11-15)

Efendi Hazretlerimiz'in askerliğine kadar olanki hayât-ı necîbesi hakkındaki bu mâlûmâtı arz ettikten sonra askerliğinin acemi birliği dönemi esnasında şeyhi **Ali Haydar Efendi Hazretleri** ile Bandırma'da nasıl tanıştığını kendisinden dinleyelim:

Mahmud Efendi Hazretleri'nin Şeyhi Ali Haydar Efendi Hazretleri ile Tanışması

Mahmud Efendi Hazretleri bu konuda kendileri şöyle anlatmışlardır:

“Bandırma'da **Halil Efendi** isimli takvâ sahibi bir kişi vardı. ‘Buralarda irşad ehli bir şeyh yok mu?’ diye sordum. Bana **Ali Rıza Bezzâz Efendi Hazretleri**'nin kabrini gösterdi ve bu zâtın halifesinin İstanbul'da olduğunu söyledi. Ben de bu zâtın kabrini ziyaret ettim. Bir fırsatını bulup İstanbul'a nasıl gideceğimi düşünüyordum.

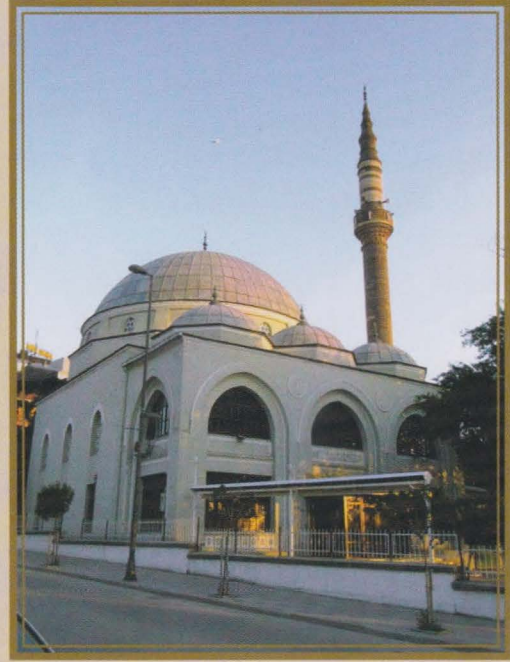
Bir gün deniz kenarındaki Haydar Çavuş Câmii'nde (Bkz: Resim-6 ve 7) cuma namazında câmînin bir köşesinde beyaz sarıklı, beyaz cübbeli nûrânî bir zat gördüm. Cuma namazını kıldım, sonra câmiden çıkarken sağ tarafta yine **Ali**

Resim-6: Haydar Çavuş Câmii'nin eski hali

Haydar Efendi'yi gördüm. Bana padişah gibi heybetli göründü.

Cemaate bu zâtın kim olduğunu sordum, tanımadıklarını söylediler. Câmiden çıkınca, babası takvâ sahibi bir zat olan **Fahri Hoca**'ya da câmide gördüğüm zâtı sordum. **Fahri Hoca** bana: ‘İşte o senin görmek istediğin kişi, **Ali Rıza Bezzâz Efendi Hazretleri**'nin halefi **Ali Haydar Efendi Hazretleri**'dir’ dedi.

Resim-7: Günümüzde Haydar Çavuş Câmii

Yanına gittim ve kendisiyle görüşmek istediğimi söyledim. O bana: ‘Gece gel görüşelim, zaman çok kötü, takipteyim’ dedi. Akşam olunca **Halil Efendi**'nin evine gittim. **Ali Haydar Efendi Hazretleri** rahatsızlanmıştı, görüşemedim. Sabah olunca gittim, yine görüşemedim. Ancak ikinci vakti **Eskici Abdullah Efendi**'nin evinde görüşebildim. Elini öptüm ve yanındakilere ‘Okumuş olduğumu söylemeyin’ dedim.

İçeri girerken **Ali Haydar Efendi** ayağa kalktı ve: ‘İşte emaneti teslim alacak kişi’ buyurdu. Sofralar kurulmuştu ve çok güzel yemekler vardı. Sofraya oturduğumuzda bana soru sormaya başladı. Sorduğu ilk soruları cevapladım, ancak daha sonra zor sorular sormaya başladı. Sorduğu sorular karşısında zorlanıyordum ve yemek de yiyemiyordum. Yanındakilere dönüp ‘Siz yemeğinizi yiyin’ demişti. Böylece kendisiyle ilk görüşmem vâki oldu ve istihare neticesinde ders aldım.

Sonra **Efendi Babam** oradan İnegöl'e kayın-pederini ziyarete gitti.

Askerliğim devam ediyordu. **Efendi Babam**: 'İstanbul'a nasıl sevk olursun oğlum?' demişti. Nihayet sevk zamanım geldi ve benim ismim de okundu. '**Mahmud Ustaosmanoğlu** İstanbul' dediler.

Çok sevinmiştim. İstanbul'da Selimiye Kışlası'na, oradan da Gebze'ye yolladılar. **Efendi Babam**'a çok uzak olmuşum. **Efendi Babam**'a ziyarete az gidebiliyordum. Sevkimi istedim. Komutanım olan yüzbaşidan beni İstanbul'a yollamasını rica ettim. O da: 'Bana lâzımsın' dedi. Bunun üzerine 'Size oradan da dua ederim' dedim. Bunun üzerine beni İstanbul'a yolladılar. Artık **Efendi Babam**'a çok sık gidebiliyordum.

Askerliğim bittikten sonra bir kilo üzüm alıp kendisini ziyarete gittim. Bana: 'Oğlum seninle ilk görüşmemden üç gün sonra, ikinci görüşmemizde vefat eden şeyhim **Ali Rıza Bezzâz Efendi** zuhur etmişti ve senin elini tutup benim elime verip: 'Bunu al, bizimdir' demişti' buyurdu."

Efendi Hazretlerimiz'in Askerlik Arkadaşı Halil Kavras Amcamız ile Mülâkât

Gelelim **Halil Amca** ile karşılaşmamıza. **Halil Amca** aziz İstanbulumuz'un Kartal ilçesinin Cevizli semtinde sakin olan, **Efendi Hazretlerimiz** ile İstanbul Davut Paşa Kışlası'nda on beş ay beraber askerlik vazifesini îfâ eden bir zât-ı muhterem.

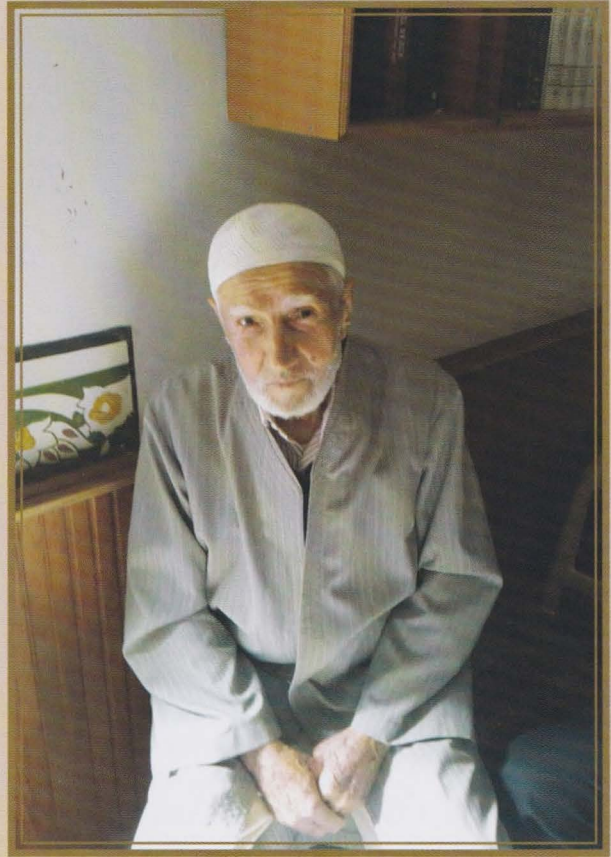
Kendisi benim amcam **Celal Kuduğlu**'nun yaklaşık kırk yıllık arkadaşı imiş ama ben medreseden tanıdığım **Furkan Başlı Hocamız** vâsıtası ile kendisine ulaştım ve 13 Ekim 2016 tarihinde mezkûr mahaldeki Çınar Câmii'nde öğlen namazında buluşup elini öptükten sonra hatıralarını dinledim. (Bkz: Resim-8)

Buyrun efendim:

- Selâmün aleyküm **Halil Amca**, nasılsınız iyi misiniz?

- Aleyküm selâm evladım. Elhamdülillâh iyi diyelim, iyi olalım inşaallâh.

- Kaç yaşındasınız **Halil Amca**?

Resim-8: Efendi Hazretlerimiz ile Davutpaşa Kışlası'nda 15 ay askerlik yapan Halil Amca

- Ben 1932 doğumluyum. Bu hesaba göre 84 oluyorum.

- Memleket neresi **Halil Amca**?

- Memleketim Giresun'un Görele ilçesinin Çömlekçi köyü. **Cübbeli Ahmet Hoca Efendi**'nin köyüne yakınız.

- Askerlik vazifenize ne zaman başlamıştınız **Halil Amca**?

Resim-9: İstanbul Davut Paşa Kışlası

Resim-10: Halil Amcamız'ın askerlik resmi

- 10 Nisan 1953'te asker oldum. 12 Nisan 1953'te İstanbul Davut Paşa Kışlası^[2] (Bkz: Resim-9) 3. zırhlı tugaydaki birliğime teslim oldum. (Bkz: Resim-10)

- **Mahmud Efendi Hazretleri ile beraber askerlik yapmışsınız. Bize bu konudan biraz bahsederseniz?**

[2] - Davut Paşa Kışlası veya Davut Paşa Sahrâsı Rume-
li'ye sefere çıkan Kapıkulu birliklerinin ilk menzili ve ordugâhıdır. İstanbul'un 2. Mehmed tarafından fethinden sonra Yeniçeri Ocağı'nın ilğâsına kadar olan süreçte Avrupa'ya sefere çıkan Osmanlı ordusunun toplanma merkezi olarak kullanılmıştır. Ordunun uğurlandığı sahrâ olan ve bütün dönemlerde askerî amaçlarla kullanılmış bulunan bu mevkinin yerleşim planları 2. Beyazıt'ın vezîriâzamı Koca Davut Paşa tarafından yaptırılmış olduğu için burası Davut Paşa Sahrâsı (daha sonra Davut Paşa Kışlası) olarak anılmıştır.

Kışla, Balkan Savaşları sırasında onarılarak göçmenlerin barınması için kullanılmış, 1. Dünya Savaşı sırasında ise bir askerî hastane açılmış ve hastane 1920'de kapatılmıştır. Cumhuriyet döneminden sonra ise Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) bünyesine girmiş ve Davut Paşa'ya askerî tesis yapılmıştır. Daha sonra TSK'nin girmiş olduğu küçülme politikası ile bu yerleşim birim boşaltılmış, Yıldız Sarayı'nın iyice yıpranmasından dolayı yeni bir yerleşim alanı arayan Yıldız Teknik Üniversitesi Rektörlüğü, Davut Paşa'ya taşınmaya karar vermiştir. Günümüzde ise Esenler ilçesinin 5 km. batısında konumlanmış Yıldız Teknik Üniversitesi Davut Paşa Yerleşkesi olarak geçen yerleşim birimidir.

Resim-11: Efendi Hazretlerimiz'in askerlik tezkere belgesindeki resimleri

- Evet tabi. Davut Paşa Kışlası'nda aynı dönemde 15 ay kadar bir süre beraber askerlik yaptık. O dönemde askerlik 24 aydı. Orada askerliğimizi yaparken akşamları câmiye gidip geliyorduk. Orada **Mahmud Efendi** ile tanıştık.

Ben üç ay kadar Kartal Cevizli'de bulunan ikinci zırhlı tugay komutanlığında sıhhiyye onbaşı kursu gördüm, bu üç aydan sonra tekrar kıtama; Davut Paşa Kışlası üçüncü zırhlı tugaydaki kıtama teslim oldum.

Hoca Efendi kışladaki câminin imamıydı, onun görevi o idi. Yanında Tokatlı bir hoca arkadaşası (Emin Saraç Hocaefendi'nin abisi Bahaddîn Saraç Hocaefendi) daha vardı. Câmiyi ikisine zimmetlemişlerdi. Onlar câmiden pek çıkmazlardı.

Mesela yemek zamanı bile câmiyi bırakmazlardı. Câmi onlara zimmetliydi çünkü. Ufak ufak karavanaları vardı onların.

Bazen arkadaşlarla onların yemekleri götürüyorduk, sonra kap kacakları mutfağa götürüyorduk. Onların câmide ufak bir odaları vardı. Orada yiyorlardı yemeklerini.

Câmiden çıkmıyorlardı hiç. Onlar câmiinin nöbetçisiydiler. Orada oluyorlardı hep. Sadece câmide vazifeliydiler.

Allâh o tugay komutanının kabrini cennet bahçesi eylesin. Çünkü o izin vermişti onlara câminin ihyâsı için.

Tabi **Menderes** döneminin rahatlığı da vardı. **Allâh** ikisine de rahmet eylesin. Âmîn!

Bize de akşam beşten sonra ders verirlerdi. Hevesli olan askerler gelip kendisinden okurlardı.

Yanındaki Tokatlı hocanın bir tutam sakalı vardı. **Mahmud Efendi**'nin sakalı henüz yeni çıkıyordu, tüyler vardı yüzünde. O zaman tuğ-generalimiz **Halil Gönay** vardı, o Tokatlı olan hoca efendiye sakalını kesmemesi konusunda müsaade etmişti, sakalını hiç kestirmeden askerliği bitirdi, tezkereyi de öyle aldı. Ama **Mahmud Efendi**'nin zaten sakalı pek çıkmadığı için o da traş oluyordu. (Bkz: Resim-11)

Bir de aklımdayken şunu diyeyim, akşamları boş kaldıkları zaman o Tokatlı hoca (Ali Haydar Hocaefendi'nin mürîdi Bahaddîn Saraç Rahimehullâh) ile bazen güreşirlerdi de.

- Kim yenerdi **Halil Amca**?

- (Burada gülüyor.) Birbirlerini yenemiyorlardı, güreşiyolardı öyle ama yenen taraf olmuyordu.

Bazen namazları o Tokatlı hoca kıldırıyordu, bazen de **Mahmud Efendi** kıldırıyordu. Sonra

başka arkadaşları da vardı; Bayburtlu, Trabzonlu hocalar da vardı. **Mahmud Efendi** onların da namaz kıldırımlarına müsaade ederdi.

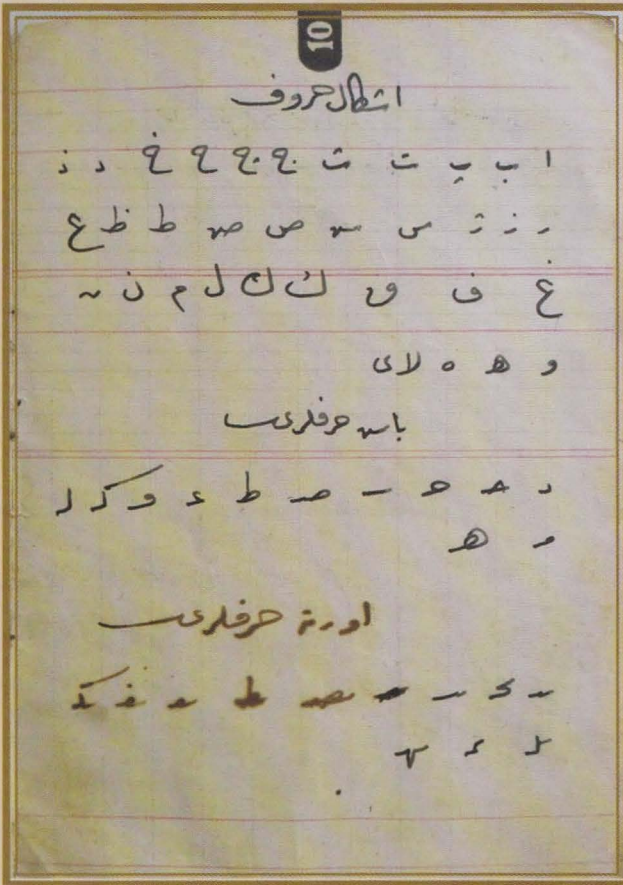
Ama vaazları hep **Mahmud Efendi** yapardı. Cuma vaazlarını hep **Mahmud Efendi** verirdi, ondan daha güzel vaaz eden yoktu. Yarbaylar albaylar, tugay komutanı hepsi gelip dinlerdi.

- **Mahmud Efendi Hazretleri asker olması hasebiyle, câmide komutanlarım var diye düşünerek çekinceli konuşur muydu?**

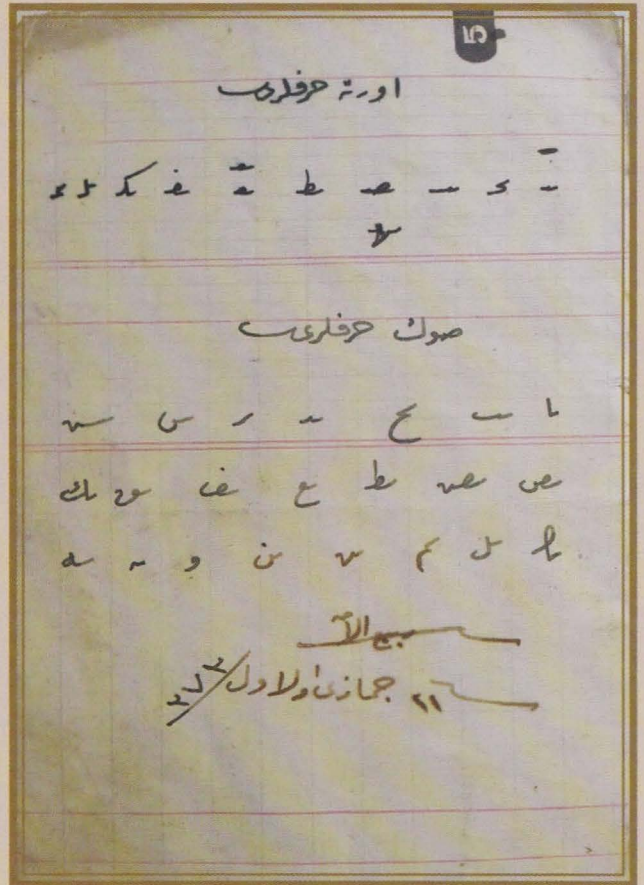
- Olur mu hiç?! Hiç tereddüt etmeden konuşurdu, kitabın ortasından konuşurdu. Öyle devam ederdi vaazına.

Biz de bu fırsattan istifâde etmek için akşamları beraber olurduk, istifâde etmeye çalışırdık. Sohbetini de dinliyorduk. Ben de bu fırsatı değerlendirerek için her ne kadar köylerde okuduysak da tâlim-tecvîd öğrenerek ağzımızı düzeltmeye uğraşayım dedim.

Sonra **Mahmud Efendi** ile Sübhâneke'den başladık okumaya. Ben memlekette, köylerde

Resim-12: Efendi Hazretlerimiz'in hatt-ı desti ile yazdığı rika hattı ile harf tâlimi

Resim-13: Efendi Hazretlerimiz'in hatt-ı desti ile yazdığı rika hattı ile harf tâlimi

bazen hocalık da yapıyordum, namaz da kıldı-
rıyordum ama bizim ağzımız darmadağın imiş
(burada gülüyor).

Sübhâneke'den başladık, yukarı doğru devam
edeceğiz ama Sübhâneke'den 18 günde geçirdi
beni **Mahmud Efendi**. 18 gün Sübhâneke'de
"Süb süb süb" diye diye uğraştık. Ondan sonra
artık devam ettik yukarı doğru. Çünkü mübarek
iyi olsun, güzel olsun isterdi. Harfleri tam yerle-
rinden tâlim üzere çıkaralım, tecvidle okuyalım
diye çok gayret ederdi. "Hâ buradan çıkacak."
"O harfin sesi göğüsten gelecek" diye diye uğ-
raşırdı bizimle. **Allâh** kendisinden ebediyyen
râzı olsun.

Tabi biz sekiz-on kişi kadar arkadaşlarla du-
aları okuyorduk **Hoca Efendi** ile. Ama başka
askerler de vardı yanına gelip ders alan. Arap-
ça dersi yapanlar da vardı. O mübarek insan hiç
yoruldu demez, aksine bizimle uğraşmaktan
daha çok memnun olurdu.

Ondan sonra bana da Arapça rika hattı ile yazı
dersi tâlim etmişti. O tarihten beri hâlâ saklarım
not defterimi. Bunu dergiye koyup yayınlamak
demek bugüne nasipmiş evladım.

(Halil Amca yaklaşık 65 yıldır sakladığı not
defterini gösteriyor.)

Bu iki sayfada rika hattı ile bana Arapça harf-
leri yazmıştı. (Bkz: Resim-12 ve 13)

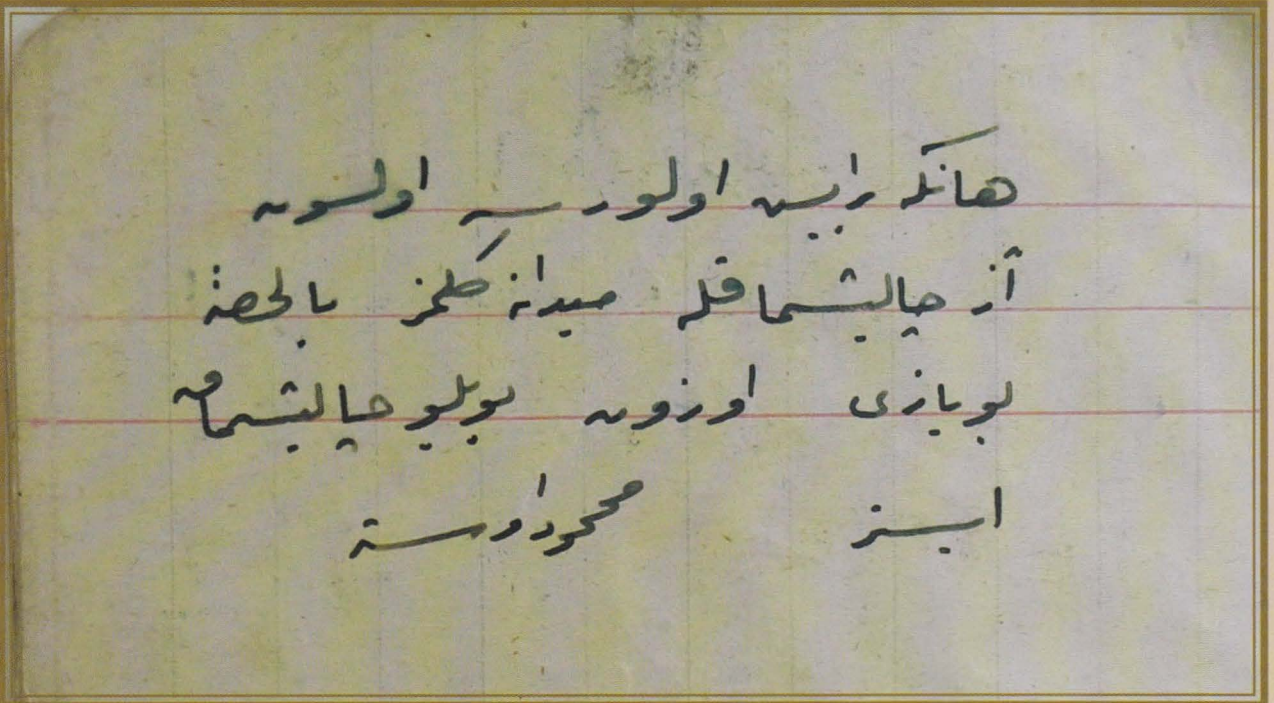
(Not: 13 no.lu resmin sonunda görüldüğü üze-
re Efendi Hazretlerimiz hatt-ı desti (el yazısı)
ile 21 Cemâziyelevvel 1373 yazmışlar. Yani 26
Ocak 1954.)

Bu 3. sayfa da bana bir tenbihte bulunmuştu.
Şöyle yazmıştı: "**Hangi bir iş olursa olsun, az
çalışmakla meydana gelmez. Bilhassa bu yazı
uzun boylu çalışmak ister. Mahmud Usta.**"

(Bkz: Resim-14)

Arada ben İzmir'e çavuş kursuna gönderil-
dim, orada da üç ay kurs gördükten sonra sıh-
hiyye çavuşu olarak tugaya döndüm. Tugayda
kurs eğitimi vererek vazifemize devam ediyor-
duk, akşamları da **Hoca Efendi**'nin yanınday-
dık, hep o şekilde devam ettik.

Hoca Efendi hafta sonu tugaydan kaybolu-
yordu, câmiye öteki arkadaşı bakıyordu. Görevi
o teslim alıyordu. Ama **Mahmud Efendi** bize
nereye gittiğini söylemiyordu. Meğersem evci
iznine çıkıyormuş. Çarşamba'ya İsmet Baba
Tekkesine, hocasının yanına gidiyormuş. Orada
hocası ona, yapacağı vazifeleri öğretiyormuş,
kalbine koyuyormuş ilimleri.

Resim-14: Efendi Hazretlerimiz'in hatt-ı desti ile Halil Amcamız'a yazdığı tenbih

Mahmud Efendi bizden altı ay önce terhis oldu. Ben ondan sonra altı ay daha vazife yaptım. Akabinde memlekete gittik tabi aradan epey zaman geçti. Askerlikten sonra ben İstanbul'a gelip Kartal Sigorta Hastanesi'nde işe girdim.

Askerden sonra ilk görüşmemiz 24 sene kadar sonra oldu. Sene 1978-1979 tarihlerinde bir gün Bursa'ya doğru bir ziyarete gitmiştim. Bursa'da Ulu Câmî'nin ortasındaki şadırvanda abdest aldım, su içtim felan derken sonrasında câminin içine doğru girecektim ki bir baktım bir kalabalık var. **Hoca Efendi**'nin sarığını gördüm, nurlu yüzünü gördüm. Kapıdan çıktı geliyor bize doğru. Tabi arkası kalabalık, müritleri hep ardında Ulu Câmî'yi ziyarete gelmişler.

Sonra bana doğru gelmeye başladı. Şöyle bana doğru yanaştı, bir baktı şöyle. "Halil çavuuuuş" dedi, elini yüzüme sürüp "Hani sakal" dedi. "Hocam çalışıyorum, işteyim" dedim ben de.

Ya hu arkadaş kaç sene geçti aradan, nasıl beni uzaktan görüp tanıdın. (Burada gülüyor.)

Sonra adresini verdi bana. "Ben felan yerdeyim, beklerim mutlaka" dedi. Ondan sonra zaten yapıştık ona. Sık sık gittik geldik, akşamları gittik geldik, ramazanlarda gittik geldik, bizi iftar ettirirdi.

- Tabi o zaman **Mahmud Efendi Hazretleri** yoğunudur; vaazlar, sohbetler. Size vakit ayırabiliyor muydu?

- Tabi tabi. Çok vefâlıdır o mübarek. Beni görünce hemen ön tarafa alıyordu. Akşam namazından sonra hatm-i hâcelere katılıyorduk. Oralarda bizi hiç bırakmıyordu.

- **Halil Amca** dediğin gibi **Mahmut Efendi**'nin vefası çoktur, misli görülmemiş şekilde vefâkârdır. Mesela müsâdenle ben sana bir şey anlatayım aklıma gelmişken. **Mahmud Efendi** 1954'te askerliğini bitirdikten sonra **Ali Haydar Efendi Hazretleri** onu, kendisinin aracılığı ile 1952 yılında tâmir edilen İsmailağa Câmî'ne imam olarak almak ister. Fakat o tarihte câminin imamı, Üsküdar'daki Âsitâne Kitabevi'nin sahibi **Yusuf Subaşı** âbimizin rahmetli babası **İbrahim Subaşı Hoca**'dır. (Bkz: Resim-15)

Efendi Baba o zaman **İbrahim Subaşı Hoca**'ya: "Evladım sen Kaptan Paşa Câmî'ne git, **Mahmud** buraya gelsin" buyuruyor ve bunun üzerine **Mahmud Efendi Hazretleri** İsmailağa Câmî'nde imamlığa başlıyor.

İşte bu hareketinden yani memnuniyetle imamlığı **Mahmud Efendi**'ye bırakmasından dolayı **Mahmud Efendi Hazretleri** bunu unutuyor ve yıllarca o zatla görüşüyorlar. Hatta oğlu **Yusuf Subaşı** âbimizden işittiğime göre **Mahmud Efendi Hazretleri** arasına **İbrahim Subaşı Hoca**'ya İsmailağa Câmî'nde vaaz ettirmiş.

2000 yılından sonra bile **Mahmud Efendi Hazretleri** bazen: "İbrahim Hoca ile bir görüşüp hasbihal etsek" der ve kendisine haber verilerek davet edilirmiş.

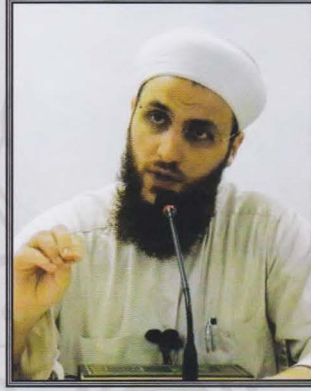
İşte size benzersiz bir vefâ timsâli.

- **Hoca Efendi** çok vefâlıdır evlâdım. Ben câmide kendisini ziyarete gelince bunu çok açık bir şekilde müşâhede ediyordum zaten.

Allâh-u Te'âlâ cümlemize rahmetiyle muâmele eylesin, sâlihlerin zümresine ilhâk eylesin, hepimizi **Efendi Hazretleri**'nin şefaatine nâil eylesin. **Allâh-u Te'âlâ** kendisine hayırlı, sıhhatli uzun ömürler nasip eylesin. Bütün geçmişlerimizin ruhları için, hâssaten **Allâh** rızası için el-Fâtîha.

Resim-15: Efendi Hazretlerimiz'den önce İsmailağa'nın imamı olan rahmetli İbrahim Subaşı Hocamız

ÖMER FARUK KORKMAZ

KABİR ZİYARETLERİNİN MEŞRÛİYETİ VE KADINLARIN KABİR ZİYARETİ

Yaratılmış olma özelliğine sahip olan birçok mahlûklar üzerine tafdil edilen âdemoğlu¹ ruh ve cesetten mürekkeptir. Hakikatte, ruh gibi latif bir varlığın yanında vücudu adem hükmünü alan ceset, kayda değer bir değeri havi değildir. Bu terkihi daha genel manada düşünecek olursak; madde ve mana ilişkisini düşünmemiz icap edecektir. Madde, yapısı ve mahiyeti itibarıyla “somut” kavramıyla açıklandığı için elde edilmesi kolay, değilse en azından mümkün olduğu kadar, mana “mücerret/soyut” olduğu için tahsili ve ihatası gayr-ı kabildir. Bütün bunlar bize genelde mananın ve buna paralel olarak özelde ruh dediğimiz varlığın her anlamda madde ve cisim üzerindeki mutlak galibiyetini haber veriyor. Bundan dolayı olmalıdır ki o nihai derecedeki kifayetsizliklerine bakmaksızın Nebi-i Zî Şân’a Ruh’un nidüğünden soran Yahudiler² Allah Azze ve Celle’nin “*De ki Ruh Rabbim’ in bileceği bir şeydir. Size pek az ilim verilmiştir*”³ şeklindeki hitabının muhatabı olmuşlardır. Başka bir deyimle bu ayet-i kerime aslında onlara mananın hudutsuz oluşunu ve nâmütenâhiliğini bildirmiştir.

Görünenlerin görenlere itibarla muhtelif olduğu şeklindeki bedîhî hakikat, yaşarken bakma ile görme işlevinin arasını ruhunda tefrik etmiş kimselere gizli değildir.⁴

Ancak bahsinde olduğumuz meseleyi, ruhî hissiyatının mana âlemine açılan kapılarını sonuna kadar kapalı bulunduran sözde hayat sahibi ve hakikatte ayakta kalabilmek için her daim bir maddeye muhtaç madde kütlelerinden farksız, hayatı sadece cismi ve bedeniyle yaşamaya alışkın olanlar anlayamaz. Anlayamaz, çünkü o, teknolojik birçok imkânların hayli globalleştirdiği bir âlemde esasen kendi varlığının mâsadak’ı olabilecek ruhî cenabını ihmale uğratmış ve Dünya’yı görmeden önce bulunduğu anne karnındaki mekânın sonsuz büyüklüğüne inanan cenin misali, mana tarafından mahrum olduğu için madde tarafının mutlak manada kifayetini benimser ve savunur olmuştur. Bir de buna bir takım saikî heyecanlarının sürüklemesiyle seciyye haline getirdiği taassup hastalığı eklenince mesele arap saçından farksız bir hale bürünüyor. Sonuç olarak ortaya, yanlış doğru, batılı hak diye benimsemiş bir insan kitlesi çıkıyor. Yani tuzun dahi kokmaya yüz tuttuğu adeta insana cinnet telkin eden bir felaket manzarası...

Kabirlerin ziyaret edilmesi meselesi yukarıdaki birkaç satırla ifade etmek için çaba sarf ettiğimiz mühim bir mesele. “Razî’nin ifadesiyle” ziyaretçi ile ziyaret edilenin manevi anlamdaki alış-verişleri “*sözler sahiplerine göre itibar kazanır*” kavlinin muktezasınca ayrı bir makamı haizdir.

Akidevi sahada yazdığı iki umde eseriyle asrından sonraki ümmete akaid'ini öğreten et-Teftâzanî'nin beyanları⁶ için de aynı şey söz konusu.

İşin cevazî yönü, ifrat ve tefrit vecihleri ve bunların hükme yansımaları gibi bazı bahislere değinme iddiasında olan bu makaleyi belli başlıklar altında idame edelim.

Kabirleri Ziyaret Maksadı

Müstakbel zamandaki hayatlarını hatırlamak kastıyla berzah alemini yaşadığımız Dünya'ya sembolize eden kabirlerin ziyaret edilmesi tabii ki bir takım sebepler çerçevesinde ve belirli maslahatlar elde etmeye yöneliktir. Ancak önemli olan, bu maksatların Şeriatın çizmiş olduğu hudut ve sınırları aşmaması ve melhuz olan bu menfaatlerin meşru' çerçevede elde edilmeye çalışılmasıdır. Kabir ziyaretlerinin belli ölçülerde caiz olduğunu savunan, ancak meşru' bölümden bir kesimi de kendi yanlış zamlarına kurban etmek suretiyle gayr-ı meşru'ya tebdil edenler de aslında bu noktayı vurgulamak istemektedirler.⁷

Geride kısaca ifade ettiğimiz Razi'nin ifadeleri bu meyanda önemlidir. Zira Razi'ye göre durum şudur: Kişi bazı zaman, ölmelerinden sonra anne ve babasını rüyasında görür ve onlar onu yerini kimsenin bilmediği bir defineye bile yönlendirebilirler. Ben çocukluk zamanlarımda "Havadis la evvele leha" konusunu okurken babamı rüyamda görmüştüm ve o da bana "Bu konuda en güzel delil şudur: Hareket denen şey bir halden diğer bir hale intikaldir. Ve bu da mahiyeti itibarıyla başkasının ondan önce gelmesini gerektirir. Dolayısıyla hareket ile evveli olmama durumunun beraberce düşünülmesi muhaldir.⁸ Buraya kadar olan kısımda Razi'nin ifadelerinden anlaşılan; ölen bir kimsenin

tamamıyla yaşadığımız Dünya ile irtibatının kesilmediği ve yaşayanlara kısmi anlamda bazı faydalarının dokunabileceğidir.

Hatta Razi, aynı eserin başka bir yerinde⁹ daha açık ifadelerle fani olan bedenlerden ayrılan ruhların daha kuvvetli olduklarını bazı gerekçelere dayanarak ifade eder. Bu gerekçeler cümlesinden olarak, bedenden ayrılan ruhtan perdenin kalkması, alem-i ğayb'ın ona inkişaf etmesi, Ahiret duraklarını görmesi sebebiyle bedendeyken burhani olan bütün bunların onun açısından artık zaruri hale dönmesi sayılabilir. İşte bu şekilde bir kemalata sahip olan ruh ile hala beden kafesinden kurtulamamış ruh arasında teveccüh vasıtasıyla mülakatın hâsıl olacağı ve herhalükarda kabir ziyaretlerinde yapılan istiane'nin fayda açısından müsmir olacağı da et-Taftazani'nin bildirdiği bir husustur.¹⁰

Ziyaret maksadı ve faydası hususunda söylenmesi gerekli olan mansus bir illet daha vardır ki; o da Efendimiz (*Aleyhissalatü vesselam*) tarafından buyurulan hadis-i şerifte ki "Zira onlar(ı) ziyarette ibret vardır,¹¹ "Onları ziyaret Dünya'dan yüz çevirmeye sebeptir

ve Ahiret'i hatırlatır"¹²

şeklindeki hikmetlerdir. Bu hadislerin anlaşılması babında "İnsanın yanında olan Dünya Meta'nın az mı az olduğu ve ölümü hatırlamasıyla bu kadar meta'nın dahi ona çok geleceği ve Karun'un malı gibi malı olsa ölümlü hatırladığında bu malın gözünde hiçbir

kıymet ifade etmeyeceği söylenebilir.¹³ Bütün bunlar bize kabir ziyaretlerinin bir nevi kişinin istikbali anlamına gelen Ahiret hayatına hazırlık yapması açısından bir toparlanma vesilesi olduğunu gösteriyor.

Meselenin Cevaz- Adem-i Cevaz Boyutu

Kabirlerin ziyaret edilmesi sahih bir nakille bize bildirilen

«كنت نهيتكم عن زيارة القبور، فزوروها،
فإنها تذكروا الآخرة»

“Sizi kabirleri ziyaret etmekten men etmiştim, artık onları ziyaret ediniz. Zira onları ziyaret (kişiye) ahireti hatırlatır”¹⁴ şeklindeki hadisten de anlamış olduğumuz üzere evvela yasak olan ve daha sonra serbest bırakılan bir ameldir.¹⁵ Ancak bu konu hakkında farklı görüşler öne sürülmektedir. Cumhur’a göre bi zatihi ziyaret veya ziyaret maksadıyla kabre yolculuk yapmakta bir beis yoktur. Hatta bazı Maliki’ler ve İbn Hazm¹⁶ gibi Zahiri’ler Efendimiz’in kabrini ziyaret etmenin vacip olduğunu söylemektedirler.¹⁷ Buna dayanarak İmam En-Nevevi, kabirleri ziyaret etmenin mutlak anlamda caiz olduğunu söylüyorsa da İbn Hacer İbn Ebi Şeybe’nin “Musannef” inde İbrahim en-Nehai’den yaptığı “Kabirleri ziyaret etmenin mekruh olduğu” şeklindeki rivayetten dolayı bunun müsellemler olmadığını zikretmektedir.¹⁸ Hadisler ve hadiselerin çelişmesinin yansıması olarak görülen bu tür ihtilafların çözümü için tesbit edilmiş bazı yöntemler vardır. Ki İbn Hacer bu çelişkili durumu “Kabirleri ziyaret etmenin mekruh olduğunu söyleyenlere, nasih olan yukarıdaki hadisin ulaşmama ihtimali ile çözer.”¹⁹

İbrahim en-Nehai’ nin, Hanefi mezhebi’nin görüşlerini tahlil ederken aşılamayacak umde bir şahsiyet olduğunda şüphe yoktur. Ve bu rivayet her ne kadar bizlere “Kabir ziyaret” nin Hanefi mezhebinde mekruh olduğunu gösteriyorsa da İmam Muhammed “Kitabu’l-Asar” ında konuyla ilgili müstakil bir bap açmış ve yukarıda zikredip nasih olarak değerlendirdiğimiz hadisi naklettikten sonra “Biz bunu alırız. Ahireti hatırlamak ve ölüye dua etmek kasdıyla kabirlerin ziyaret edilmesinde her hangi bir beis yoktur” demiştir.²⁰

İmam es-Serahsi, “Mebcut” ta Efendimiz Aleyhissalatü vesselam’ın yasaklamaya yönelik bu kavlini, hadisin peşi sıra gelen “boş söz söylemeyin” sözünden hareketle İlk dönemde insanların kabirlerin yanında boş lakırdı ile vakit geçirmeleri, yalan ve olması mümkün olmayan bazı şeyleri konuşmalarından dolayı nasih olarak kabul eder.

Ve bunun halen mensuh olmadığını söylemekle beraber kabirleri ziyaret etmemeye yönelik varit olan nakillerin mensuh olduğunu belirtir.²¹

Bahsi hülasa edecek olursak, Kabir ziyareti Hanefiler de dâhil olmak üzere müctehidlerin vacibe yakın sünnet görmelerinden²² başlayarak en azından mübah kabul etmelerine kadar nüzul edecek meşru’ bir ameldir. Yukarıda da kısmi olarak zikrettiğimiz rivayetle üzerine parmak bastığımız bir takım negatif nakillerle Hanefi’lerin kabirleri ziyarete cevaz vermediklerini, bunu mekruh gördüklerini söylemek en hafif ifadeyle Mezheb’e yapılan bir zulümdür.²³ Bu tarz verilen fetvalardaki müşterek özelliğin, devamlı bir surette meseleyi mecrasından dışarıya çıkarmak, kendi akide ve görüşlerini müdafaa için ötekileştirdiği kimselerin yapmadıkları şeyleri yapıyormuşçasına onları itham altına almak olduğu görülmektedir.²⁴

Kadınlar ve Kabir Ziyareti

Kadınların kabirleri ziyaret etmelerinin cevazı noktasında bazı işkaller gözümüze çarpmaktadır. Bu noktada Efendimiz’den hususi olarak “Allah kabir ziyareti yapan kadınlara lanet etsin!”²⁵ şeklinde vb. rivayetlerle istidlal olunmaktadır. Bu konuda İmam en-Nevevi, Şafi ulemasının üç görüşü olduğunu ve bunlardan birincisinin zikrettiğimiz hadis gerekçesiyle “haram”, ikincisinin “mekruh”, üçüncüsünün de mübah olduğunu söylemektedir.²⁶ Şafilerden “el-Mühezzeb” sahibi allame eş- Şirazi, kadınlar için kabir ziyaretlerinin haram olduğunu savunmaktadır.²⁷ Gerekçe olarak da mezkûr hadisi göstermektedir.²⁸ İmam Kurtubi gibi bazı âlimler ise hadiste geçen “zevvarat” tabirinin sıyga olarak ifade ettiği mübalağa manasından yola çıkarak “bu yasaklamanın fazla kabir ziyareti yapan kadınlarla ilgili olduğu şeklinde görüş öne sürmektedirler. Zira kadınların bu gibi ziyaretleri, kocalarının haklarını zayi etme²⁹ ve yabancı erkeklerden sakınma (hicap) gibi bazı emirleri yerine getirememelerine sebep olacaktır. Ancak Kurtubi’nin öne sürdüğü ve hadise mahmel kıldığı nehyin “fazla ziyaret eden kadınlarla alakalandığı” tevilini Ebu Davud’un aynı hadisin “zairat” ifadesiyle yaptığı³⁰ rivayet reddedebilir.

Mekruh olduğunu söyleyenlerin gerekçesi kabildinden İmam et-Tirmizi'nin söylediği "kadınların sabrının az olması ve feryad-ı figan etmeleri" şeklindeki illet de burada zikredilmelidir.³¹

Bütün bunlarla birlikte kadınların kabir ziyareti yapmalarının mübah olduğunu söyleyenler Müleyke'nin Hz. Aişe (Radiyallahu Anha)'nin kardeşi Abdurrahman'ın kabrini ziyarete gittiğini nakletmesi,³² Efendimiz Aleyhissalatü vessalam'ın kabrin başında ağlayan bir kadına "Allah'tan kork ve sabret" (ittekillahе vasbiri)³³ şeklindeki kavliyle sabit olan takriri sünneti ve de "Sizi kabirleri ziyaret etmekten men etmişim, artık onları ziyaret ediniz"³⁴ şeklindeki rivayetlerle istidlal etmektedirler. Zira ilk iki rivayet hususiyetleri ile beraber kadınlar huşundaki şüpheyi kaldırıyor da³⁵ ve hatta geride naklettiğimiz "çok ziyaret etme" şeklindeki tevilin sebebi oluyorsa da³⁶ son rivayette yer alan "neheytkum/size yasakladım"

şeklindeki ifade bulunan "zahir" erkeklere ait olduğundan bazı ulema nasih olarak kabul edilen bu hadisin, mezkur gerekçe sebebiyle sadece erkekler hakkında

geçerli olduğunu savunmuşlardır. Ancak, Hz. Aişe'den yapılan kardeşinin kabrini ziyaret etmesi şeklindeki rivayette peşi sıra gelen ve Hz. Aişe'ye yöneltilen "Nebi bundan nehyetmemiş miydi? Şeklindeki soruya Hz. Aişe'nin "Evet, önce nehyetmişti, sonra serbest bıraktı"³⁷ şeklinde cevap vermesi sarahatiyle bu işkali ortadan kaldırmaktadır.³⁸ Buna binaen, ez-Zürkani'nin nesih olayının "zevvarat" ifadesinden hareketle kadınları kapsamadığını ve onlar için her halukarda kabir ziyareti yapmanın caiz olmayacağını söylemesi isabetli olmayacaktır.³⁹

Yine İmam Kurtubi'nin "kabir ziyareti" hususunda kadınları yaşlı ve genç ayırımına tabi tutması ve yaşlı olanların kabir ziyareti yapmalarının caiz, gençlerin ise haram olduğunu söylemesi⁴⁰ bize bu amelin onlar katında li zatihi değil "fitne" sebebiyle cevaz vermeme yolunu tercih ettiklerini göstermektedir.

Yani her halukarda Ali el-Kari'nin de belirttiği üzere⁴¹, haklarındaki mu'teber şartlara riayet etmeleri durumunda kadınların kabir ziyareti yapabileceklerini söylemek durumundayız.

Ki İbn Hacer de iznin umumu kapsadığını ekserin sözü olarak nakletmektedir.⁴²

Hâtime

Bu makalede meseleyi biraz daha ispatı cihetine ağırlık vermek suretiyle işlediğimizin farkındayız. Ancak öte yandan bakıldığında, madalyonun öteki yüzü bize nefyi cihetinde yazılmış eser, risale ve makale tarzı çalışmaların ta'dadının na mütenahi olacak seviyede hayli kabarık olduğunu ayan beyan gösteriyor.

Bu yüzden bizleri bu makalenin kaleme alınmasına saik sebeplerden biri de şikayetlendiğimiz bu azlık duygusu ve akabinde getirdiği hakikatin bir takım mezhep taassuplarına boğdurulma olayıdır.

Mesele bunla kalsa yine tahammül sınırları içerisinde değerlendirilebilir.

Ancak, holiganvari hareket ve tavırlarla, propaganda niyetinin süslemiş olduğu eserlerin arz ettiği manzara içler acısı... Söylenmeyen şeylerin, gaibi şahıslara söylenilerek muhalif olarak görülen fırkaya nispet edilmesi suretiyle hedefteki görüş ve şahısların tekfir edilmesinden, her türlü yafta ve iftiralara maruz bırakılmasına kadar ilmi rezalet ve vicdani cinayet tabloları... Kırk yıllık kâni'nin yani olamayacağı kadar açık meselelerin sırf bağcıyı dövme uğruna dolambaçlara sarılması ve daha neler, neler...

Fakat her halukarda taddil manevraları ve tenfir kampanyalarının beyhude bir çabadan ibaret olduğu gün ışığından aşikârdır.

O halde mesele sadece ve sadece hak zaviyesinden doğruyu ortaya koymak ve ürkmeden haykırmaktır.

Vesselam...

Kaynaklar

- 1 Kur'an, İsra 70
- 2 İbn Halife Ulyevi, *Camiu'n-Nukûl fî Esbabî'n Nüzûl*, 2/ 202-203 Ezher, 1404 B.1
- 3 Kur'an, İsra 85
- 4 Aslında bu husus " Onları (Putları) sana bakarken görürsün, halbuki onlar görmezler" ayet-i kerimesinin de dikkat çektiği bir husustur. Kur'an, *A'raf* 198
- 5 M. Zahid el-Kevseri, *Makâlât*, s. 382 (el-Metalibu'l Âliye'den naklen) Matbaatu'l Envâr Kahire 1372
- 6 el-Kevseri, *a.g.e.*, a.y.
- 7 Mesela, Bkz. Ahmed İbn Teymiyye, *Ziyaretu'l Kubur ve'l İstincadu bi'l Makbur* s. 182-183 (İ'dad: Ali et-Tah-tavi), Daru'l Kütübi'l-İlmiyye 2002 B.1
- 8 Fahrüddin er-Razi, *el-Metalibu'l Aliye*, 10. Fasil, 3. Makale, 7. Kitap
- 9 18. Fasılda... Razi burada bu konuyla alakalı kendisine soru soran Melik Muhammed b. Sam el-Ğavri'ye müstakil bir risale te'lif ettiğini belirtir.
- 10 Sa'duddin et-Teftazani, *Şerhu'l Makasid*, 2/43 Daru'l Maarifi'n- Nu'maniyye- Pakistan
- 11 Ahmed b. Hanbel, *el-Müsned*, 17/429, No: 11329, el-Heysemi, *Mecmau'z-Zevaid*, 3/184 No:4299
- 12 İbn Mace, Sünen, Kitabü'l Cenaiz 6 No: 1571, Hakim, el-Müstedrek, No: 1387, Beyhaki, es-Sünenü'l-Kübra, No: 7448
- 13 Atıyye Muhammet Salim, *Şerhu Buluği'l Meram*, 2/112
- 14 İbn Mace, Sünen, Kitabü'l Cenaiz 6 No: 1571, Hakim, el-Müstedrek, No: 1387, Beyhaki, es-Sünenü'l-Kübra, No: 7448
- 15 Bu durumun izahı ve daha geniş bilgi için bkz Ebu Bekir İbn Hazm. *el-İ'tibar fî beyani'n- nasihi ve'l mensuhi mine'l- Asar* s.131-132 Dairetu'l Mearifi'l Usmaniyye, 1359
- 16 İbn Hazm ayrı olarak, hadiste geçen emir sıygasından dolayı kişinin mutlaka ömründe bir defa kabir ziyareti yapmasının vacip olduğunu savunur. Mübarekfuri, *Tuh-fetu'l-Ahvezi*, 4/159 Daru'l Fikr
- 17 Semiyu'z-Zebih b. Mahfuz (İsmail Çetin), *Mesafu'l-Ulema*, S. 284-285 Dilara Yayınları-Isparta
- 18 İbn Hacer, *Fethu'l Bari*, 3/148 Daru'l Ma'rife, Beyrut-Lübnan
- 19 İbn Hacer, *a.g.e.*, a.y.
- 20 Muhammed b. Hasen eş-Şeybani, *Kitabu'l Asar*, 1/296-297, No:269 Daru's-Selam Kahire 2006 B.1
- 21 Es-Serahsi, *el- Mabsut*, 24/10 Daru'l Marife, Beyrut-Lübnan
- 22 Semiyu'z-Zebih b. Mahfuz, *a.g.e.* s. 285
- 23 Hele bir de Şemsu'd-Din el-Efgani'nin "*Cuhudu Ule-mai'l Hanefiyye fî ibtali akaidi'l Kubûriyye*" sinde yaptıkları tam anlamıyla bir cinayettir. Zira müellif, sözde Hanefi âlimlerini kullanarak, istismarcı tavrıyla konuyla hiç de ilgisi olmayan ve sadece Hanefi alimlerinin değil kalbinde zerre iman bulunan avam-ı nas'tan birinin dahi kabullenmeyeceği itikadları zikretmekle derdinin üzüm yemek değil bağcıyı dövmek olduğunu aşık bir biçimde sergilemektedir.
- 24 Mesela bkz. Futya fi ta'zimi'l meşayih, ve'l istiğaseti bihim ve ziyareti kuburihim, (özellikle s. 20-27 arası)
- 25 Et-Tirmizi, es-Sünen, 3/371 No:1056, İbn Mace-es-Sünen, 1/502, No: 1574
- 26 Zekeriyya en Nevevi, el-Minhac şerhu Müslim, 7/45 Matbaa-i Mısıriyye, Ezher, 1347, B.1
- 27 Ebu İshak eş-Şirazi, el-Mühezzeb, 1/454 Daru'l Kalem-ed-Daru's Şamiyye, 1992, B.1
- 28 eş-Şirazi, *a.g.e.*, a.y.
- 29 Bkz, İbn Hacer, *Fethu'l Bari*, 3/149
- 30 Ebu Davud, Sünen, Babun fi ziyareti'n nisa el kubure, No: 3238
- 31 El-Hatib et, Tebrizi, *Mişkatu'l Mesabih*, 1/388 No: 1765 el-Mektebetu't-Tevfikiyye, Kahire
- 32 İbn Abdi'l Ber, *et-Temhid*, 3/235 Müessesetu'l Kurtuba, 1967
- 33 Müslim, es-Sahih, No: 926, Ebu Davud, Sünen, No: 3126 vd.
- 34 İbn Mace, Sünen, Kitabü'l Cenaiz 6 No: 1571, Hakim, el-Müstedrek, No: 1387, Beyhaki, es-Sünenü'l-Kübra, No: 7448
- 35 Ebu İshak el-Ca'beri "*Rusuhu'l Ahbar*" ında Cumhur ulema'nın daha sonraki nasih hadisin kapsamına kadınların dâhil olmadığı şeklindeki görüşü benimsediklerini nakletmekteyse de mesele aslında böyle değildir. Bkz. *Rusuhu'l Ahbar fî Mensuhi'l Ahbar*, s. 332-333 Müesseset'l Kütübi's-Sekafiyye, Beyrut-Lübnan 1988 B.1
- 36 El-Mubarekfuri, *Tuhfetu'l Ahvezi*, 4/162 Daru'l Fikr
- 37 El-Bezzar, *el-Müsned*, No: 214,
- 38 İbn Hacer, *a.g.e.* 3/149
- 39 Ez-Zürkani, *Şerhu'l Muvatta*, 3/101
- 40 Bedrettin el-Ayni, *Umdetu'l Kari*, Babu ziyareti'l Kubur..
- 41 El-Mubarekfuri, *a.g.e.* 4/161 (Mirkat'dan naklen)
- 42 İbn Hacer, *a.g.e.* 3/ 148

Mahmud Efendi Hazretleri'nin KIYMETLİ KELÂMLARINDAN

- Tekkeler, medreseler ne yaptı size de bunları bırakıp gittiniz?! Yağsız, tuzsuz bir üniversite açtınız ve bununla beraber insanın ömrünü bitiriyorsunuz. O insanların cehenneme gitmesine sebep oluyorsunuz. O insanlar fakir olarak âhirete çıkınca hepinize beddua edecekler.

- Bırakın şu dünyayı yahu. **Rasûlüllâh** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) **Efendimiz**'in evinde üç ay ocak yanmadığı olurdu. Peki ne yedi? Biraz su, hurma, sirke, süt içti. Sen ise açtan ölürüm diye fare yuvasına gidiyorsun. Ne işin var orada?! Lise, üniversite, fare yuvasıdır. Hatta fare yuvasından daha beterdir.

- “Hoca efendi! Diplomam var, ben aydınım ve münevver insanım” diyorsun. Yok yavrum seni aldatmışlar. Sen yanlış konuşuyorsun. Dikkat edelim! **Allâh**'ın yolu, Kur'ân ve hadislerdir. Bir de, Kur'ân ve hadisten çıkarılan fıkıh, akaid, tasavvuftur. Sen bunlar vasıtasıyla karanlıktan nura çıkıyorsun. Eğer sen bunları bilmiyorsan karanlıktasın.

- Bir nefesim kalsa, sorsanız bana: “Bu nefesini nereye harcarsın?” diye, “Oku!” derim.

- Din yıkılmışsa talebe hocasını dinlememesinden yıkıldı.

- “**Mektubat**” olmasaydı **Mevlâ**'yı bulamayacaktık.

- “**Mektubat**” ve “**Risâle-i Kudsiyye**”nin anlaşılması tarikat derslerinin yapılmasına bağlıdır.

• Bir kayınvalide, cübbe ve şalvar giyinen damadına: “Bu giydiklerin ne öyle?! Hiç böyle dışarı çıkılır mı?!” diyor, ayıplıyormuş.

Yine bir başkası, on yedi yaşındaki kız yeğeni başında kep ayağında pantolonla erkek gibi giyinmiş olarak görünce haline üzülmüş onunla konuşmuş, nasihat etmiş, Kur’ân medresesinde okumaya ikna etmiş. Lakin genç kızın annesi başta olmak üzere babası, dedesi hepsi karşı çıkmış: “Hiç öyle şey olur mu?! Kur’ân kursuna giderse nasıl meslek sahibi olacak, ne yiyecek?!” demişler ve ona engel olmuşlar.

Bunlar dünya hayatındaki aldanmalara örneklerdir. Peki o genç kız ne dedi dersiniz bu işe? Şöyle dedi: “Ben okula başlamadan evvel namaz kılmayı, Kur’ân-ı Kerîm okumayı severdim ama şimdi öyle değil. İslâm’ın emirleri bana ağır geliyor, onları tatbik etmek istemiyorum.”

Meslek sahibi edeceğiz diye çocuklarımızı dinlerinden etmeyelim. Böyle ana-babalar var ya, onlar âhirette hatalarını anlayacaklar. “Ah keşke çocuğum olmasaydı!” diyecekler. Dini oyun ve oyuncağa alanların sonu işte budur. Çocuk bir müddet medreseye gitse, hemen dine meyleder ama ana-babası katılmışsa ona müsaade etmezler.

• Buhârâ’dan uçakla Türkiye’ye gelirken uçakta bulunan açık-saçık hostes ve yolcuların o halleri benim canımı sıktı, daraldım, “Acaba nasıl yapsak?” diye düşünürken, manada: “Bunları başıboş bırakmaya gelmez” denildi.

Bunun üzerine uçaktaki hanım ihvanlarımıza: “Her biriniz yanımızda bulunan kadınlara, hizmet eden hosteslere dinden ve imandan bir şey anlatsın” dedim. Onlar da emr-i bi’l-mâruf nehy-i ani’l-münker yaptılar. O kimselerin çoğu: “Biz sizin anlattıklarınızı bilmiyorduk” demişler.

• “Ben milletin etlisine sütlüsüne karışmam” demeyin. Herkes bildiği kadar anlatmalı. Namaz farzdır, tesettür farzdır. Kumar oynamak, içki içmek haramdır. Bu kadar da diyemez misiniz?! “Ben emr-i bi’l-mâruf yapmaktan anlamam” dememeli.

Mevlâ seni anlar yarattı, neden anlamaz gözükyorsun?! Acıktığın zaman açlığını anlıyor, “Acıktım” diyebiliyorsun da **Allâh**’ın dinini neden tebliğ etmiyorsun?!

• Kıssaları öğrenin, kıssalarda hisseler vardır. Ama şunu iyi bilin ki ne söyleseniz, yola gelmeyecek bir adama bir şey yapamazsınız.

• Otobüs, tren, vesaire vasıtalarda bulunulduğu zaman radyoyu açmışlar, çalgı, şarkı dinletiyorken susturulması söylene vazife yapılmış olur. Eğer söz dinlemeyip kapatılmaz ise:

«اللَّهُمَّ إِنَّ هَذَا لَمُنْكَرٌ.»

“Ey **Allâhım!** Muhakkak ki bu münkerdir” denilmesi gerekir.

• **Rabbimiz** mümin kadınları da emr-i bi’l-mârufa dahil ediyor.

• **Allâh-u Teâlâ**’nın bu dünyada bizi bazı şeylerden nehyetmesi büyük bir istikbal! Gelecek büyük bir şeye hazırlıktır.

• Âhîret gününü bilen toz kadar muhalefet etmez. Ne ince meseledir âhîret. Orada her şey yerini bulacağına göre kimse kimseyi gıybet etmesin.

• (Yabancı) kadının derisi teni bize tuzaktır, halbuki (onlar da bizim gibi) kan tulumu.

• Bütün haramlar nefse dostluk, **Mevlâ**’ya düşmanlıktır.

• Bir elbiseni çamurdan muhafaza ediyorsun da, niye kalbini çamurdan beter günahattan muhafaza etmiyorsun?!

• Şunu bilelim ki **Allâhımız** (*Celle Celâlühû*) anamızdan, babamızdan çok acımaz mı?! Peki **Mevlâmız** (*Celle Celâlühû*)nün bize yasak ettiği şeyler, bizim yararımıza değil midir?!

• İnsan hapse girmekle zelil olmaz, **Allâh** (*Celle Celâlühû*)nün haram kıldığını irtikab etmekle (işlemekle) zelil olur.

• Başımıza gelen her türlü felaketin sorumlusu biziz, günahlarımız sebebiyle böyle oluyor.

• **Cenâb-ı Hakk** sana amel defterini okuduğu zaman yanına da Kur’ân-ı Kerîm’i koyacak ve soracak: “Bu günahı yaptın, Benim kitabımın neresinde buldun da yaptın?!” buyuracak.

• **İmâm-ı Rabbânî** (*Kuddise Sirruhû*) şöyle buyuruyor: “Bir şahıs şayet günahlarına devam ederse ve ondan hoşlanırsa hoşlanan kimse münafıktır.”

• Günah işleyen **Mevlâ**’dan yüz çevirmiştir.

İlm-i Hâl

HÜSAMETTİN VANLIOĞLU BAŞKANLIĞINDA
FIKİH KURULU

HAREMLİK-SELAMLIK

Allah Teâlâ'ya hamd, Resulüne, al ve ashabına salat-u selam olsun...

Harem; girilmesi herkese açık olmayan saygı gösterilen ve kutsal yer demektir. Kâbe-i şerife ve çevresine "harem-i şerif" denildiği gibi Müslümanların evlerinin kadınlara mahsus bölümüne de "harem dairesi" denir. Haremlığın karşıtı "selamlıktır". Erkekler için olan kısım demektir. Bundan dolayıdır ki, eskiden haremlık ve selamlık diye ikiye ayrılan konakların girilmesi yasak olan kısmı, kadınların ikametine mahsustu.

Müslüman erkek evde veya başka bir yerde otururken nikâhı kendisine düşen kadınlarla güzel oturamaz. Erkeklerin yeri ayrı, hanımların yeri ayrı olmalıdır. Buna "harem yani kadın bölümü, selam, yani erkek bölümü denebilir. Yahut Kur'an-ı Kerimin ifadesiyle "hicap" denir. Hangi isimle olursa olsun bu emir, Kur'an ve sünnete dayanmaktadır.

Allah Teâlâ şöyle buyuruyor: "Mü'min erkekler söyle, gözlerini haramdan sakınsınlar, ırzlarını korusunlar. Bu davranış onlar için daha nezihdir. Şüphesiz ki, Allah onların yaptıklarından hakkıyla haberdardır."¹

Yine Allah Teâlâ şöyle buyuruyor: "Ey iman edenler! Yemek için çağrılmaksızın ve yemeğin pişmesini beklemeksizin (vakitli vakitsiz) Peygamber'in evlerine girmeyin, çağrıldığınız zaman girin. Yemeği yiyince de hemen dağılın. Sohbet için beklemeyin. Çünkü bu davranışınız Peygamber'i rahatsız etmekte, fakat o sizden de çekinmektedir. Allah ise gerçeği söylemekten çekinmez. Peygamberin hanımlarından bir şey istediğiniz zaman perde arkasından isteyin. Böyle davranmanız hem sizin kalpleriniz, hem de onların kalpleri için daha

temizdir. Allah'ın Resulüne rahatsızlık vermeniz ve kendisinden sonra hanımlarını nikâhlanmanız ebediyen söz konusu olamaz. Çünkü bu, Allah katında büyük bir günahdır."²

Bu ayet-i kerime geldikten sonra Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'in hanımları yabancı erkeklerle perde arkasından hitap etmeye başlamışlardır. Ayrıca bunu evin dışında "cilbab"larıyla yaparlardı.

Rabia bint-i Haris ve Abbas b. Abdulmuttalip, Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) ile beraber hanımı Zeynep (Allah ondan razı olsun) validemizin evine gittiler. Zeynep (Allah ondan razı olsun) perde arkasına geçti. Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) ile gelen bu iki kişi konuşmaya başladılar. Bunun üzerine Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) başını evin tavanına doğru çevirdiler. Zeynep (Allah ondan razı olsun) validemiz de Rabia ve Abbas'a konuşmamalarını işaret etti...³

Cahiliyet devrinde Arap kadınlarının cahiliyet âdetlerinden biri de haremlık-selamlığa riayet etmemeleriydi. Süslenerek erkeklerle karışık otururlardı. Aralarında hiçbir perde bulunmazdı. Hicab ayet gelince bu cahiliyet âdeti de kalkmış oldu.

Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'e yirmi sene hizmet eden Hz. Enes (Allah ondan razı olsun) hicab ayet-i inmeden önce ev halkının bir ferdi olarak serbestçe Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)'in evine girip çıkardı.

عَنْ أَنَسِ بْنِ مَالِكٍ قَالَ: لَمَّا نَزَلَتْ آيَةُ الْحِجَابِ، ذَهَبْتُ أَدْخُلُ كَمَا كُنْتُ أَدْخُلُ، فَقَالَ لِي النَّبِيُّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "وَرَأَيْكَ يَا بُنَيَّ"

Enes b. Malik (*Allah ondan razı olsun*)’den şöyle dediği rivayet edilmiştir: **“Hicab ayetinin indiği ilk zamanlarda, daha önce olduğu gibi, Peygamber Efendimiz (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem)’in evine gittiğimde bana şöyle buyurdular: “Geri dön, ey oğlum!”⁴**

EŞLERİN KOL KOLA YÜRÜMELERİ

Yalnız olduklarında gözlerden irak bir yerde eşlerin el ele dolaşması veya kol kola girmesi kuşkusuz caiz olan bir iştir. Fakat bu kendilerine özel olan mekânlarda ve yerlerde olmalıdır. Çarşı pazarda tanıdık, tanımadık insanların önünde az da olsa özel yaşantıdan sayılan bu emsal hareketleri sergilemek doğru olmaz. Üstelik bu çeşit adetler bizim eslafımızın âdeti değildir. Aksine batıdan bize gelmiş, onların yaşam tarzını özendiren bir harekettir. Kuşkusuz batıdan gelen her şey, haramdır, yasaktır, yapılmamalıdır, denemez. Fakat cevazına dair nakli ve akli maslahatların bulunmadığı işlerde onlara muhalefet etmekle yükümlü olduğumuzu unutmamız gerekir.

Allah Resulü (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) birçok hadis-i şeriflerinde bunu bildirmiştir. Biz birkaç tanesini zikretmekle iktifa edeceğiz.

عَنْ أَبِي سَعِيدٍ الْخُدْرِيِّ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- ”لَتَبْعَنَّ سَنَنَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ شَبْرًا بِشْبِيرٍ وَذِرَاعًا بِذِرَاعٍ حَتَّى لَوْ دَخَلُوا فِي جُحْرِ صَبٍّ لَاتَّبَعْتُمُوهُمْ“ . قُلْنَا يَا رَسُولَ اللَّهِ الْيَهُودَ وَالنَّصَارَى قَالَ ”فَمَنْ“

Ebu Said el-Hudri (*Allah ondan razı olsun*), Peygamber Efendimiz (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)’in şöyle dediğini rivayet etmiştir: **“Şüphesiz ki siz, bir gün gelecek sizden öncekilerin yoluna karşı karışına, zirai ziraina (santimi santimine) uya-caksınız. Hatta onlardan biri daracık kertenkele deliğine girecek olsa, sizde ona özenerek girmeye çalışacaksınız.”** Ashap sordular: **“Ey Allah’ın elçisi! Bizden önceki milletlerden kastınız Yahudilerle Hıristiyanlar mı?”** Peygamber Efendimiz (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*): **“Ya kim (Onlardan başka kim olacak ki)”⁵**

عَنْ شَدَّادِ بْنِ أَوْسٍ قَالَ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- خَالِفُوا الْيَهُودَ، فَإِنَّهُمْ لَا يُصَلُّونَ فِي خِفَافِهِمْ وَلَا نَعَالِهِمْ

Şeddâd b. Evs (*Allah onlardan razı olsun*), Peygamber Efendimiz (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)’in şöyle dediğini rivayet etmiştir: **“Yahudilere muhalefet edin. Onlar mest ve çarıklarıyla namaz kılmazlar”⁶**

Görüldüğü gibi mest veya çarıksız namaz kılmak daha faziletli iken Peygamber Efendimiz (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) sırf onlara muhalefet olsun diye bir kez dahi olsa mest veya çarıkla namaz kılmayı emretmiştir.

عَنْ ابْنِ عُمَرَ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: "بُعِثْتُ بِالسَّيْفِ حَتَّى يُعْبَدَ اللَّهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، وَجُعِلَ رِزْقِي تَحْتَ ظِلِّ رُمْحِي، وَجُعِلَ الذِّلَّةُ، وَالصَّعَاؤُ عَلَى مَنْ خَالَفَ أَمْرِي، وَمَنْ تَشَبَّهَ بِقَوْمٍ فَهُوَ مِنْهُمْ"

İbn Ömer (*Allah onlardan razı olsun*)’den rivayet olunmuştur ki, Peygamber Efendimiz (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) şöyle buyurmuştur: **“Ben, kılıçla gönderildim, ta ki Allah, kendisine şirk koşmadığı halde ibadet olunsun. Benim rızıkım mızrağımın gölgesindedir. Benim emrime muhalefet edenlere zillet ve alçaklıktan başkası yoktur. Artık kim hangi kavme benzerse o, onlardandır.”⁷**

عَنْ عَائِشَةَ قَالَتْ قَالَ رَسُولُ اللَّهِ -صلى الله عليه وسلم- مَنْ أَحَدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ فَهُوَ رَدٌّ

Aişe (*Allah ondan razı olsun*), Peygamber Efendimiz (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)’in şöyle dediğini rivayet etmiştir: **“Kim bizim şu dinimizde olmayan bir işi yaparsa o iş (i İslam reddeder) reddedilmiştir”⁸**

Eşlerin, çarşı-pazarda kol kola girip veya el ele tutuşup gezmesi bizim âdetimiz değildir. Bize eslafımızdan bu şekilde gelmedi, böyle görmedik. Bu, tamamen batıdan bize gelen bir adettir. Adet olsun moda olsun, birilerine benzeyiş olsun diye kadının kocasının koluna girmesi doğru değildir. Ecdadımızda âdâb, kocanın önden yürüyüp hanımının bir adım gerisinden takip etmesi şeklindedir.

Ancak hastalık olduğu zaman veya kalabalık bir ortamda korumak için, yardımcı olmak maksadıyla kadın, kocasının koluna girebilir. Allah Teâlâ en doğruyu bilendir.

Kaynaklar

1 Nur /30

2 Ahzab /53

3 Tamamı için bak: Müslim; Zekât; Babu terk-i istimal-i al-i’n-Nebiyi ale’s-sadaka: 167/1072

4 Ahmed b. Hanbel; el-Müsned; hadis no:13379

5 El-Buhari; kitabü'l-Enbiya; babu ma zükire an beni İsrail; Müslim; ilim; babu itibai süneni'l-Yahud ve'n-Nasara; hadis no:6/2669

6 Ebu Dâvud; es-Salat; babu's-salat fi'n-Na'l; hadis no:652

7 Ahmed b. Hanbel; el-Müsned; hadis no:5114

8 Müslim; el-Ekziye; babu nakzi'l-ahkâmi'l-batule

Hadîs-i Şerîfler

Huzeyfe (Radiyallahu anh)'dan rivayet edildiğine göre Peygamber Efendimiz (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu:

“Canımı kudretiyle elinde tutan Allah’a yemin ederim ki; ya iyilikleri emreder kötülüklerden sakındırırınız ya da Allah size yakında üzerinize bir bela gönderir, sonra Allah’a dua edersiniz de duanız kabul edilmez.” (Tirmizi, Fiten 9)

Sehl ibni Sa’d (Radiyallahu anh)'dan rivayet edildiğine göre Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Hz. Ali (Radiyallahu anh)'a şöyle dedi:

“Allah’a yemin ederim ki; Allah’ın senin aracılığınla bir tek kişiyi hidayete erdirmesi, senin en kıymetli dünya malı olan kırmızı develere sahip olmandan daha hayırlıdır.” (Buhari, Fezailu'l-Ashab, 9; Müslim, Fezailu's-Sahabe, 34)

İrbâz b. Sâriye (Radiyallahu anh) dedi ki: “Bir gün Resûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) bize namaz kıldırıldı. Sonra yüzünü cemaate çevirerek çok beliğ çok mânidar bir vaazda bulundu. Öyle ki dinleyenlerin gözleri yaşla, kalpleri de heyecanla doldu. Cemaatten biri:

- Ey Allah'ın Resûlü, sanki bu, bir veda konuşmasıdır, bize ne tavsiye ediyorsunuz? Deyince Resûlullah şöyle buyurdu ki:

- Size, Allah'a karşı takvada bulunmanızı, başınızda Habeşli birköle olsa bile emirlerini dinleyip itaat etmenizi tavsiye ederim.

Zira sizden hayatta kalanlar Benden sonra nice ihtilaflar görecek. Öyle ise size sünnetimi ve hidayet üzere olan Hulefâ-i Râşidîn'in sünnetini hatırlatırım, bunlara uyun ve dört elle sarılın. Sonradan çıkarılan şeylere karşı da son derece dikkatli ve uyanık olun. Zira (sünnetime uymayan) her yeni çıkarılan şey bid'attır, her bid'at de dalâlettir.” (Tirmizî, İlim 16, (2678); Ebu Dâvud, Sünne 6, (4607)

Atiyye ibni Urve Said (Radiyallahu anh)'dan rivayet edildiğine göre Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu:

“Bir kul günaha girerim korkusuyla yapılması yasak olmayan bazı şeylerden bile uzak durmadıkça, Allah'tan korkup yolunu Allah ve kitabıyla bulanlar (Allah'tan korkan muttakiler) derecesine çıkamaz.” (Tirmizi, Kıyâmet 19)

İbni Mes'ud (Radiyallahu anh)'dan rivayet edildiğine göre Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu:

“Yalnızca şu iki kimseye imrenip onlar gibi olmak istenebilir. Biri; Allah’ın kendisine verdiği malı hak yolunda harcamayı başarabilen kimse. İkincisi; kendisine ilim ve hikmet verilip onunla hükmeden ve onları öğreten kimse.” (Buhari, İlim 15, Müslim Müsafirin 268)

Ebu Hüreyre (Radiyallahu anh)'dan rivayet edildiğine göre Rasûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu:

“Münafığın alameti üçtür: Konuştuğunda yalan söyler; söz verince sözünden cayar; kendisine bir şey emanet edildiğinde hıyanet eder.” (Buhari, İman 24, Müslim, İman 107)

Ebû Saîd el-Hudrî (Radiyallahu anh)'dan rivayet edildiğine göre Resûlullah (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurdu:

“Ölü tabuta konulup da insanlar onu omuzladığı zaman, eğer iyi bir kişi ise; ‘Beni çabuk götürünüz, beni çabuk götürünüz!’ diye seslenir. Eğer iyi olmayan biri ise; ‘Eyvah! Bu tabutu nereye götürüyorsunuz?’ der. O cenâzenin sesini insanlardan başka her şey duyar. Eğer insanlar bu sesi duysaydı bayılırdı.” (Buhârî, Cenâiz 50, 53, 90. Ayrıca bk. Nesâî, Cenâiz 44)

Güldeste

Mustafa Özşimşekler

MESCİD-İ DIRAR VE PARALEL DİN

Kur'an-ı kerim, bizlere yol gösteren ve kıyâmete kadar zuhur edecek bir takım olaylara karşı Müslümanların nasıl davranması gerektiğini öğreten bir rehberdir.

Firavun, Nemrut, Hâman gibi her devirde ortaya çıkan zalimlerden bahsettiği gibi, "Bel'am" gibi nefsine mağlup olmuş dünyacı alimlerden, "**Mescid-i Dırâr**" gibi müslümanlar arasına nifak sokmak için kurulan fitne merkezlerinden de söz etmiş ve tüm Müslümanları uyarıp ikaz etmiştir.

Allah-u teala Tevbe Sûresinde "**Mescid-i Dırar**" dan bahseder. "**Dırar**; zarar vermek anlamına gelir. **Mescid-i Dırar** ise; Allah'a ibadet niyetiyle değil de, Müslümanlar arasına fitne sokup tefrikaya düşürerek zarar vermek amacıyla, Peygamber Efendimiz zamanında münafıklar tarafından bina edilen mescidin ismidir.

Aslında mescidler Allah'ı anmak ve O'na ibadet etmek niyetiyle inşa edilen mâbetlerdir. Ama bir takım münafıklar bu gayenin hilafına, Müslümanları aldatıp Allah'a ve Resûlüne

karşı bir ihanet tezgâhlamak niyetiyle bu mescidi inşa ettiklerinden dolayı, Kur'an-ı kerim bu ihanet merkezine, "Mescid-i Dırar" demiştir.

Mescid-i Dırâr; bir nevi Allah'ın dinine paralel bir din icad etme hareketidir...

Din'i, yine dinle vurma projesidir...

Hani, mason **Muhammed Abduh**'un, yine masonluğu tescilli olan üstadı **Cemaleddin Efgâni**'ye yazdığı el yazısı mektubunda ne demişti?:

"...Dinin başını, yine dinin kılıcıyla kesmeli. Sen bizi burada bi görsen âbid, zâhid, rükû ve secdeden başını kaldırmayan kimseler zannedersin..."

İşte Mescidi Dırar aslında budur, yani Dinin başını din kılıcıyla kesmeye çalışmaktır.

Mescid-i Dırar denen bu fitne merkezinin münafıklar tarafından yapılması, daha sonra ise Peygamber Efendimiz tarafından yıkılması olayının İslam tarihinde önemli bir yeri olduğu gibi, günümüzde de bu olaydan alınması gereken çok büyük dersler vardır.

Din düşmanlarının, Müslümanlara karşı ihanet etmeye niyeti olanların fitne ve fesat çıkarmak için her türlü entrikayı çevirebileceği, her kutsal değeri kullanabileceği konusunda Mevla Teala Müslümanları uyarmıştır. Yani ümmet içinde ihlâs ve samimiyetle inşa edilmiş mescitler olduğu gibi, bazen de bir takım menfaatler elde etmek, siyasi çıkarlar sağlamak veya Müslümanlar arasına fitne tohumu ekmek için mescitler kurulacağını haber vermiştir.

Nitekim Kur'an-ı kerim'in haber verdiği gibi de olmuş, Saadet Asrı'ndan sonra da İslam Beldeleri'nde "Mescid-i Dırar" vazifesi gören bir takım mescidler yapılmış, onunla aynı fonksiyonu icra eden bazı kurum ve kuruluşlar ortaya çıkmıştır. Tabi bunun illâ ki bir mescid olması şart değildir. **Gayesi Müslümanlara zarar vermek, müminler arasına tefrika sokmak, İslam'a saldırıp bir şekilde Allah'a**

ve Resûlüne savaş açmak olan bütün kurum ve kuruluşlar, bir nevi Mescid-i Dırar hük-mündedir.

Dolayısıyla müslümanların bu meseleyi çok iyi bilmesi lazımdır. Eğer bu meseleyi iyice bilmez ve anlamazsak, bir takım art niyetli, bozuk fikirli kimselerin tuzağına düşüp oyun-larına gelmek içten bile değildir.

İşte bu enteresan olayı Kur'an-ı kerim çok çarpıcı bir üslûpla şöyle anlatır:

“O (münafık) kimseler ki (Müslümanlara) zarar vermek, küfürlerini kuvvetlendirmek, müslümanlar arasında ayrılık çıkarmak ve daha önce Allah’a ve Resûlüne karşı harp açmış olan kimseyi (öteden beri Efendimize düşmanlık eden ve sonrada Şam'a kaçan ve münafıklar tarafından tekrar kendilerine yardımcı olmak üzere geri gelmesi beklenen Ebu Âmir'i) beklemek için bir (bina yapıp, onu) mescid edindiler. Andolsun ki, elbette onlar: ‘iyilikten başka bir maksadımız yoktu’ diye yemin edecekler. Fakat bunların kesinlikle yalancı olduklarına Allah şahittir.”

“Orada kesinlikle namaz kılma!.. İlk günden takvâ üzere kurulan mescid içinde namaz kılman elbette daha layıktır. Onda, temizlenmeyi seven adamlar vardır. Allah da temizlenenleri sever. Binasını Allah'tan korkmak ve O'nun rızâsını kazanmak esası üzerine kuran mı hayırlıdır; yoksa binasını bir uçurumun kenarına kurup da onunla cehennem ateşine yuvarlanan mı?.. Allah, zâlimler topluluğunu doğru yola sevketmez.

Onların yapmış oldukları bina kalpleri parçalanıncaya kadar, devamlı olarak bir şüphne kaynağı olarak yüreklerinde kalacaktır. Allah her şeyi hakkıyla bilen, hüküm ve hikmet sahibidir.” (Tevbe: 107, 110)

İşte bu âyet-i kerimeler, İslam beldelerinde Müslümanlar arasına fitne sokup onları birbirine düşürmek ve bölmek için yapılan bir takım zarar veren mescidlere, vakıflara, dernek-lere, kurum ve kuruluşlara dikkat çekmektedir.

Bu âyetlerin nüzül sebebi:

Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) henüz hicret etmeden evvel Medine'de Hazrec Kabilesi'ne mensup olan **Ebu Amir er-Rahib** isminde bir adam vardı. Bu adam aynı zamanda münafıkların başı olan Abdullah b. Ubey b. Selül'le de yakın akrabaydı. Evvelce Hristiyanlığı seçmiş ve bundan dolayı “râhib” unvanıyla anılmaya başlanmış olan Ebu Amir, ehli kitaba ait bir takım kitaplar okuyup bazı bilgiler de edinmişti. Kavmi içinde büyük bir itibar ve saygınlığa sahipti. Yeni bir peygamberin geleceğinden de haberdar olan bu adam, bilgi ve dindarlık yönünden kendisini çok yukarılarda gördüğü için, **“gelmesi beklenen peygamber belki ben olurum”** ümidini de taşıyordu.

İşte Ebu Amir'in böyle bir beklenti içinde olduğu ve kendince buna hazırlandığı bir sırada, Peygamber Efendimiz Medine'ye hicret etmişti. Hiç hesapta olmayan bu durum onu çileden çıkarmış ve daha ilk günden beri Efendimize karşı içinde bir kin ve düşmanlık beslemeye başlamıştı.

Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) Medine'ye hicret ettikten sonra herkesi İslam'a davet ettiği gibi, Ebu Amir'le de birkaç defa görüşerek ona Kur'an-ı kerim okumuş ve onu İslam Dini'ne davet etmişti. Fakat o Müslüman olmaya hiç yanaşmadı, hatta işi inada bindirdi.

Ebu Amir, Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'i gelecekle ilgili yapmış olduğu istikbal planlarını bozan biri olarak görüyordu. İşte bu sebeple kalbindeki İslâm düşmanlığı ve Efendimize karşı olan kin ve nefret her geçen gün büyüdü.

Mekke'ye kaçıp müşriklerle birlik oldu

Medine'de müslümanlar fevç fevç Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in etrafında toplanmaya başlayınca, kendi kabilesinden de birçok kişinin Müslüman olmasıyla peygamber düşmanı Ebu Amir itibarını hepten yitirdi. Bu durum onu iyice kahretti, Efendimize olan düşmanlığını aşikare etti. Hasedinden ve düşmanlığından dolayı daha fazla Medine'de duramadı ve peşine taktığı bazı adamlarıyla birlikte kaçıp Mekke'ye gitti.

Onun düşüncesine göre, Peygamber Efendimizin Mekke'den çıkarılması büyük bir başarıydı. Aynı şekilde şimdi de Medine'den çıkarmak düşüncesiyle Mekke'deki müşriklerle birlik oldu. İslam düşmanlığında kendisine yakın bulunduğu Kureyş'in ileri gelenleriyle üst düzeyde ilişkilerini sürdürüp onları Efendimize karşı kışkırtarak savaşmaya teşvik etti.

Zaten Medine'den kaçıp gitmeden önce Efendimize olan düşmanlığını şöyle dile getirmişti:

- Seninle çarpışan ne kadar kavim görürsem, mutlaka ben de onlarla birlikte sana karşı savaşacağım.

Dediği gibi de yaptı. İslam Ordusu'na karşı yapılan saldırılarda aktif roller aldı. Müşrik Ordusu'nun teşkil edilmesinde önemli katkıları oldu. Ve **Huneyn Gazvesi'**ne kadar müşriklerin safında Efendimize karşı savaşmaya devam etti. Ama Huneyn Günü, Hevâzin Kabilesi bozguna uğrayınca, Ebu Amir'in ümitleri tükenmeye başladı. Çünkü müslümanlar her geçen gün sayıca artıyor, güçleniyor ve zaferler kazanıyorlardı.

Bu peygamber düşmanı fitneci adam, son bir umutla Bizanslılara gidip onlardan yardım istedi. Bizans Kralı **Heraklius'**ü güya İslam tehlikesine karşı uyardı ve sözlerine binbir yalan katarak Hz. Muhammed'in Medine'deki otoritesinin yıkılıp oradan çıkarılması ve bir an önce önlem alınması gerektiğine ikna etmeye çalıştı.

Bizans, hiçbir zaman Arap yarımadasına doğrudan müdahale etmemişti ama orasıyla ilgili olarak yürüttüğü bir politikası elbette vardı. Ebu Amir, Araplar arasında itibarlı birisi olarak tanındığı için bu konuda ona bir takım vaatlerde bulunuldu. Ebû Amir bu vaatlere çok sevindi. Hatta Bizans'ın kendisini güçlü bir orduyla destekleyeceğine ve Hicaz Bölgesi'ndeki tüm Müslümanları kılıçtan geçireceğine inandı.

Bunun üzerine Medine'deki irtibatlı olduğu dostlarına haber gönderip yakında Bizans'tan güçlü bir orduyla Medine'ye geleceğini, Efendimiz'le savaşın O'nu ve ashabını oradan

çıkarcığını va'detti. Ancak, o zamana kadar kendi aralarında organize olup gizli toplantılar yapabilecekleri ve Müslümanların arasına tefrika sokmaya imkân sağlayacak bir bina inşa etmelerini istedi. Burası aynı zamanda, kendisi Medine'ye geldiği zaman fitne-fesat işlerini yürüteceği bir karargâh olacaktı.

Ebû Amir'in bu isteği üzerine, zahiren Müslüman görünen, ancak kalpleri İslâm'a ve Resulullah'a karşı kinle dolu olan bazı münafıklar, Kuba Mescidi'nin yakınlarında bu binayı inşa etmeye başladılar. Kötü maksatlarının anlaşılmaması için de, yaptıkları bu fitne merkezini mescid görünümünü altında inşa edeceklerdi. Fakat bir sorun vardı. Medine'de, Mescid-i Nebevî ve Kuba Mescidi olmak üzere iki tane mescid olması hasebiyle, o gün için üçüncü bir mescide ihtiyaç yoktu.

Onun için bu münafıklar, gizli ve çirkin planlarını gerçekleştirmek için yapacakları mescid hakkında, kendilerini haklı çıkaracak bir gerekçe ortaya koymaları gerekiyordu. Tasarladıkları bu sahte gerekçeleri ise şöyle açıkladılar:

“Yaşlı olanlarımız ve hastalarımız yağmurlu ve soğuk kış gecelerinde Kuba Mescidi'ne gidemiyorlar. Onun için bu mescidi inşa ediyoruz.”

Ve nihayet bu binayı inşa edince Efendimiz (*Sallallahü Aleyhi ve Sellem*)'e gidip bina ettikleri mescidde namaz kılmasını istediler. Amaçları orayı meşrulaştırmaktı. Yani Efendimiz orada namaz kılsın ki orası onaylanmış, tescil edilmiş olsun. Yoksa ashab-ı kiram Efendimizin girmedığı yere itibar etmezdi.

Efendimiz (*Sallallahü Aleyhi ve Sellem*) o sıralarda Tebük Seferi'ne çıkıyordu. Onlara dedi ki:

- Şimdi Tebük Seferi hazırlıkları ile uğraşıyorum. İnşaAllah Tebük'ten döndükten sonra...

Münafıklar bu söze çok sevindiler ve Efendimizin seferden dönüp o mescidde namaz kılmasını dört gözle beklemeye başladılar.

Mescid-i Dırar'ın Yıkılması

Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) Tebük Seferi'nden dönerken, Medine yakınlarında Tevbe sûresinin 107-110 âyetleri nâzil olup işin içyüzünü bütün ayrıntılarıyla haber verdi. Bu âyetlerde söz konusu mescidin (yukarıda zikrettiğimiz âyet-i kerime'de buyrulduğu üzere) Müslümanlara zarar vermek, inkâr hareketini kuvvetlendirmek, müslümanlar arasında ayrılık çıkarmak, daha önce Allah ve Rasûlüne karşı savaşan kişiye gözetleme yeri hazırlamak amacıyla yapıldığı ve bunların kesinlikle yalancı olduklarını ayet-i kerime tek tek haber verdi ve böylece münafıkların oyunu bozuldu. Allah-u teala Efendimize orada namaz kılmasını bildirdi.

Bunun üzerine Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) Medine'ye varmadan önce, Müslümanların gidip fitne ve fesat yuvası olarak inşa edilmiş o mescidi yıkmalarını emretti.

Böylece bu fitne merkezi ashab-ı kiram tarafından yakılıp yıkılarak yer ile yeksan edildi. Ve münafıkların, müslümanlar aleyhine zarar verecek faaliyetlerde bulunmasına fırsat verilmedi.

Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'in emriyle Mescid-i Dırâr'ın yıkılması, İslâm'a karşı paralel bir din icad etmeye asla müsaade edilemeyeceğinin açık bir ifadesidir.

Peki, münafıklar neden kilise, havra veya başka bir bina değil de Mescid inşa ettiler?..

Çünkü o gün mescidler İslam'ın merkezi durumundaydı.

Aslında mescidler, içinde ibadet edilmek ve Allah'ı anmak üzere inşa edilir. Ancak Efendimizin Nübüvvet görevi yanında, aynı zamanda devlet başkanlığı görevi de olması hasebiyle gelen elçiler Mescid-i Nebevî'de karşılanır, bazen orada misafir edilir, ordu orada techiz edilip sefere gönderilir, halkın hukûki davalarına orada bakılır, aynı zamanda mescid bir ilim merkezi olarak da kullanılırdı.

Ayrıca İslâm dini, cemaatle namaz kılmayı üstün tutmuş, fazilet ve üstünlüklerini zikredip teşvik etmiştir. Her renkten ve sınıftan müslümanın bir araya gelip omuz omuza ibadet ettikleri yer olan mescidler, sosyal dayanışmanın sağlanmasında da önemli bir faktör olmuştur.

Mescidin böylesine birçok fonksiyon icra etmesini, yani bu kadar meselenin mescidde halledilmesini göz önüne alırsak, bir Müslümanların hayatında mescidin çok önemli bir yeri olduğu açıkça görülür. Dolayısıyla mescid, müslümanların birbirleriyle ve devletle kaynaştığı bir devlet merkezi durumundadır.

İşte bundan dolayı münafıklar, kendilerini belli etmeden Müslümanlara karşı etkili bir mücadele verebilmek ve **İslam Dini'ni, İslam'ın merkezinden vurabilmek için mescid yapmışlardı.**

Yani mescide karşı mescid...

Bir nevi Allah'ın dinine karşı paralel bir din...

O gün münafıklar nasıl ki mescid inşa ederek aslında mescidleri imha etmek istemişlerse, günümüzde de Dinimize darbe indirmek için Dini bir takım söylemlerle maalesef dini bozmaya çalışanlar mevcuttur. Bunlar İslam dininin günümüze kadar gelmesinde payı olan tüm ulema ve sulehayı en ağır ifadelerle eleştirip tahkir ederler, sonra da kendi nefsâni görüşlerini ve ı'ndî yorumlarını "**din**" diye millete dayatırlar.

İşte bu tavır, aslında ilâhî vahyin anlaşılmasına mani olmaya çalışmak ve bir nevi Allah'ın dinine paralel bir din icad etmektir neûzübillah...

Mescidi Dırar görünürde İslam'dan yana, fakat gizliden gizliye İslam'ı ortadan kaldırmak, tahrip etmek veya Müslümanların birlik ve beraberliğini bozmaya yönelik sinsi bir harekettir. Bunun benzeri girişimler, din düşmanlarının çirkin ve karanlık planlarına uygun olarak, değişik şekillerde zaman zaman ortaya çıkmaktadır.

Yazımızın başında da ifade ettiğimiz gibi; gyesi Müslümanlara zarar vermek, müminler arasına tefrika sokmak, İslam'a saldırıp bir şekilde Allah'a ve Resûlüne savaş açmak olan bütün kurum ve kuruluşlar, bir nevi Mescid-i Dırar hükmündedir.

Fi emanillah!

Bir Sahâbîyi Tanıyalım

HADİCETÜ'L-KÜBRÂ

(Radiyallâhü Anha)

(2. BÖLÜM)

Hz. Hatice (Radiyallahü anha), Hz. Muhammed (Sallallahü aleyhi ve Sellem)'in son derece güvenilir, dürüst ve yüksek bir ahlâki seviyeye sahip olduğunu bizzat müşahede etmesi yanında, kölesi Meysere'den de, Şam ticaret yolculuğunda yaşanan bir takım harikulade halleri, Onun ahlâkını ve dürüstlüğünü haber alınca, tüm bunları anlatmak için doğru amcasının oğlu Varaka b. Nevfel'in yanına gitti. Zira Varaka b. Nevfel eski kitapları mütâala etmiş, Tevrat ve İncil'i okumuş bilge bir zattı.

Kölesi Meysere'nin kendisine anlattıklarını, Efendimiz'in devesi üzerinde ticaret kervanıyla Mekke'ye girerken mübarek başının üzerinde bir bulutun Onu güneşin sıcağına karşı gölgelediğini, Şam'dan çok büyük bir ticari kârla döndüğünü, çok dürüst ve güvenilir olduğunu tek tek anlattı. Bunun üzerine Varaka b. Nevfel dedi ki:

- Eğer bunlar doğruysa, Muhammed (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) bu ümmete

gönderilecek peygamberdir. Ben zaten bu ümmet içerisinde bir Peygamber çıkacağını biliyor ve Onu bekliyordum. Bu zaman Onun zuhur zamanıdır.

Hz. Hatice, Varaka b. Nevfel'in bu sözlerini dinleyince, Hz. Muhammed'in gelecek olan ahir zaman peygamberi olduğunu iyice anlayıp O'nunla evlenmeye can attı. Zaten O'nun ahlâkı ve üstün vasıfları karşısında son derece etkilenmiş ve ister istemez bir hayranlık duymuştu. Böyle bir şahsiyetin zevcesi ve hayat arkadaşı olmak ne büyük bahtiyarlık ve ne büyük bir şerefti. Öyleyse bu şerefi elden kaçırmamak lazımdı.

Hz. Hatice (Radiyallahü anha)'nın arkadaşlarından olan ve daha sonra sahâbe arasında yer alan **Nefise binti Münye** (Umeyye), bu hayırlı işe aracılık etti ve onun aracılığıyla Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem)'e evlenme teklifinde bulundu.

Nikâh Merasimi

Efendimiz (Sallallahü Aleyhi ve Sellem) aldığı bu teklifi amcalarına götürdü. Nikah için bir gün ve saat belirtildi. Merasim Hz. Hatice'nin evinde yapılacaktı. Efendimiz, amcası Ebu Talip ve Hz. Hamza ile birlikte gelip orada hazır bulundular. Hz. Hatice'nin babası daha önceden vefat etmiş olduğundan amcası Amr b. Esed, amcasının oğlu Varaka b. Nevfel ve akrabaları da oradaydı. Evlilik için her şey hazır. Bazı rivayetlerde babası Huveylid'in sağ olduğu ve ondan istedikleri geçmektedir.

Önce Efendimiz tarafından Ebu Talip, sonra Hz. Hatice tarafından Varaka b. Nevfel Arap geleneklerine göre birer hutbe irad ettiler. Önce Ebu Talip konuştu:

“Şükür Allah'a ki bizleri İbrahim'in oğullarından ve İsmail'in soyundan yarattı. Ve bizi, Beyt-i Mükerrrem'in bekçisi ve Harem-i Şerifin hizmetçisi ve böylece insanların egemeni ve başkanı kıldı.

Şimdi asıl sözüme gelelim.

Kardeşimin oğlu, Abdullah oğlu Muhammed'le Kureyşin hangi genci tartılsa, hiç şüphesiz o kişiye nesepeçe, soyca, akıl ve faziletçe üstün gelir. Her ne kadar dünyalık malı az ise de, ona bakılmaz. Çünkü mal geçici bir gölgedir, alınıp verilen bir emanetten başka bir şey değildir. Yemin ederim ki bu Muhammed'in hali ve şanı pek büyük olacaktır. Onun Hatice binti Huveylid ile evlenme isteği var, Hatice de aynı isteği taşıyor!”

Bundan sonra Varaka b. Nevfel konuştu. O da münasip bir lisanla Hz. Hatice'yi övdü. Böylece karşılıklı konuşmalar bitti ve nikâh kıyıldı. Develer kesildi, ziyafetler verildi. Hz. Hatice'nin evi, eşe dosta açıldı.

Efendimiz (*Sallallahü Aleyhi ve Sellem*), Kureyş kadınlarının, nesep, şeref ve zenginlik bakımından en üstünü bulunan Hüveylid kızı Hatice ile evlenişi, **Busrâ** dönüşünden iki ay yirmi beş gün sonra olup, o sıralarda Efendimiz **yirmi beş**, Hz. Hatice validemiz ise **kırk** yaşlarında bulunuyordu. Bu kutlu evlilik milâdi olarak 595 yılına rastlıyordu. Yani Efendimizin Risâlet-i nübüvvetinden on beş yıl kadar önce...

O Hayattayken Başka Bir Kadınla Evlenmedi

Hz. Hatice vâlidemiz, böylece Efendimiz'in ilk hanımı olma şerefini kazanmış oldu. Bu evlilik yirmi beş yıl kadar mutluluk içerisinde geçecekti. Böylece Mekke en sağlam, sevgi dolu, tertemiz ve en derin bir evliliğe şahit olacaktı. Efendimizin; "**Hatice-i Kübra**" dediği bu asil ve tâhire kadın, hayatta olduğu müddetçe Efendimiz başka bir kadınla evlenmedi. Diğer evliliklerini Hz. Hatice vefat ettikten sonra yaptı.

Peygamber Efendimizin çok evliliğini eleştirenler (art niyetli değillerse) bu konuyu iyi düşünüp tetkik ettiklerinde (Hâşâ sümme hâşâ) O'nun asla kadın düşkünü biri olmadığını açıkça görecektir. Zira Allah Rasûlü şayet öyle olsaydı, gençlik yıllarını sadece tek bir eşle, ayrıca Kendinden on beş yaş büyük, üstelik başından iki evlilik geçmiş, üç tane de çocuğu olan bir hanımla geçirmezdi. Yirmi beş yaşında evlendiği Hz. Hatice'yle çeyrek asır evli kaldı, O vefat etmeden de başka bir kadınla asla evlenmedi. Oysa Araplarda çok evlenme adeti çok yaygındı. Ayrıca herkes tarafından çok sevilen ve sayılan, Kendisine "**el-Emin**" denilen Hz. Muhammed'le evlenebilmek için can atan çok sayıda bakire kız vardı. Bir çok varlıklı aile, Onunla evlenmesi için kızlarının yanında mal varlığı da teklif ediyorlardı. Fakat Efendimiz bunların hiçbirine tamah etmedi ve kendisine en uygun ve en münasip olan eşi ve dava arkadaşı Hz. Hatice'yi seçti.

Böylece Efendimiz muhterem zevcesini alarak Ebû Talib'in evine geldi. Burada bir ziyafet verdi. Bu ziyafet, Peygamberimizin verdiği ilk **Velime** ziyafetidir. Ebû Talib de öylesine memnun ve sevinçli idi ki "Allah'a hamdolsun ki, Bizden bütün sıkıntıları ve üzüntüleri giderdi" diyerek hamd ediyordu. O da develer kestirdi ve halka yemekler yedirdi.

Efendimiz aleyhissalatü vesselam, Hz. Hatice validemizin evinde gerdeğe girdi. Bu ev Safa ile Merve'nin arasındaki Attarlar çarşısının gerisinde, Adiy b. Hamrâu's-sakaffi'nin evinin arkasında idi. Artık mesut ve huzur içinde devam ettirecekleri hayatlarını bu evde geçireceklerdi.

Hz. Hatice validemiz, bütün çocuklarını bu evde dünyaya getirmiş, kızlarıyla bu evde oturmuş ve bu evde vefat etmiştir. Peygamber Efendimiz de Medine'ye hicret edinceye kadar buradan ayrılmamıştır.

Efendimiz Onunla kederde ve hüzünde, varlıkta ve yoklukta beraberce, yan yana, sevgi dolu bir hayat sürdürdü. Hz. Hatice vâlidemiz evliliği boyunca Efendimizden bir kere dahi ters, kırıcı ve öfkeli bir davranış görmedi.

Ülfet ve muhabbetle devam eden bu evliliği, Mevlâ Teâlâ evlat meyvesiyle süsledi. Erkek ve kız evlatlar ihsan ederek, yuvalarındaki bu huzur ve saadeti daha da perçinledi.

Peygamber Efendimizin, **İbrahim**'den başka bütün çocukları, Hz. Hatice vâlidemizden doğmuştur. Ve Efendimizle Hatice vâlidemizin ilk çocukları **Kâsım**'dır. Efendimiz, **Ebü'l-Kâsım** künyesini onun adından almıştır.

Sırasıyla; **Kâsım, Zeyneb, Rukiyye, Fâtıma, Ümmü Gülsüm, Abdullah** (Tayyib) ve **Tâhir** adında yedi tane çocukları oldu. Bazı kaynaklarda Abdullah (Tayyib) ile Tâhir aynı çocuk olduğu da zikredilmektedir.

Efendimizin erkek çocukları çok küçük yaşlarda vefât ettiler. En küçük kızı Hz. Fâtıma'dan başka bütün kızları Resûlullah'tan önce vefat ettiler. Fâtıma vâlidemiz de Peygamber Efendimizden altı ay sonra vefât etti. Efendimizin kıymetli soyu, Hazret-i Ali ile izdivaçta bulunan Hz. Fâtıma'nın çocukları Hasan ve Hüseyin (*Radyâllahü anhüma*) ile devam etti.

DEVAM EDECEK

KISSADAN HİSSELER

BU NASIL KOMŞULUK?

Türkiye’de fabrikaları olan sanayici bir iş adamı, ihracat bağlantısı için bir uzak doğu ülkesine gitmişti. Kaldığı lüks otelin restoranında yemek yerken, kulağına gelen sesle irkildi. Hemen yan taraftaki masada oturan göbekli bir adam, yarım yamalak İngilizcesi ile garsona verdiği yemek siparişinden sonra, Türkçe olarak bir şeyler söyleyip gülmüştü. Onun Türkçe konuştuğunu duyan sanayici hemen yerinden fırlayıp onun yanına gitti ve büyük bir heyecanla sordu:

- Afiyet olsun! Yanılmıyorsam Türk’sünüz değil mi?..

Göbekli adam da oldukça şaşırılmıştı. Çünkü bu uzak doğu ülkesinde insanın kendi dininden olan ve kendi dilini konuşup aynı değerleri paylaşan birine rastlaması, gerçekten de çok şaşırtıcı ve çok güzel bir şeydi.

Büyük bir sevinçle birbirleriyle kucaklaştıktan sonra sanayici olan beyefendi onu kendi masasına davet etti ve beraberce diğer masaya geçtiler. Garsona verdikleri yeni yemek siparişlerinin oraya gelmesini söyleyerek hararetle bir sohbet başladılar.

Göbekli olan adam Türkiye’de benzin istasyonu işletiyordu. Petrol firmaları tarafından tatile gönderilmişti. Kendinden kısaca bahsedip bu seyahatinde gezip gördüğü yerleri ve izlenimlerini tek tek anlatıyordu:

- Türkiye’de epeyce bir şehir gezdim ama burasını adım adım dolaştım desemyeridir. Doğrusunu isterseniz buradaki insanları bizimkilerden daha sıcak buldum desem yalan olmaz.

Sanayici de onunla aynı görüşteydi. Söze girip dedi ki:

- Gerçekten haklısın! Bizim oralarda oturup konuşacak insan bulmak biraz zor. Ne iş çevremde, ne de oturduğum binada gördüğüm tek bir arkadaşım bile yok. Demek ki kısmet o arkadaşı buralarda bulmakmış.

Kısa zamanda birbiriyle kaynaştılar, konuştular, dertleştiler. Böyle bir tevafuk, böyle bir karşılaşma onları son derece memnun etti. Kaderin bu cilvesine hem taaccüb ettiler hem de hayran oldular. Takdiri ilahiye bakın ki, ihtiyaç duydukları arkadaşı dünyanın diğer ucunda bulmuşlardı.

Konuştukça birbirine daha da ısınmışlar ve ortak noktaları ortaya çıkmaya başlamıştı. İkisi de İstanbul’da yaşıyordu. Her ikisi de şehrin kalabalığını, trafiğini, keşmekeşini sevmedikleri için denize yakın bir yere yerleşmişlerdi. Yaşları da birbirine yakındı.

Bu duruma çok sevindiler. Vatanlarından binlerce kilometre uzakta başlayan bu arkadaşlıklarını

memlekete dönünce de devam ettirmeyi düşündüler. Döndüklerinde irtibat kurabilmek için cep telefonlarını birbirlerine verdiler.

Göbekli olan adam, ülkeye döner dönmez tanıştığı sanayici arkadaşıyla görüşmek istediği için ev ve iş adresini bir kağıda yazıp uzattı. Onun da adresini yazıp vermesini istedi.

Sanayici olan adam adres yazılı olan kağıdı aldı, okurken yüzünde acayip bir şaşkınlık ifadesi belirdi. Bir taraftan başını kaşırken diğer taraftan mahcup bir edayla dedi ki:

- **Oturduğum yer sana fazla uzak sayılmaz. Aynı binanın en üst katındayım!..**

HUZURUN KIYMETİ

Bir köleyle efendisi beraberce gemiye binmişlerdi. Fakat köle evvelce hiç deniz görmediğinden, gemiye binmediğinden çok korkuyordu.

Gemi hareket edince köle yüksek sesle ağlamaya, inlemeye başladı. Korkudan tir tir titriyordu. Korkulacak bir şey olmadığına ikna etmek için çok uğraştılar. Ama o, feryad etmeye devam etti ve bir türlü sakinleşmedi.

Gemideki milletin keyfi kaçmıştı. Kölenin yüksek sesle ağlayıp sızlanmaları milleti bıktırmıştı. Herkes bu durumdan son derece muzdarip ve aciz bir vaziyetteyken gemide bulunan yaşlı bir zat çıkıp geldi.

- Müsaade ederseniz ben onu sustururum, dedi.

Yolcuların pek ümidi olmamakla beraber, denemekte fayda var, düşüncesiyle:

- Eğer onu susturursanız lütfetmiş olursunuz, dediler.

O yaşlı adam birkaç kişiyi yanına alıp köleyi tuttuğu gibi denize attı. Köle yüzme bilmiyordu. Suda çırpınmaya başladı, birkaç kere suya battı çıktı, neredeyse boğulacaktı.

O sırada birkaç kişi denize atlayıp köleyi boğulmaktan kurtardı ve sağ salim gemiye çıkardılar.

Evvelce gemide ağlayıp sızlayan, adeta kıyametler koparan köle, şimdi geminin bir köşesine çekilmiş uslu uslu oturuyordu.

Tabi gemideki yolcular bu duruma çok şaşırılmışlardı. Onu denize atan yaşlı adama, böyle yapmasının hikmetini sordular. Şöyle cevap verdi:

- Belli ki bu köle evvelce suya hiç batmamış ve bu sıkıntıyı hiç yaşamamıştı. Dolayısıyla gemideki huzur ve selâmetin kıymetini de bilmiyordu.

Şimdi bunu öğrendiği için, sakin ve sükûnet içinde.

Huzur ve saadet de böyledir. Felâket görmeyen kimse, maalesef huzurun kıymetini bilemez.

Hikmetli Söyler

” Sen ferahladığın zaman, kıskanç kimsenin kedere boğulması ne büyük intikamdır.”

Hz. Osman (Radıyallahü anh)

” Zikrullah ve murâkabeye devam etmek, kalbin etrafına set çekmektir.”

Ali Rıza el-Bezzaz Efendi (Kuddise sirruhu)

” Tarikat; Şeriatı dikkatli yaşamaktır.”

Mahmud Efendi hazretleri (Kuddise sirruhu)

” Hasetçiye rahat, kötü huyluyu da şeref yoktur.”

Ahnef b. Kays (Rahmetullahi aleyh)

” Sizde olmayan meziyetlerle sizi metheden kimsenin, sizde olmayan kötülüklerle de bir gün kötüleyeceğini unutmayınız.”

Ahmed İbni Hanbel (Rahmetullahi aleyh)

” Devletleri yıkan tüm hataların altında, nice gururun gafleti yatar.”

Yavuz Sultan Selim

” Gönüllerden kibri çıkarmak, yüce dağları iğne ile kazmaktan daha zordur.”

Şeyh Şâmil (Kuddise sirruhu)

” Düşmanlarımızla oturup kalkan, sizin dostunuz olamaz.”

Sâdî Şirâzî

Prof. Dr. Ahmet ŞİMŞİRGİL

FATİH'İN OĞULLARI VE AMANSIZ MÜCADELE

Fatih Sultan Mehmed Gebze'ye yakın Hünkar Çayırı denilen mahalde vefat ettiğinde hayatta bulunan iki oğlundan Bayezid Amasya'da, Cem Çelebi ise Karaman'da vali olarak görev yapıyordu. Bu sırada Bayezid otuz dört Cem ise yirmi üç yaşında bulunuyordu.

Veziriazam Karamani Mehmed Paşa diğer emir ve vezirlerin rızasını almak suretiyle herhangi bir karışıklığa meydan vermemek için Fatih'in vefatını askerden gizledi. Hiç vakit kaybetmeden de Amasya valisi büyük şehzade Bayezid Çelebi ile Karaman valisi küçük şehzade Cem Çelebi'ye haberler gönderdi. Fatih'in cenazesini ise gizlice arabaya koyup yanında tabipler ve devlet büyükleri olduğu halde İstanbul'a geçirdi. İskelede bulunan nakil vasıtalarını da İstanbul tarafına aldırdı. Böylece yeniçeri ve içoğlanların İstanbul tarafına geçmesine mani olmak istemişti.

Karamani Mehmed Paşa'nın bu faaliyetleri, olayı bilen devlet adamları arasında, onun evvelce taraftarı olduğu Şehzade Cem'i bir an önce İstanbul'a getirtip tahta çıkarmak emelinde olduğu fikrini uyandırdı. Bunlar arasında özellikle ordunun başında bulunan, Bayezid'in iki damadı Rumeli Beylerbeyisi Hersekzade Ahmed Paşa ile Anadolu Beylerbeyisi Sinan Paşa derhal harekete geçtiler. Öncelikle Cem'e gönderilen habercileri tevkif ettirdiler.

Ardından padişahın vefat haberini yayıp yeniçerileri tahrike başladılar. Böylece Karamani Mehmed Paşa'nın planı bozuldu. Galeyana gelen yeniçeriler iskelelere inerek zorla İstanbul'a geçtiler ve sokaklarda, Bayezid çok yaşasın diyerek nümayişe başladılar. Kendilerine mani olmak isteyen Karamani Mehmed Paşa ile Fatih'in hususi tabibi Yahudi Yakup Paşa'yı öldürdüler. Eski-Saray'da oturan, Şehzade Bayezid'in henüz on bir yaşındaki büyük oğlu Korkut Çelebi'yi babasına vekaleten tahta çıkartıp sokaklarda dolaştırmaya başladılar.

İstanbul'da bu olaylar vuku bulurken Keklik Mustafa Çavuş, 7 Mayıs 1481'de Amasya'da beylik süren Şehzade Bayezid'in katına ulaştı.

Otağına saygı ile yaklaşarak selamlayıp etek öptükten sonra dua etti. Sonra da üzerindeki namayı saltanat tahtının yeni varisine teslim eyledi.

Padişah babasının göçtüğünü duyunca

Bu dünya devleti gözünden düşüverdi

Babasından ayrılmak öyle etti ki onu

Ta sabahlara kadar ağladı iniledi

Gözlerinden inci gibi yaşlar akarken

Gönlü parçalandı kendinden geçti

Bayezid, başlangıçta haberi tereddüt ile karşıladı ise de İshak Paşa'dan gelen üst üste davet mektupları ve adamlarının acele etmeleri yönündeki ikazları üzerine dördüncü gün, maiyetinde dört bin kişi olduğu halde Amasya'dan hareket edip dokuz günde Üsküdar'a geldi. Sırtında matem elbisesi vardı. Ertesi gün oğlu Korkud'dan saltanatı resmen teslim alıp 22 Mayıs 1481'de Osmanlı tahtına çıktı.

Müteakip gün Fatih Sultan Mehmed'in cenaze namazı, yol göstericilerin rehberi Şeyh Muslihiddin Ebü'l-Vefa'nın imamlığında kılındı. Sultan Bayezid namazı müteakip sevgili babasının tabutunu öpüp kucakladıktan sonra omuzuna alıp vezirler ve beylerle birlikte taşıyıp, Fatih Camii'nin mihrabı önündeki bahçeye defn ettiler. Bayezid ziyadesiyle sadakalar dağıtarak ve tekrar tekrar hatim duaları okutarak babasının ruhunu şad ederken oğulluk hakkını da yerine getirmiş oldu.

Dünya hırsı mı?

Bayezid tahta çıkar çıkmaz, babasının sağlığında kendisinden daha meziyetli ve daha faal olması sebebiyle Gedik Ahmet Paşa ve Karamani Mehmed Paşa gibi devlet büyüklerinin desteğini temin etmiş olan kardeşi Konya Valisi Giyaseddin Cem Çelebi'nin muhalefetiyle karşılaştı.

Cem, veraset dolayısıyla Osmanlı mülkünde hakkı olduğunu iddia ediyordu. Zira Fatih Kanunnamesi'ndeki veraset kısmında şehzadelere yazılacak hükümlerin lakaplar bahsinde Cem'in ismi zikredilmiş, Fatih de ona "Varis-i mülk-i Süleymani oğlum Sultan Cem" diye hitap etmişti. Bazı müellifler, Cem'in Kanunname-i Al-i Osman'a dayanarak Bayezid'in nizam-ı alem için kendisini öldürtmesinden korktuğu cihetle isyan ettiğini belirtirler.

Halbuki asıl sebebin verasetle kendisine itikal eden saltanatı elde etmek olduğu anlaşılmalıdır. Ayrıca her Osmanlı şehzadesinin küçük yaştan itibaren babasından sonra devletin başına geçip cihadla meşgul olması, adaletle hükmetmesi gibi ulvi gayeler ile yetiştirildiği göz önüne alınırsa dünya hırsı, ölüm korkusu gibi düşünceleri onlara atfetmek fevkalade basit kalır.

Cem, kanunname de isminin geçmesinin yanı sıra babasının padişahlığı zamanında doğduğunu, Uzun Hasan seferi sırasında İstanbul'da kendisinin babasına vekalet ettiğini belirtiyor ve saltanatın kendisine ait olduğunu iddia ediyordu. Bu düşünceler ışığı altında hareket eden Cem, maiyetindeki müşavirlerin ve özellikle de Karamanoğlu Kasım Bey'in telkinleri sonunda harekete geçmeye karar verdi. Komutanlarından Gedik Nasuh Bey'i maiyetinde Karaman, Varsak ve Turgutlu boylarına mensup kuvvetler olduğu halde İnegöl üzerinden Bursa'ya gönderdi.

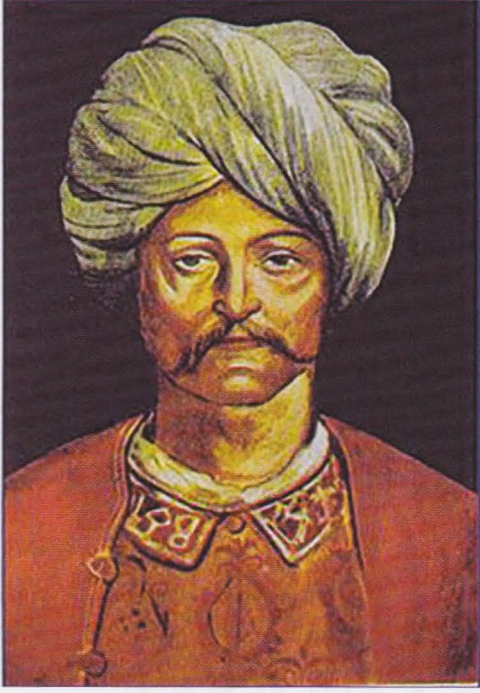
Gedik Nasuh Bey, 28 Mayıs'ta Kaplıca civarında Bayezid tarafından Ayas Paşa kumandasıyla üzerine gönderilen kuvvetleri bozdu ve Bursa'ya hakim oldu. Üç gün sonra şehre gelen Cem Sultan, adına para kestirip hutbe okutmak suretiyle hükümdarlığını ilan eyledi. Civardaki şehir ve kasabalara da saltanatını kabul ettiren Cem Sultan kendisini Anadolu'nun hakimi olarak görmeye başladı.

Bu tehlikeli gelişme üzerine Sultan Bayezid, Cem'i destekleyen beylere gizlice mektuplar göndertmek suretiyle onları kendi tarafına çekmeye çalıştı. Bunların başında Cem'in yakın dostu Aştinoğlu Yakub Bey geliyordu. Yakub Bey'den Cem'i hile ile Karaman'a doğru çekmesi istenmekteydi. Ayrıca padişah kalabalık bir ordu ile Üsküdar'a geçmiş Cem üzerine sefer hazırlıklarına başlamıştı.

Öte yandan Bursa'da on sekiz gün saltanat süren Cem Sultan, büyük halaları, Çelebi Mehmed'in kızı ihtiyar Selçuk Hatun ile ulemadan Mevlana Ayas ve Şükrollahoğlu Ahmed Çelebi'den oluşan bir elçilik heyetini ağabeyine gönderdi. Böylece Cem, ortaya çıkan fiili durumun kabul edilmesini ve Anadolu'nun kendisine bırakılmasını arzu ediyordu.

Lâ rahme beyne'l-müluk

Bayezid Han, huzuruna gelen büyük halası Selçuk Hatun'un elini öpüp fevkalade izzet ve ikram gösterdi, duasını aldı. Cem lehine hareket ettiği anlaşılan Selçuk Hatun, Bayezid'e rica yollu olarak:

Oğul; olmaz mı ki, can beraber olan kardeş kanını dökmeğe kalkışmayasın. İslam arasın-da cenk ateşini yakıp tutuşturmayasın. Rumeli topraklarıyla yetinip Anadolu ülkesini, illerini kardeşine bağışlayasın. Böyle yaparsan o da eğdiği boynunu bir daha boyundurduğundan çıkarmaz ve bundan sonra da olmayacak bir yola girmez. Çekişme, bir ağaç dahi olsa üzüntüden başka meyve vermez. İki şanlı padişah döğüşmeye niyet ederseler bundan reaya büyük zarar görür. Ülke kavgası yüzünden ortalığı harabeye çevirmek, yüce gönüllü olmaya ve yiğitlik şanı-na uygun değildir.

Sultan II. Bayezid hissiyatla dile getirilen duygu yüklü bu konuşmaya aldanmadı. Lâ rahme beyne'l-mülûk (Hükümdarlar arasında merhamet olmaz) darb-ı meseliyle cevap vererek bu hususta kararlılığını ortaya koydu.

Kemal Paşazade ise bir ülke içinde iki şehir oturamaz ve bir asker arasında iki serdar komuta edemez, ifadeleri ile teklifin kabul görmediğini beyan eder.

*Çü şeh baştır memleket ana ten
Yaraşmaz iki başlı olmak beden*

Bayezid Han elçileri gereği gibi ağırladıktan sonra geri gönderdi ve derhal ordusunu harekete geçirdi.

Cem ise Yenişehir ovasında akıbetini belirleyecek bir savaşa girişmeye karar vermişti. Bu sırada Otranto seferinden dönen Gedik Ahmed Paşa'da Yenişehir'de Padişahın ordusuna katılınca Bayezid daha da kuvvetlendi. Ahmed Paşa aslında Cem taraftarı bulunuyor idiyse de kayınpederi İshak Paşa'nın Veziriazam olması, onun Bayezid tarafına meyletmesine sebep olmuştur.

20 Haziran 1481'de Osmanlı tahtının yeni sahibini belirleyecek savaş şiddetle başladı. Fatih'in iki oğlu bu kez hasım mevkiindeydiler. İki de olağanüstü bir çaba ve gayret sarfediyordu. Ancak yakın dostu Aştinoğlu Yakub Bey'in ihaneti Cem'e son darbe oldu. Bayezid kuvvetlerinin gittikçe artması Cem tarafında yılgınlığa ve direnme gücünün kaybolmasına yol açtı. Artık herkes başının çaresine düşmüş bulunuyordu.

Cihana olmayan server gerekmez

Diriye ser gerek efsar gerekmez

Öncelikle Cem'i devamlı olarak kıskırtan Karamanlılar ve Varsak Türkmenleri meydanı terk ettiler. Askerinin gittikçe eridiğini gören Cem Sultan da büyük bir elem ve üzüntü içerisinde önce Eskişehir'e ardından taht kenti Konya'ya doğru geri çekildi. Bütün eşyası ve hazinelerine el konulmuştu.

Hacı Sultan

Konya’da da kendisini emniyette göremeyen Cem Sultan, validesi Çiçek Hatun ile ailesini ve yanında bulunan Murad adındaki oğlunu alıp 28 Haziranda Memlük ülkesine doğru yöneldi.

Çok sevildiği Konya’dan ayrılışı zor olmuştu. Onun başından geçenleri konu edinen Vakıat-ı Sultan Cem adlı esere göre kendisini çok seven Konya halkının feryat ve figanını işiten kıyamet koptu sanırdı. Cem ise valilik yaptığı sırada burada geçirdiği mutlu günleri bir türlü unutmamıştı.

*Bir yere gelmişem ki bedeldir cahimden
Bana makam olmuş iken Konya’da Merem*

Bin bir sıkıntı içerisinde Torosları geçerek Tarsus’a ve oradan da Adana’ya ulaştı. Ramazan-ı şerif onu karşılayıp ağırladı ve ziyafetler verdi.

Memlük Sultanı Kayıtbay’ın müsaadesini alması üzerine Antakya yoluyla Haleb’e vardı. Haleb emirü’l-ümerası da ağırlamada kusur etmedi. Uyuz Bey’in rehberliğinde Şam’a gelen Cem, akraba, has hademeleri ve muhafızlarından oluşan üç yüz kişilik maiyetiyle yoluna devam edip, 25 Ağustos’ta Gazze yoluyla Mısır’a vardı ve hükümdarlara mahsus alayla Kahire’ye girdi.

Ertesi gün saraya giderek Kayıtbay’ın huzuruna çıktı. Sultan Kayıtbay, Şehzade ile karşılaşınca el sıkışıp kucaklaştılar. Kısa bir sohbet yaptılar. Sultan ona atalık tutumuyla güzel sözler söyleyip gönlünü aldı. Kendisini muazzam bir köşke yerleştirdi. Pek çok iltifatlar eyledi. Ramazan gecelerinde birkaç defa iftara çağırıp huzur ve güven duymasını sağladı. Birçok günler beraberinde gezilere çıkartıp gönlünü aldı, hoş tutmaya çalıştı.

Kayıtbay’ın bütün gayretlerine rağmen Cem Sultan’ın sıkıntısı bir türlü gitmek bilmiyordu. Daimi bir iç huzursuzluğu yaşıyor gibiydi. Hatta bu sırada ağabeyisine gönderdiği bir mektupta halinden bahsederek yardımını istemişti. Nitekim şu beyti onun ruhi bunalımını çok güzel yansıtmaktadır:

*Sen bister-i gülde yatasın şevk ile handan
Ben kül döşenem külhen-i mihnetde sebep ne?*

Bayezid ise, saltanat emellerinden vazgeçmesi şartıyla kendisine her sene on kere yüz bin akçe vereceğini vaad etmiştir. Ancak bu mektuplaşmalardan bir netice çıkmamıştır.

Sonunda Cem: “Bir şeyde sıkılırsanız o zaman hacca niyet ediniz” işareti üzerine Kayıtbay’dan hac müsaadesi istedi. Kayıtbay’da bu istek üzerine onu mükemmel bir alayla Hicaz’a gönderdi.

20 Aralık 1481’de Mısır’dan hareket eden Cem Sultan Mekke’ye girişinde Hicaz Bey’i tarafından karşılandı. Hac vazifesini yerine getirdikten sonra Medine’ye gitti. Peygamber Efendimizin mübarek kabri-şerifini ziyaret etti. Komşularına en üstün saygılar sunmak mutluluğu içerisinde 13 Mart 1482’de Kahire’ye döndü.

Çirkin kışkırtma

Cem Sultan mübarek makamları ziyaret etmenin huzur ve sevinci içerisinde Kahire’ye geldi ise de onu burada yeni tertipler bekliyordu. Osmanlı Devleti’nin içinde bulunduğu karışık durumdan istifade etmek isteyen Karamanoğlu Kasım Bey, Cem’i kullanmak suretiyle eski beyliğine yeniden kavuşmayı arzu ediyordu.

Bu maksatla ona üst üste kışkırtıcı mektuplar göndermişti. Kasım Bey bu maksatla Ankara Sancakbeyisi Trabzonlu Mehmed Bey ile anlaşmış, Larende’de (Karaman) bulunan Gedik Ahmed Paşa’nın ağzından yazılmış bazı mektuplar da uydurarak Şehzadeyi iknaya çalışmıştı. Bu arada timar ve zeametleri ellerinden alınmış kimselerle mazul subaşılar da ikbal kaygısı ile Cem’e haber göndererek vaktin müsait olduğunu bildiriyorlardı.

Esasen Mısır’daki hareketsiz durumundan bunalan Cem Sultan’da Anadolu’dan gelen bu haberler üzerine Memlük Sultanlığı’nın desteği ile harekete geçmeğe karar verdi. Bu maksatla Kayıtbay’ın huzurunda düzenlenen mecliste sert müzakereler cereyan etti.

Özellikle Memlük atabeglerinden Emir Özbek, Cem'in Osmanlı ülkesine bırakılması halinde iki devlet arasında doğması muhtemel anlaşmazlıkları dile getirerek onun bırakılmasına karşı çıktı. Buna rağmen Cem, sonradan Osmanlılar'la Memlükler arasında uzun süren savaşlara sebep olacak müsaadeyi Kayıtbay'dan almaya muvaffak oldu.

27 Mart 1482'de Kahire'den hareketle, yanında zaim ve subaşılarından mürekkep bir grup bulunduğu halde 6 Mayıs'da Haleb'e ulaştı. Kendisini burada Ankara Sancak Bey'i Trabzonlu Mehmed Bey bekliyordu. Ardından Adana'ya gelen Cem Sultan'ı burada da Karamanoğlu Kasım Bey karşıladı. Kasım Bey Cem'den muvaffak olması halinde, yardımını karşılığında Karaman ülkesine sahip olma vaadini aldı. Böylece Cem bir kez daha şansını denemek üzere Osmanlı ülkesine girdi.

Ereğli'ye gelen Cem, kapıcıbaşı Sinan Bey'i bir anlaşmaya varmak ümidiyle Gedik Ahmed Paşa'ya gönderdi. Ancak bu teşebbüsünde muvaffak olamadı. 6 Haziran'da yanında Kasım Bey'de bulunduğu halde Konya üzerine yürüyerek kaleyi kuşattı. Bu arada Trabzonlu Mehmed Bey'i de Ankara üzerine göndermişti.

Cem Sultan, Konya kalesini şiddetle muhasara etti ise de Hadım Ali Paşa'nın cesaretle karşı koyması ile bir netice elde edemedi. Ankara üzerine yürüyen Mehmed Bey ise Rumeli Beylerbeyisine karşı yaptığı muharebeyi kaybederken hayatını da yitirdi. Mehmed Bey'in bozgun haberini alan Cem Sultan, Konya kuşatmasını kaldırıp Ankara üzerine bizzat yürüdü. Ancak bu teşebbüsünden de bir netice elde edemedi. Sultan Bayezid'in yaklaşmakta olduğu haberini alınca önce Akşehir'e sonra da Kasım Bey ile birlikte Taşili'ne çekilmek zorunda kaldı.

Takdire rıza göster!

Cem Sultan, kendisine takiben Ereğli'ye gelen ağabeyi Bayezid'le bir kez daha müzakerelere girişti. Bayezid'e elçi olarak giden Kapıcıbaşı Sinan Bey Osmanlı ülkesinin bir kısmının Cem'in idaresine bırakılmasını istedi. Oysa bu teklif padişahın hatırından dahi geçmiyordu. Bayezid, Cem'e gönderdiği mektubunda:

Aydınlık gönlünüze gizli değildir ki; Rum diyarı baştan ayağa örtülü nazlı bir geline benzer. Öyle iki güveyin nişanını kaldıramaz ve ortaklık kahrın götüremez. Bu sebeple kötülük tekliflerine kulağınızı tıkayasız. Boş yere atınızı gayret dizginleriyle yorgun düşürmeyesiz ve temiz eteklerinizi Müslümanların kanlarıyla haksız yere kirletmeyesiz. Şerefle ve mutlulukla Kudüs-i Şerif'de konaklamayı seçseniz, ol kutsal topraklarda yerleşseniz ne olur? Şimdiye kadar kendinize ait hazineniz gelirleri ne ise her yıl hepsi noksansız katınıza yollanacaktır. Bunu Hünkar and içmiştir," diyordu.

Buna rağmen Cem, Defterdar Mehmed Bey ve Bahşayışoğlu İmam Ali reisliğinde yeni elçi heyetleri ile arzusunu ısrarla tekrarladı ise de her defasında geri çevrildi. Sonunda Sultan Bayezid, onun daha önceki dizelerine şu beyitleriyle karşılık verdi:

*Çün rûz-ı ezel kısmet olunmuş bize devlet
Takdire rıza vermeyesün böyle sebep ne?*

*Haccı haremeynim deyüben da'va kıalarsun
Ya saltanat-ı dünyeviye bunca talep ne?*

Cem Sultan, ağabeyinin bütün müsbet tekliflerine sırt çevirdi ve atasından kalan maldan, mülkten hisse isteğinde diretti. Bunun üzerine Hersekzade Ahmed Paşa, Anadolu askeri ile Cem Sultan'ın üzerine gönderildi. Cem ise Karamanoğlu Kasım Bey'le yaptığı görüşme sonucunda deniz yoluyla Rumeli yakasına geçmeye karar vermişti.

Aslında Cem'in maksadı, Akkoyunlu hükümdarının yanına gitmekti. Ancak Kasım Bey Rumeli'ye geçişte özellikle ısrarlı davranmıştı. Zira o, Bayezid'in Rumeli'nde Cem'le uğraşmasını fırsat bilerek Karaman ülkesinden bir kısım toprakları koparabileceğinin hesabını yapıyordu. Bu ikiyezlünün kendi iyiliğini düşündüğünü sanan talihsiz Şehzade, 18 Temmuz 1482'de otuz kadar adamıyla Korkos limanından gemilere binerek Rodos'a doğru yola çıktı. Böylece, Şehzade'nin on üç yıl sürecek Avrupa macerası başlamıştı.

İnşallah gelecek sayımızda Cem Sultan'ın Avrupa macerasından bahsedeceğiz.

DR.İHSAN ŞENOCAK

ZAFER SENİN, HEZİMET ROMANOS DİOGENES'İN ÇOCUKLARININ OLACAK!

Çürük ipliklere dizilen hayallerin, büyük umutlarla kurulup, bugün dağılan devletlerin, hakikat niyetine söylenen yalanların sonuna geldik. Ümmet ulusalcılığa açılan bütün yolların çıkmaz olduğunu bizzat gördü. Bir asır önce İslam bünyesinden ayrılanlar binbir mahcupiyet ve büyük kayıplarla karargaha dönüyor. İttihatta selamet, ihtilafta ise azab olduğunu bugün çocuklar da söylüyor. Müslüman Genç! Allah'ın sana ihsan ettiği fütüvvet ruhuna döner, vaktinde hamleleri yaparsan yeniden çağa Ebabıl olacak, Ebrehe ordularını dağıtacaksın. Allah Azze ve Celle nurunu tamamlama noktasında seni muvazzaf kıldıysa zorlar kolaylaşacak, uzaklar yakın olacaktır. Eğer bütün bu sorunları çözmek için "Bismillah" dediyse, "ol" deyince olduran¹, "öl" deyince "öldüren" Allah Azze ve Celle ellerine, ayaklarına Ebabıl gücü verecektir. Zor görünen ya da imkansız olan her şey Allah'ın "ol" emrine bağlıdır; vakti gelince olacak. Çünkü sen sömürmedin, kimseyi asimile etmedin. Aşhaneler kurdun, hanlar, kervansaraylar yaptın. Emperyalistler gibi "hesabî" değil, sahabe gibi "hasbî" çalıştın. Sömürmek için değil, insanları sömürülmekten kurtarmak için Afrika'ya, Asya'ya, Avrupa'ya at sürdün. Ne var ki zamanla Şeriatla irtibatın zayıfladı, yoruldun, mukteza-i halin gerektirdiği hamleleri vaktinde yapamadın,

içerden vuruldun. Dağıldın, parçalandın... Alem-i İslam leş karğalarının istilasına uğradı. Gönül rızasıyla kalesine Osmanlı bayrağı asan pek çok İslam beldesi düşman çizmesi altında çiğnendi. Son bir asırdır Alem-i İslam'da yalnızca sömüren devletlerin adı değişti. Hani derdi ya atalar, "Ağaç yıkılınca yeri belli olur.". Osmanlı Devleti'nin en zayıf haliyle bile neleri koruduğu sonra anlaşıldı. Üzerinde güneş batmayacak kadar büyük bir sömürü imparatorluğu kuran İngilizler, bugün işgal ettikleri bölgelerde derin bir nefretle karşılanırken, Anadolu'dan verilecek bir işaretle açılacak sancak altında Alem-i İslam'dan toplanıp gelecek milyonlarca mümin var.

Cihad Mevsimi

Ümmetin haline bakıp ye'se düşme! Bir asır sonra bütün mazlumların hukukunu dava eden bir iradeyle meydan yerine çıktığından ve bu çıkışınla onlara "umut" olduğundan eşkiyanın her nevisine hedef oldun, her cihetten kuşatıldın. Ebu Cehil Karargahı bütün birlikleriyle seferber olmuş yolunu tuzaklıyor. Cihad mevsimindeyiz... Allah, Hamzaları, Musabları bu iklimlerde çıkarır. Adımlarını Hamza gibi at, belki o büyük ihsana sen nail olursun. Vazifeye, nöbete çağrılmaktan korkma! Dünyalık dağıtılırken en arkada, sıkıntı anında ise en ön safta ol.

Nerede ve Niçin Yürüyorsun?

Allah'tan başka "dost" yok. Ondan gayri kimseye itimat etme! Sen, zevk u sefaya değil insanlığın kurtuluşuna memursun. Eve, aşı, eşe ayarlı projelerini revize et! Medine'ye gönderilen Hz. Mus'ab gibi İslam'a dair duyduklarını yaşama ve yaşatmaya çağırmanın heyecanını kuşan. Ev ev, kapı kapı, sokak sokak dolaşarak insanları var oluş gayelerini idrak etmeye çağır. Kahvehaneler önüne varıp "ölümden haberiniz var mı?" diye sor yığınla kalabalığa. Bu yolda kendinden geçecek, deli divaneye döneceksin. Yalnız kalacak, hakarete uğrayacak, yolun kesilecek fakat bütün bunlara, "Allah Rasûlü de ﷺ maruz kalmıştı, O da yalnızdı. Allah'la beraber olana yalnızlık mı olurmuş?" diyecek ve seveceksin derdini. "Hasbî" olmak seni her türlü ihanete karşı koruyacak. İnsanların yıkıldığı, haza, saza mahkum olduğu yerlerde de dimdik ayakta duracaksın. Kiminle ve kaç kişi olduğuna değil, nerede ve niçin yürüdüğüne bak!

Ve Cahidû Fillah

Allah Rasûlü ﷺ Mekke sokaklarında yarınları kuracak sahabenin arkasında yürümüş, derdini onlara anlatabilmek için kaç farklı vesileye tevessül etmişti, kim bilir? "Bu, Kisra üzerine yürür ve Fatih olur." diye Sa'd'ın hidayeti için O'nunla kaç defa konuşmuştu. Sen, Ümmet dağıldığında da ayakta kalır, bir mevziden diğerine koşar, ölümün mukadder olduğu anlarda da sadağındaki bütün okları düşman üzerine atar, "Ve Cahidû fillah...² /Allah yolunda bütün mevcudiyetinizle cihad ediniz." buyruğuna imtisal edip, ölene kadar mücadele edersen maddede de, manada da "Büyük Fetihler"e nail olursun.

Her Şey Bittiğinde, Her Şey Yeniden Başlayacak

Lise, üniversite, fabrika, köy, kent hasılı olduğun her yer Allah'a davetin Mekkesidir. Mekkelere İslam'a çağırmanın nice genç, ideoloji ya da heva sellerine kapılıp yokluğa sürüklenebilir; Emeklerinle birlikte umutlarının da parçalandığına şahit olabilirsin. Her şeyin bittiğini zannettiğin an, kudret-i ilahi devreye girecek ve her şeye yeniden başlayacaksın.

Geceden gündüz; topraktan tohum çıkar gibi süzülecek ve çağın kalbine yürüyeceksin. Ateşe atılan kız çocukları ve evlat katili babalar göreceksin... "Yapmayın, kıymayın!" çılgınlıklarına inat daha derin çukurlara atacaklar onları... Sana olan nefretlerini "Vurun yobaza" diye kusacaklar. Bunlarla yüzleştiğinde sarsılma! Bil ki, gündüz gecenin rahminden çıkmak üzeredir. Sancılar ve acılar doğumun işaretidir. Bir tohum çilesiz toprağı yaramaz, bir civciv kabuğunu kıramaz da, topyekün bir beşeriyetin saadetine vesile olacak bir nizam dertsiz, tasasız doğar mı?

Yer Gök Okçular Tepesi

An olur, en yakında olması gerekenlerin, en uzakta durduğuna tanık olursun... Ebu Leheb'in soyu da, evi de Allah Rasûlü'ne ﷺ çok yakındı. Kimlerin yakın, kimlerin uzak olduğuna aldırmadan yürü! Kardeşlerine, Okçular tepesinin önemini anlat! Unutma! Ümmet adına görev yaptığın her yer okçular tepesidir; Adı ev, okul, çarşı, fabrika, büro olsa da Okçular tepesidir. Orada hem kendin, hem de bütün insanlık için bekleyeceksin. Yığınla uyuyan, uyutan, ayrılan adam olsa da vazife namustur diyecek, duracaksın.

İslam'ı anlatmak için inşa edilen okullarda eşkiyanın "öz ideolojisi"yle giremediği yürekleri Allah'la aldatan³ sarıklı sosyalistlere tanık olacaksın. İşte o zaman "Yeni yerlerde yurt tut!" ve Allah sayıya bakmaz, murad edince azlar da çoklara galip olur."⁴ de ve yürüyüşüne devam et!

Hız. Hatice Devrede

"Olacak, Allah yolumuzu açacak fakat nasıl?" diye mütemadiyen aynı soruları tekrar tekrar soruyorsan insanlığın "üsve-i hasene"si olan Allah Rasûlü'nün ﷺ ufkunda yürüme problemi yaşıyorsun demektir. Vahye muhatap olmanın etkisiyle "örtün beni" dediğinde Hz. Hatice O'ndaki yeis halini gideren, zulmeti nurla yaran şu konuşmayı yapmıştı: "Hayır! Allah'a yemin olsun ki, Allah seni mahcup etmeyecektir. Çünkü sen akrabalık bağlarını gözetir, yalanlansan da doğru söyler, fakiri zengin eder, nerde yetim, dul, kimsesiz varsa yükünü omuzlar, misafire ikram eder, Hak yolunda zuhûr eden havâdisde hak sahiplerine yardım edersin."⁵

Vahşet Asrının Merhamet Elçisi

Hız. Hatice, Peygamber-i Ekber'in hayatının en yakın tanıdığıydı. En iyi o biliyordu Allah Rasûlü'nün ﷺ akraba hukukunu nasıl gözettiğini ve her şeye rağmen sıla-i rahme nasıl riayet ettiğini... Güçlü olanların zayıfların hanelerini yağmaladığı, kadınların mirastan menedildiği, yetimlerin ortada bırakıldığı bir coğrafyanın merhamet elçisiydi Muhammedü'l-Emîn. Mekke'de sadakatiyle temayüz etmişti. Abdullah b Ebi'l-Hemsa Onunla bir alış veriş yapmış, bakiye ödemek için tayin edilen günde belirlenen yere gitmeyi unutmuş, üç gün sonra hatırlayıp gittiğinde Allah Rasûlü'nün ﷺ, "Üç gündür burada seni bekliyorum." ⁶ sitayışıyla karşılaşmıştı.

"Yemin Olsun ki, Allah Seni Mahcup Etmeyecek!"

Mekke de fukaranın mal sahibi olması için O uğraşıyor, şehrin en zayıflarının yükünü O omuzluyor, misafirlere ilk O "buyurun" diyor, ezilenlerin hakkını O müdafaa ediyordu. Hız. Hatice bütün bunların şahidi olarak yemin etti, "Hayır! Yemin olsun ki, Allah seni mahcup etmeyecektir.". Güneşe ve aya yenilmezlik ve değişmezlik kanunu koyan Kadir-i Mutlak, ömrünü beşerin hukukunu korumaya adanmış Muhammedü'l-Emîn'i himaye edecekti diyordu Hız. Hatice. Öyle de oldu. İlk olarak Hız. Ebû Bekir yardımına geldi. Çocuklardan da Ali b Ebî Talib... Kendi küçük, yüreği büyüktü Ali'nin(r.a.)... Büyüklerin yapmak, isteyip de yapamadıklarını yaptı. Sonra Hamza koştu, geldi. Ömer'le kırka erdi müminler ve Kabe'de namaza duruldu. Zaman zaman bulutlar ufku kapatsa da Peygamber seması hep aydınlık kaldı. 23 yıl sonra Rabbine yürürken geride Allah'ın kendilerinden razı olduğu bir nesil bıraktı. ⁷

Allah insanlığın yükünü taşıyan Peygamberini mahcup etmedi, a'dayı zelil, Onu ise aziz eyledi. Sahabe O'nun vefatıyla sarsıldığı gün -kim bilir belki de- Hız. Hatice'nin sözünü tekrar ediyordu: "Hayır! Allah'a yemin olsun ki, Allah seni mahcup etmeyecektir."

Bir Devrin Yükünü Omuzlayan Sultan: Tuğrul Bey

Tarih boyu bu Ümmet, insanlığın yükünü omuzlayan büyük ruhlu kahramanlarla yürüdü. Karanlığın içinden gelen bir fecir gibi zuhur ettiler rahminde semanın. Mazlumların duaları ve Onların Ebabîl gücüyle çöktü zalimlerin saltanatı.

Müslümanların batıdan Şii-Fatimî(909-1171), doğudan Büveyhiler'in(932-1062) ateşiyle kuşatıldığı bir zamanda Selçuklu Sultanları zuhur etti.

Fatimiler, Ehl-i Sünnet ulemasının elinden medreselerinin alındığı, teravîh namazı kıldırılan imamın öldürüldüğü, ezanların "Hayye alâ hayri'l-Amel/Amellerin en hayırlısını koşun" ⁸ şeklinde değiştirildiği zulüm saltanatının adıydı. Mecusiler Mısır'da Fâtımî, Irak'ta ise Buveyhî maskesiyle Müslümanlardan intikam almaktaydı.

Bağdat'ı önce karıştıran daha sonra ise Abbasi Halifesi Müstekfî-Billah'ın "ıslah" daveti (945) üzerine şehre giren, Emiru'l-Ümera ilan edildikten sonra da Halife'nin gözlerine mil çektiren Muizüddeve Ali'nin ⁹ idaresindeki Büveyhiler Bağdat'ta, bugünkü İran'ın yaptığını yaptılar. Şehrin bir kısmını Şiileştiren Muizüddeve 10 Muharrem 352 (8 Şubat 963) tarihinde halka dükkanları kapatmalarını, kadın erkek herkesin siyahlar giyerek sokaklarda dolaşmalarını ve Hız. Hüseyin için matem tutmalarını emretti. Bir yıl sonra da Gadîr-Hum gününün bayram olarak kutlanması talimatını verdi. Bu amaçla şehir süslendi gece-gündüz şenlikler yapıldı. ¹⁰ Hız. Ebu Bekir ve Ömer başta olmak üzere Sahabe-i Kiram tahkir edildi. Halife çaresiz, Ümmetse sahipsizdi. Dandanakan Muharebesinden zaferle çıkan bir millete Allah Ümmet'i himaye vazifesini verdi. Yük taşıma sırası Tuğrul Bey'deydi. Halife Kâim-Biemrillah da O'nu Müslümanlara imdat etmeye Bağdat'a çağırdı. 1055 tarihinde Bağdat'a giren Tuğrul Bey, 110 yıllık Buveyhi saltanatına son verdi.

Tuğrul Bey biliyordu ki cihad kıyamete kadar sürecek. Yine biliyordu ki, Mekkelerin fetih kapısı Bedirlerden, Uhudlardan geçenlere, Allah yolunda bedel ödeyenlere açılacak. "Yolunda her türlü bedeli ödemeye hazırız Ya Rabbi!" dedi. Ümmet'in yükünü omuzladı, açları doyurdu, kimsesizlere yurtlar açtı.

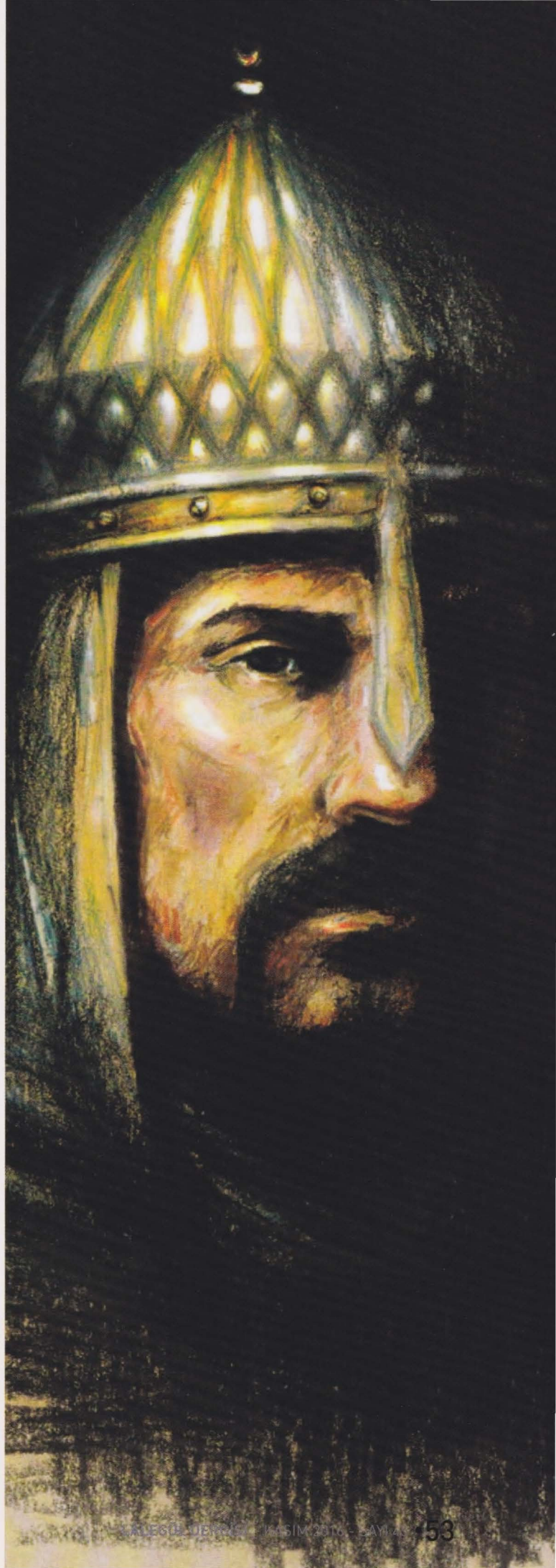
Akıncıları az, hasımları çoktu, lakin Hz. Hattice'nin sözü -kimbilir- ona nasıl bir cesaret vermişti: "Hayır! Yemin olsun ki Allah seni mahcub etmeyecek". Fatimî ve Büveyhi nârı arasına atılan Müslümanları kurtarabilmek için daldı ateşlere ve zaferlerle çıktı.

Alem-i İslam Duada, Alparslan Meydanda

Sonra mazlumlar adına Sultan Alparslan çıktı sahneye... Merhametiyle temayüz etti. Diyarbakır Emiri Nizamüddin'in, Selçuklu Devleti'ne vermeyi vaadettiği yüz bin dinarı halktan alacağını öğrenince, parayı almaktan vazgeçti. Davet üzerine zulmün merkez üssü olan Fatimiler üzerine gidiyordu ki, Doğu Roma İmparatoru Romanos Diogenes'in büyük bir orduyla Erzurum'a doğru ilerlediğini öğrendi. 15 bin kişilik bir orduyla yüz bin kişilik Doğu Roma ordusunu karşılamak üzere geri döndü.

O gün Alem-i İslam teyakkuz halindeydi. Halife de, bütün İslam şehirlerine gönderdiği bir emirle Cuma günü minberlerde şu duanın yapılmasını istemişti: "Ya Rabbi! İslam sancağını yücelt! Başını ezmek ve kökünü kazımak suretiyle müşrikleri hezimete uğrat! Senin yolunda canlarını feda eden mücahitleri meleklerinle teyit et! Müminlerin emirinin burhanı Sultan Alparslan'ı nusratından mahrum etme! Kitabında, 'Ey iman endeler! Elim bir azaptan sizi kurtaracak bereketli bir yolu size haber vereyim mi? Allah'a ve Peygamberine iman eder, Onun yolunda mal ve canlarınızla cihad edersiniz.'" buyuruyorsun. Sözün haktır. İslam'ın muzafferiyeti için cihad eden bu orduya yardım eyle Ya Rabbi!".¹¹

Ordunun içinde yer alan büyük fakih Ebu Nasr Muhammed el-Buharî, Alparslan'a cihad da "Cuma" günü başlamasını teklif etti. Gerekçe olarak da şunları söyledi: "Dîn-i Mübîn adına cihad ediyorsun. Allah Teala dinine yardım edeceğini ve onu bütün dinlere üstün kılacağını vaat etti. O'nun bu zaferi senin adına yazdığını umuyorum. Düşmanla Cuma günü, zevalden sonra imamların minberlerde olduğu saatte karşılaş! Çünkü onlar mücahitlerin zaferi için dua edeceklerdir."

“Şehid Olursam Cübbem Kefenim Olsun!”

Cuma vakti gelince namaz kılındı. Sultan Alparslan ağladı, onun ağlamasından etkilenen ordu da ağladı. Sultan dua etti, ordu “amin” dedi. Sonra askerlerine dönüp şöyle hitap etti: “Dileyen benimle gelsin, dileyen ayrılınsın. Burada emreden, yasaklayan bir Sultan yoktur.”. Ardından en ön saflarda cihad edeceğini göstermek için elindeki ok ve yayı attı, kılıç ve topuzu aldı. Atının kuyruğunu bağladı, askerleri de aynısını yaptı. Beyaz elbisesini giydi, kefen kokusu hanut süründü sonra da şöyle dedi, “Eğer şehid olursam üzerimdeki bu elbise kefenim olsun.” Daha sonra küffar üzerine at sürdü, ardından da ordusu yürüdü. Düşman hattına yaklaşınca atından inip Allah Teala'nın azameti karşısında yüzünü yere sürdü. Ağladı, uzun uzun dua etti. Sonra atına bindi ve küffar üzerine hamle yaptı. Ardından da askerleri hücum etti. Allah Teala'nın yardımıyla Doğu Roma ordusu hezimete uğradı. Her yer kafir ölüleriyle doldu. İmparator esir alındı”¹² Alparslan, Müslümanların ateş hattında kaldığı yıllarda Ümmet'in yükünü omuzlamıştı. Bütün mazlumlar, mustazaflar adına Malazgirt'teydi. Bu yüzden 26 Ağustos 1071 Cuma günü Alem-i İslam'ın minberlerinde alimler O'nun muzafferiyeti için dua ediyor, o da “Ya Rabbi! Sana tevekkül ediyor. Azametinin karşısında secdeye kapanıyorum. Niyetim halistir. Bize yardım et. Sözlerimde hilaf varsa beni kahret!” diyordu.

Sultan, “İslam'ı muhafaza etmek için giydiğim şu beyaz cübbe ölürsem kefenim olsun”, dediğinde 15 bin kişilik ordu, “Nice azlar çoklara galip olur.” sırrına ermiş, birbiriyle helalleşiyor, düşman üzerine yürüyenlerin payına şahadet, geri dönenlere ise zillet var, diyordu. 1071'de cephe gerisindeki yüz binlerce mümin, “Ey ümmetin yükünü omuzlayan Selçuklu! Yemin olsun ki Allah seni de mahcup etmeyecek!” diyor, Kainat'ın sahibine dua dua yalvarıyordu.

Düşüğümüz Yerden Ayağa Kalkmanın Adıdır Osmanlı

Moğol istilasıyla Müslümanların tarihteki en ağır darbeyi yediği, “siyasi gözlemcilerin”, “Bu Ümmet bir daha tarihteki yerini alamaz.” hükmünü verdiği günlerde Anadolu'daki en küçük beyliklerden biri öne atıldı. Akralılık hakkını

gözeteceğine, Ümmet'in yükünü taşıyacağına söz verdi. Yolu açıldı. Kudüs'ü korumaktan aciz olan bir Ümmet'in, Rumeli'den zafer haberleri geldi. Osmanlı Alem-i İslam'a, “Üzülmeysin, gevşemeyin!” düştüğümüzden yerden şehidlerle ayağa kalkıyoruz, diyordu.

Osmanlı, açlıkla, malla, canla imtihan edildi. Lakin başarılarına her musibet geldiğinde, “Biz Allah'a aidiz ve ona döneceğiz.” dedi.¹³

Osmanlı, kardeşliğin banisi, Ümmet akrabalığının hamisi oldu. Yedirdi, giydirdi, sınırlarda namusları izzet ve şerefle bekledi. Ne var ki içerden ve dışardan ihanete uğradı. Öz oğulları tarafından kavmiyet kurşunuyla vuruldu. O düşünce Bilad-ı İslam'ın kapısı kırıldı. Dileyen dilediği yeri istila etti, namuslar çiğnendi. Biri gitti diğeri geldi. Katillerin operasyon alanına döndü İslam beldeleri. Şimdi alimler, mütefekkirler, tarihçiler biraz mahcup, biraz da mahzun bir halde, “Osmanlı olsaydı, bunlar yaşanmazdı.” diyor.

“Muhammed'in Ordusu Yardıma Geldi”

Yemenli bir ihtiyar Türkiyeli olduğunu öğrendiği Vanlı bir kardeşimize, “Ne zaman ayağa kalkacak, Alem-i İslam'ın başına geçecek, bizi bu zulümden kurtaracaksınız.” diye soruyor, Bağdat'tan, Şam'dan, Gazze'den, Doğu Türkistan'dan hezimet haberleri dinlemekten dermansız kalan Afrikalı çoban, Türkiye'nin muhafazası için dua ediyor, ordumuz birkaç tankla Suriye topraklarına girince, 5 yıldır evlerinden cüda yaşayan mazlumlar, “Muhammed'in ordusu yardıma geldi.” diye şükür secdelerine kapanıyor. Yol açılıyor...İhlasla yürümeye hazır mıyız?

Vazife Sende

Bir asır sonra Ümmet'in yükünü taşıma vazifesini Allah Azze ve Celle yine sana verdi. Bu yolda olduğuna sevin! Yorulmana, dermansız kalmana, uykusuz geçen gecelerine de sevin! Krizler, toplumsal çöküşler, asırlık hezimetler sen ayağa kalkınca son bulacak. Bir asır önce İslam ordularının niçin dağıtıldığını düşün ve istiğfar et! Kendini Allah Teala'nın rahmetine hazırla! “Sabır ve namazla Allah'tan yardım iste!”¹⁴

Yüz Yıllık Hasret Bitiyor

Yediği üzümün bedelini bağıın dallarına asan Akıncılardaki o hakkaniyet ruhunu yeniden kuşan! Üzerindeki beyaz elbiselerle yüzünü yere sürüp Allah Teala'dan şehadet isteyen Sultan Alparslan'ın adanmışlığını, Salahaddin'i Eyyübi'nin Kudüs hassasiyetini çocuklara anlat!

Yolun açılması yakındır. Azlar çoklara galip olacak. Mazlumlar yüzyılın acısı, yüzyılın hasretiyle sancağına koşacaklar. Hasımların bunu bildiğinden dolayı her yerde seninle savaşıyorlar. Allah'ın da bir planı olduğunu unutma!

Şahid ol Ya Rabbi! Ayaktayız!

Evde, sokakta, mahallede, şehirde hasılı bütün bir Alem-i İslam'da akrabalık hukukunu yeniden ihya et. Fukara için daha çok çalış, mazlumların yükünü büyük bir iştiyakla taşı! Sokakları, şehirleri, mazlumları ağırlamak için dolaş, kardeşlerini insanlık için seferber olmaya çağır, tamimler neşret ve deki, Allah'ın Kitabı'na ve Rasûlü'nün ﷺ Sünnet'ine içerisinde "ama" ile başlayan mazeret cümleleri olmadan ittiba ediyoruz.

Hayat yükünü taşımaktan aciz ne kadar mazlum varsa hepsinin yükünü taşımak için "Ayaktayız Şahid ol Ya Rabbi!" de! Daraldığın, yorulduğun anlarda kulaklarında çağın Haticelerinin "Hayır! Yemin olsun ki Allah Seni mahcup etmeyecek." cümlesi yankılsın.

Mazlumlar İran'a değil de, senin ülkeneye geliyor; Katiller de her nevisiyle sana tuzak kuruyorsa Allah seni nurunu tamamlamaya memur kılmıştır. Hüküm verilmiştir. Üç milyon muhacirin yükünü taşımanın seni nelerden koruduğunu gördün. Ateşlerde yanmadın, tankların altında kalmadın.

Şehirlerinde bombalar patladığında, şehitler verdiğinde Alem-i İslam'da alimler, arifler "Hayır! Yemin olsun ki Allah Seni mahcup etmeyecek Türkiye! Çünkü üç milyon muhacire kucak açtın. Müslümanların yanında yer aldın." diye seni Hak katında tezkiye etti.

Zafer Senin, Hezimet Romanos Diogenes'in Çocuklarının Olacak!

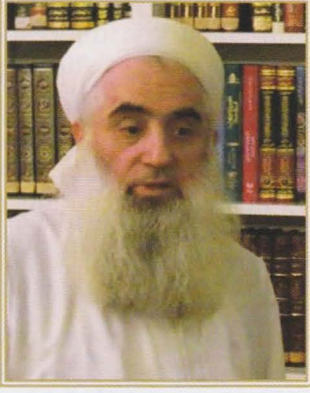
Genç Adam! Yürüdüğün yolun kıvrımları sonunda Cennet'e çıkacak. Peygamber-i Ekber imamın, veliler, salihler yoldaşın olsun. Ye'se düşme! Sarsılma! Gücünü küresel katillerden alan Romanos Diogenes'in çocukları kudursa, çıldırsa, saldırsa da gücünü mazlumların duasından alanların önünde hezimete uğramaktan kurtulamayacaklardır.

Küfrün Ordularını Dağıtan Allah'tan Başka Güç Yoktur!

Tarih tekerrür ediyor. Alem-i İslam'da Haticeler sana dair izzetli cümleler kuruyor. Yürürken ayakların Peygamber-i Ekber'in izinde, gözlerin ufukta olsun! Şehid olanlar Cennet'e, geride kalanlar zafere ulaşacak. O gün bütün bir Ümmet'in dudaklarından Allah Rasûlü'nün ﷺ Fetih Günü söylediği şu ifadeler dökülecek: "Allah'tan başka ilah yoktur, yalnız o vardır. O vadine bağlı kaldı, sözünü yerine getirdi. Kuluna yardım etti. Ordusunu zaferle şereflendirdi. Tek başına küfrün ittifak güçlerini bozguna uğrattı.". Gözlerimiz ufukta yürüyoruz... Yol ödevimizse gece namazları, Kur'an-ı Kerîm tilaveti, evrad-u ezkar, bir tefsir, bir Buharî şerhi, bir sahabe tabakatı hatmetmek ve İslam'ın önündeki manileri kaldırıp, onu çağa hakim kılmanın usulünü anlatan Büyük Doğu külliyyatını okumak...

Kaynaklar

1. Yasîn: 82.
2. Hac: 78.
3. Bkz Fâtur: 5.
4. Bakara: 249.
5. Buharî, Bedu'l-Vahy 3; Müslim, İman 72.
6. Ebû Davûd, Sünen, H. No: 4998.
7. Fetih: 18.
8. DİA, Fâtümîler, XII.
- 9, 10. DİA, Büveyhîler, VI.
11. İbn Esîr, el-Kamîl, VIII, 240-1; Komisyon, Büyük İslam Tarihi, VII, 124.
12. İbn Esîr, el-Kamîl, VIII, 240-1; Komisyon, Büyük İslam Tarihi, VII, 125.
13. Bakara: 156.
14. Bakara: 45.

HÜSEYİN AVNİ
KANSIZOĞLU

HANGİ İNSANIN HANGİ İNSAN DEVLETİ, HANGİ ADALET DEVLETİ? -1-

Mustafa İslamoğlu'nun "İslam Devleti Değil, İnsan Devleti Lazım" Sözleri Üzerine...

Besmele, hamd ve salat-u selamdan sonra;

Burada yine ne yazık ki **Mustafa İslamoğlu** isimli vatandaşın yeni saçmalıklarını bir parça tahlil ve onunla muhavere etme azabına katlanacağız. Bunu yaparken de yine ona kendi mücerret/yalın ismiyle hitap edeceğiz. Malumunuz o, hitapta ve haberde din ve ilim büyüklerinin isimlerinin başına hürmet ve saygı sununa da dua ifadelerini getirmeyi yalakalık sayıyor. Buradan kalkarsak o bu işi sıradan insanlar için de haydi haydi böyle görür. Hal böyle olunca biz bilhassa bu yaştan sonra onun gibi sıradan bir kimseye asla yalakalık yapamayız. Üstelik bu turfanda yalakalık düşüncelerini bilhassa imana ve İslam'a zarar vermeyecek yerlerde önce kendisi hakkında göz önünde bulundurmakta hiçbir kusur ve yanlışlık görmüyoruz.

İslamoğlu Mustafa!.. Yine mi saçmaladın?!..

Mustafa! Demişsin ki: "İslam Devleti kavramı, ödünç bir kavramdır ve modern ulus devletlerin etkisiyle ortaya çıkmıştır. Vahyin inşa ettiği bir aklın kavramsallaştırması bu değildir. Müslümanlar 'İnsan Devleti'nin ve 'Adalet Devleti'nin peşinde olmalıdırlar. Zira devletin imanı adalettir."

Mustafa!.. Senin her yanılla küçük olan bu sözünde -yüzüne karşı demek gibi olsun da- birçok noktada zırvalamışsın:

1- Devlet, Âsım Efendi'nin **Kamus** tercümesi **Okyanus**'ta dediğine göre hulasa olarak ve bu günkü dile nakledilmiş haliyle şu manalara gelir:

- **Devlet,** zamanın inkılabı, değişmesi, alt üst olması manasıdır ki, zamanın halden hale dönmesinden ibarettir. **Zamanın bir devleti vardır** denir. Yani değişmesi.

- Malın birbiri ardı sıra ve nöbetleşe olma yoluyla başka birinin eline geçmesine denir.. Mesele bir malın, makam ve mevki, bir zaman bir kimsenin tasarrufu ve idaresi altında olup ondan sonra bir başkasına, ondan sonra da bir başkasına nakledilmesinden ve geçmesinden ibarettir.

- **Dûlet** olarak telaffuz edilmesi de caizdir.

- Kimilerine göre **dûlet** mal nöbetinde, **devlet** de savaş ve dövüşte kullanılan bir kelimedir ki, iki ordunun biri birine nöbetle hücum ve hamle ile üstün gelmesinden ibarettir ki, bazen o bunu, bazen de bu onu sürüp getirir.

- Bir görüşe göre de **devlet** ve **dûlet** olması birdir ki, ikisinde de kullanılır. (Okyanustan nakil bitti.)^[1]

Ondan önce **Vankulî Mehmed Efendi** de Sıhah-ı Cevheri tercümesinde, **devlet**'e, benzer manaları vermiştir.^[2]

Buna ve şimdiki anlayışa göre **devlet** idari galibiyet ve nöbeti. Siyasi bir nöbet ve hâkimiyet müessesesi.

Kanuni Sultan Süleyman da **halk içinde mu'teber bir nesne yok devlet gibi** derken -Allah'u alem- bu idare etme nöbetinden bahsediyordu.

Sözü edilen bu idare, hangi görüş ve inanca göre şekillenirse tabii ki onunla vasıflanır..

Devletin temel unsurları olan **teşri** (yasama), **icra** (yürütme) ve **kaza** (yargı) neye dayanıyor ise, kaynakları neyse devlet o ismi ve vasfı alır.

Mesela teşri yani düstur ve kanunlar, sosyalist ideolojiden doğuyorsa, bu devlet sosyalist devlet, laik ölçülere göre teşekkül ederse laik devlet, Yahudi inanç ve düşüncesine göre teşekkül ederse Yahudi devleti, Hıristiyan haçlı kanun ve zihniyetine dayanıyorsa Hıristiyan yahut Haçlı devleti ismini ve vasfını alır. İslâmî inanç ve düsturlara yani vahye göre şekil ve muhteva kazanırsa İslam devleti vasfını alır..

Malumdur ki, her pratik, teorisinin ismini alır.. Hasılı İlahî vahye dayanmayan her devlet insan veya cin yahut şeytan devletidir.

2- Bir tasavvur olarak **insan** ise -gavurun biri ona **İnsan Bu Meçhul** deli gömleği tasdikini giydirdiyse de- İslam'ın tanıtmasıyla lüzumu nispetinde ve kâfi derecede bilinen bir varlık.. Ancak hangi insan?. Şeriat icad eden insan mı, icracı insan mı? Hem teşri kaynağı hem de icra yetkisi olan Allah Teâlâ'nın ortağı yapılan bir varlık mı? Ona, hem kendini hem de diğer bütün bir âlemi -esrarına ve şifrelerine varıncaya kadar- hakkıyla kavramak ve ebna-i cinsine buna münasip teşri (yasama) icat ederek rota çizme vazifesi yüklenen bir zavallı mazlum mu? Başka bir ifadeyle sırtına -merhum şairin dediği gibi- sadece **bin bir başlı kartal yükle-**

nen kanarya değil, arzın kürresi yüklenmekle ezilip pestili çıkartılmak suretiyle en büyük zulüm yapılan, kürek mahkumlarına bile gıpta eder hale getirilen şu serçe cüsseli varlık mı?

Akıllılar ve ilim sahipleri bilirler ki, Şer'î **kavramlara** varıncaya kadar **kavramların** hepsi lügatten ödünç alınmadır.

Buna göre şayet **İslam Devleti** kavramı ödünç ise **İnsan Devleti** kavramı da ödünçtür. Evet, **insan devleti** ve **adalet devleti** kavramları büyük ihtimalle **teşri/yasama** yani kanun koymayı da Allah'tan alıp insana veren laiklikten ve laiklerden ödünç alınmadır.

Dolayısıyla bu iki kavram birçok İslam dışılıkları da bulunduran ve her yanıyla ödünç ve iğreti kavramlardır. Hatta denilebilir ki, **devlet** ıstılahı bile birilerinin îcadı olup sen onu onlardan ödünç aldın veya çaldın. Bütün bunlara rağmen, şeklinde, aklî, örfî ve Şer'î asla hiçbir zarar bulunmayan muhtevasında ise bu üç bakımdan sayılamaz faydalar yer alan ve iman damlayan **İslâm devleti** mefhumunu ödünç alınmakla karalamaya çalışmışsın.. Dolayısıyla işi tepe taklak edip tersine çevirmiş ve saçmalamışsın.

3- O **Ulus devletler** dediğin, sözüm ona devletler henüz piyasada yokken, İslam, mükemmel siyasi teşkilatını kurmuş ve ona da dayandırdığı benzeri olmayan medeniyetini inşa etmiştir. Buna **devlet** veya **hilafet** yahut **imamet** veyahut da **emirlik** diye isimler verilmesi sadece bir ıstılahtır, tartışılmaz.

4- Bir akli, hakikaten vahiy inşa ettiyse, onun kuracağı devlet de vahyin ölçülerine göre olur ki **İslam devleti** işte buna denir. Yok şayet vahyin inşa ettiği aklın kuracağı **insan** veya **adalet devleti** ile anlatılmak istenen insanın vahyin yanında o vahyin çerçevesini taşmayacak derinlemesine düzenlemeleri de yaparak kuracağı devletten söz ediliyorsa fıkıh ve mezhepler bunu zaten en güzel ve mükemmel bir şekilde yapıyor.. O halde bir yanda **paket program** suçlamasıyla fıkıh ve mezheplere karşı çıkarken diğer yanda süfli bir insana ait en paspal **ecnebi paket programı** kabul etmek dehşetli bir tenakuz olmayla beraber tiksindirici bir sahtekarlık da olmaz mı?

Evet, bir daha soralım: Hangi insanın, hangi değerleri taşıyan hangi *insan devleti* veya *adalet devleti*?

5- Sonra *kavramsallaştırma*, kelime olarak uydurma bir mastar, manası bakımından ise *is* olmasının yanında, devlet nasıl oluyor? Sen, o ortada ve gözler önünde olan yerlerde sürünen ilmi müktesebatın ile *hasıl-ı bil masdar*'ın da ne olduğunu bilemeyeceğine göre söyler misin bunu nasıl izah edeceksin?

Rabbimizin,

﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ﴾

“*Fakat insanların çoğu şükretmezler,*”^[3]

﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ﴾

“*Lakin insanların çoğu bilmezler,*”^[4]

﴿وَلَكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ﴾

“*Lakin insanların çoğu iman etmezler,*”^[5]

﴿وَمَا أَكْثَرَ النَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ﴾

“*Sen hırslı ve çok istekli olsan da insanların çoğu müminler olmayacaklardır,*”^[6]

﴿فَأَبَى أَكْثَرَ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا﴾

“*İnsanların çoğu küfürden başkasından imtina etmişlerdir.*”^[7]

﴿وَإِنْ تُطِيعْ أَكْثَرَ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنْ يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ﴾

“*Yeryüzündekilerin çoğuna itaat edersen seni Allah'ın yolundan saptırırlar ;sadece zanna uymaktadırlar ,onlar ancak tahminle (yalan) konuşmaktadırlar.*”^[8]

﴿وَأَكْثَرُهُمْ (اهل الكتاب) الْفَاسِقُونَ﴾

“*Onların (Ehl-i Kitab'ın) çoğu (İslam'a girmeyenleri)fâsıklardır/yoldan çıkmışlardır*”^[9] ayetlerinde haber verdiği insanlık çoğunluğu mu, insanların tamamının cumhuru mu?

Yoksa bir bütün içinde O'nun,

﴿وَقَلِيلٌ مِنْ عِبَادِيَ الشَّكُورُ﴾

“*Benim şükreden kullarım cidden çok azdır*”^[10]buyurduğu nihayet mertebede *az* olan Mümin kulları mı?.

Korkarım ki, *insan devleti* yahut *adalet devleti* derken iman etmeyip yoldan çıkan yahut şükretmeyen nankör ve serkeş insanımsıların o İslami esaslara uymayan, hatta onlarla harp halinde olan devletini kast ediyorsun. Şayet ilahi iradenin istediği kıvamda mümin olan insanların devletini murat ettiysen, onları diğerlerinden ayıran vasfın İslam olduğuna göre ortada kelime oyunundan başka bir şey yok demektir..

Müminlere göre **insanlık** ve **adalet** ancak iman dairesinde bulunabileceğine göre bu dairenin dışında kalan ve İslam'ın ölçülerine uymayan bir **insan devleti** yahut **adalet devleti** olamayacağına, hakiki insan devletinin ancak **İslam Devleti** olacağına göre bu sükseli olduğunu zannettiğin paspal ifadelerin ne alemi var?!

6- Hem, **adalet** İslam'ın dışında aramak ve görmek büyük bir zülüm, dehşetli bir adaletsizlik ve katmerli bir zalimlik.. Hakikaten **vahyin inşa ettiği bir akıl**, bu **adalet** ve **insanlık** dediğimiz vacibe ve faziletleri asla İslam devletinden başka bir devlet müessesesinde arayamaz.. **İnsanlık** ve **adalet** bu devlet olmadan, İslam dışı bir devlet atmosferinde ve zemininde - bir başka boyutta yaşayabilen çok küçük bir zümrenin dışındakiler için- bulunmadığı gibi düşünülemez bile. O istisnalar da büyük bir fitne tehlikesi altındadırlar. Nitekim otuz kırk senelik bir seyir içinde sen ve senin gibilerin yürüyüp geldiğiniz çizgileriniz bu dediklerimizin güçlü bir delilidir.. Zaten girdiğiniz otobanın ucu ancak buraya çıkardı.. Yoksa dünün ateşli Şeriat taraftarları bu gün birer bilmem ne **ist** yahut **laik** veya **demokrat** kesilmişlerse hidayete erdiklerini mi iddia edeceksin?

7- Üstelik **adalet** dediğin, hakikatte yegâne **insan devleti** ve **adalet devleti** olan **İslam Devleti**nin imanı değil, sadece amellerinden çok çok mühim bir ameldir.. Bu aklın bağından boşanma seni yeni bir iman arayışına sevk ettiyse sebeplerini çok iyi düşünmelisin. Bilesin ki, böyle sükseli ve artistçe ifadeler ile iman ve amelle alakalı birçok bozuklukların temelini atmak aklı başında bir Mümin'in cesaret edemeyeceği cahilce işlerden ve akılsızlıklardandır.

Mustafa! Bak hele sen. Kalkmış “**Dini, devletle aynı çuvala koymak, yılanla çuvala girmekten farksızdır. Tarihteki örnekler bu tür bir ilişkiden her zaman zararlı çıkanın din olduğunu göstermiştir. Böylesi bir durumda devlet zulmünü din üzerinden meşrulaştırmaya çalışıyor, mazlumların bir kısmı devletten gelen zulmü dinden bilme gafletine düşüyorlar**” diyorsun. Bireh bireh!. Meğer sen neler biliyormuşsun öyle!. Bu haddinden ziyade tehlikeli olan sözlerinin sadece bazı noktalarına temas edelim:

1- Evvela, Allah aşkına bu nasıl bir teşbih?!. Galiba sen ne dediğinin de farkında değilsin.. Yahut teşbihin ne olduğunu bilmiyorsun.. Söyler misin, **Dini, devletle aynı çuvala koymak, yılanla çuvala girmekten farksızdır** derken din yahut devletten hangisini yılan olarak görüyorsun? Dini mi devleti mi? Yahut İslam dinini mi, insan devletini mi? Dini ise çok kötü. **İnsan** yahut **adalet devleti** ise yine kötü. Sen, belli ki laikliğin faziletini hatta ne kadar lüzumlu olduğunu anlatmak istiyorsun. Şu mahut laikliği savunayım derken içine yuvarlandığın çukurun farkında mısın? Din, Allah Teâlâ'nın razı olduğu İslam dini ise -ki öyledir- onunla, onun ölçülerine uymayan devlet tabii ki bir çuvala girmez. Büyük sıkıntılar çıkar. Ancak, devlet, İslam'dan doğduysa ve ona göre işliyorsa kafir olmayan için ortada hangi sıkıntı kalabilir? Şayet hakikaten kalırsa bu dinden değil, onu doğru tatbik etmeyenlerden doğuyor demektir. Doğrusu, din, devletsiz, kısım-ı azamı yani en büyük kısmı ile yaşanamaz. Devlet de dinsiz işkence maşası, hatta zülüm giyotini halini alır.

2- Bir de **tarihteki örnekler bu tür bir ilişkiden her zaman zararlı çıkanın din olduğunu göstermiştir** derken yaptığın tamim ve teşmil (sizin tabirinizle genelleme) ancak tarih bilmeyen cahillerin veya hakikati ters yüz etmeye çalışan hainlerin işi olabilir. Bir de saadet asrını ve Hulefa-i Raşidin devrini karalamaya çalışan din düşmanlarının marifetidir. Bununla beraber eskilerden kalma **sû-i misal emsal olmaz** diye güzel bir söz de vardır. Farz-ı muhal geçmişte İslâm dininin devletleştiği zamanlarda şayet dinin zararlı çıkmadığı görülmediyse, bundan sonra neden faydalı olmasın? Pek ala faydalı olabilir. Ortada Şer'î yahut örfî veya akli bir imtina mı var?

3- Kaldı ki asıl mahzur, Hak din ile ondan doğmayan devletler arasında yapılan zoraki beraberliklerde ve tasallutlarda bahis mevzuu olabilir ve olmaktadır. O senin dediğin, Allah'ı ve Peygamberini tamamen veya kısmen kendi siyasi, iktisadi ve içtimai işlerine karıştırmadığı yani Allah'ı kendine asla şerik kabul etmediği halde onların işi olan dine müdahale eden ve ambargocu bir tavır sergileyen sistemlerde olur. İşte o zaman gerçekten dini devlet yılanıyla bir çuvala sokmuş olursunuz.

4- “**Böylesi bir durumda devlet zulmünü din üzerinden meşrulaştırmaya çalışıyor**” sözün, batıl ve değiştirilmiş dinler yahut Şiilik gibi sapık mezhepler için söylenmiş ise, doğrudur. Ancak bu yakıştırma, bilhassa saadet asrı ve ondan sonraki otuz senelik **Hulefa-i Raşidin** devri veya sonraki bazı zamanlar için de sarf edilmiş ise büyük bir iftiradır. Kaldı ki bu mahzur sadece devlet için değil, senin kurmuş olduğun vakıf gibi daha küçük kümelenmeler, hatta fertler ve yaptıkları için de geçerlidir. Buradan kalkarak şahsımızda İslam zarar görmesin diye İslam devleti kurmamak neyse, vakıf kurmamak, Müslümanlığı beraber yaşamamak, yabancılar gibi ısrarla birbirinden kopuk bir şekilde yaşamak, hatta Müslüman olmamak veya görünmemek de odur. Ne yani, İslam kaybetmesin diye senin o pek sevdiğin ifadelerle sosyal değil de asosyal yani vahşi ve yabani varlıklar olmak mı icap ediyor?! Bu senin dediklerin Amerika’da mesken tutup Türkiye’yi Yahudi’ye ve bilumum küfür cephesine pazarlamaya ve batırmaya çalışan MOSSAD ve CİA hizmetkârının dediğinin ta kendisidir. Bu sizinkisi şeytanın sağdan yaklaşmasından yahut bir diğer ifadeyle sağ gösterip sol vurmasından başka bir şey değildir. Ha kurduğunuz eşkıya teşkilatın yahut sırf kendinizin şahsında İslam’ın yüzüne kara çalmışsınız, ha bunu devletle yapmışsınız, ne fark eder? İş tersine çevirerek diyecek olursak: İslam’ın yüzüne katran çalmayı ha vakfınla ve sivil toplum kuruluşuyla yapmışsın ha devletle yapmışsın; hiç değişmez. Birilerinin, akıllarını, onları akıl olmaktan çıkarmak suretiyle aldığı davar sürülerini kandırabileceğine bir şey diyemem; bu mümkün. Ama öyle, bir yanda dükkanına besmele asan Yahudi gibi Müslüman hüviyetiyle sözüm ona sivil toplum teşkilatı kurup malı götürmeye çalışan, diğer yanda da bu mavalları döktürenlere hangi akıllının kanacağını sanıyorsunuz?. Hasılı her hal u karda İslam’a uyma gayretinde olacak, gerisini Allah’a bırakacaksınız.

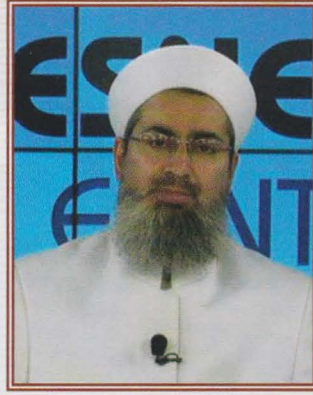
5- Gerçekten bazen **Mazlumların bir kısmı devletten gelen zulmü dinden bilme gafletine düşüyorlar** doğru. Ancak bilmem görebiliyor ve biliyor musun, bu acıklı hal, senin, fikir babalarından o malum Amerikalı vatandaşın ve peşinizdeki diğer kalabalıkların şahıslarında,

fikirlerinde ve işlerinde dahi bazen nefretle bazen de ibretle müşahede edilmektedir. Fark eden bir şey yok. O halde size **Müslüman olmayın yahut Müslüman olarak ortalıklarda dolaşmayın, İslam’a zararınız oluyor** mu denilecek?! Yoksa **halinizi düzeltin** ikazında mı bulunulacak yahut size **yamuk taraflarınızı bizzat elimizle biz düzeltereğiz** ikazı mı yapılacak? Yani size İslam’ı güzel temsil etmiyorsunuz hatta çok fena temsil ediyorsunuz, öyleyse Müslüman olmayın mı diyeceğiz? Yoksa **Allah Teâlâ’nın istediği Müslüman olun** tebliğini mi yapacağız? Tamam, kimi zaman dinin bazı noktalarında sapmaları bulunan bir devletin İslam’a vurabileceği o zararlı darbeler elbette fertlerin veya gurupların darbesi ile kıyaslanamayacak kadar büyük olur. Ancak kimi zaman dahi getireceği fayda da o nispette fazla olur. Anlayacağınız, devlet gücü, Arşimet’in dünyayı yerinden oynatabilecek o uzun kaldıracı. Kullanılacağı yere göre şerde de hayırda da büyük ve akıl almaz bir güç. Ferdin hatta devlet olamayan düzenli kalabalıkların bile hiçbir zaman göremeyeceği hayır veya şer cinsinden bir işi anında görür. Elverir ki o, hayır için İslam’ın sevk u idaresi altında olsun.. Riskler kâra mani olmamalı; çoğu zaman kârların yüksekliği risklerin büyüklüğü nispetinde olur, öyle değil mi? O halde tedbirler alınacak, yüksek kârlar elde edilecek.

YAZI İKİNCİ BÖLÜMDE DEVAM EDECEK

Kaynaklar

- 1 Okyanus (3/212)[Üç cildlikten]
- 2 Vankulî: (1/287)
- 3 Bakara:243, Yûsuf:38, Gâfir:61
- 4 A’râf: 187, Yûsuf:21, 40, 68, Nahl: 38,Rûm: 6,30, Sebe:28,36, Gâfir: 57, Câsiye:26
- 5 Hûd:17, Ra’d:1
- 6 Yûsuf:103
- 7 İsrâ:89, Furkan:50
- 8 Enam:116
- 9 Âli İmrân:110
- 10 Sebe:13

MESNEVİHAN MURAT SOYDAN

Mesnevî'den Esintiler

YARATILIŞ GÂYESİ

 Mesnevi Sevenler

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Mevlânâ Muhammed Celâleddîn-i Rûmî (*Kad-desallâhü Sirrahü'l-Âli*)nin,

من بنده شدم بنده شدم بنده شدم

Men bende şodem, bende şodem, bende şodem

Ben kul oldum, kul oldum, kul oldum

diye sevinçle ifâde ettiği o bağlılığın Sâhibi ve tüm mevcûdâtın Mâliki Allâh-u Te'âlâ Hazretleri'ne nihâyetsiz hamd-ü senâlar ve yine Mevlânâ (*Kuddise Sirruhû*)nun,

من خالك ره محمد مختارم

Men hâk-i reh-i Muhammed-i Muhtârem

Ben (o) Seçkin Muhammed'in yolunun tozu-toprağıyım

diye kemâl-i edeple ifâde ettiği o bağlılığın Sâhibi ve tüm mâhlûkâtın En Şerefli Hazret-i Muhammed Mustafâ (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)e ve O'nun muhterem âl ve ashâbına (*Rıdvânüllâhi Aleyhim Ecma'in*) nihâyetsiz salât-ü selâmlar olsun!

İnsanın yaratılış gâyesi, Yaratıcısına kulluk vazîfelerini yerine getirmektir. Allâh-u Azîmüşşân Hazretleri yüce Kur'ân-ı Kerîm'inde bunu şöyle bildirmiştir:

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

Ben, cinleri ve insanları ancak Bana kulluk etsinler diye yarattım! (*Zâriyât Sûresi, 56*)

İbâdet ve kullukta muhabbet (sevgi) esastır. Hadîs-i kudsîde şöyle buyrulmuştur:

كُنْتُ كَنْزًا مَخْفِيًّا فَاحْبَبْتُ أَنْ أَعْرِفَ فَخَلَقْتُ
الْحَلْقَ لِيَعْرِفُونِي

“Ben gizli bir hazine idim. Bilinmeye muhabbet ettim ve bilinmek için halkı yarattım.”

Allâh-u Te'âlâ hep Var idi ve hep Var olmaya devam edecektir, O'ndan başka her şey yok olmaya mahkûmdur, varlık ancak O'nunla mümkündür. O, hiçbir şeye muhtaç değildir. Herşey O'na muhtaçtır. Her var olan varlığını O'na borçludur. Var olmasını isteyip, var ettiği her şey, görüldüğü varlık sahasında bilsin-bilmesin, istesin-istemesin hep O'nun emri ve tasarrufu altındadır. Ama “El-insan min'en-nisyân (‘İnsan’ kelimesi ‘unutkanlık’ kelimesinden gelir)”

sözünü doğrulayan insanoğlu, imtihan için bir süreliğine salındığı fâni ve iğreti dünyada, bu kulluktan gâfil olarak, Kim tarafından ve ne için yaratıldığına bakmaksızın, kendisine bahşedilen akla rağmen, kendini başıboş ve sorumsuz zannederek, nefsince yaşamak isteyebilmektedir. Hafızenallâh (Allâh bizleri muhâfaza etsin)!

أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَاكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ

"Yoksa siz sandınız mı ki, Biz sizi ancak faydasız olarak yaratmışızdır ve gerçekten siz (ölümünüzün ardından) ancak Bize döndürülmeyeceksiniz!?" (Mü'minûn Sûresi, 115)

أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى

"İnsan (emir ve nehiylerle sorumlu tutulmaksızın) başıboş bırakılacağını mı zanneder?" (Kiyâme Sûresi,36)

Uçsuz-bucaksız gibi görünen şu kâinattaki her şey, kutsal bir gâye için hikmetle var edilmiştir. Hiçbir şey boşuna değildir. İnsan, yaratılışın gâye ve hikmetinden gâfil olmamalıdır. Âlemde abes yoktur, fitratta isrâf yoktur.

وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا
لَاعِبِينَ

مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا
يَعْلَمُونَ

"Biz göklerle yeri ve ikisi arasındakileri, boş yere yaratmadık! Biz onları ancak(, kullara imtihan yurdu olmaları gibi) hak(h bir neden ve yüce bir hikmet) ile yarattık. Lâkin onların pek çoğu (bu gerçeği) bilmezler." (Duhân Sûresi, 38-39)

Âlemde bir şey vardır ki, o, unutulmaya asla lâyık değildir. Eğer her şeyi unutup, onu unutmaz isen, mahzur yoktur. Ama her şeyi hatırlasan ve yerine getirsen, unutmasan ve o bir tek şeyi unutsan hiçbir şey yapmamış olursun. Meselâ bir pâdişah, kölesini belli bir hizmet için bir şehre gönderse, orada kâbiliyet ve imkânına rağmen yapabileceği yüzlerce iş ve hizmeti yapmayıp, sadece gönderildiği o işle ilgilense ve o hizmetini yerine getirse, hiçbir şeyi terketmemiş olur. Ama pâdişahın o hizmetini görmeyip, başka nice iş ve hizmetler yapsa, görevini yerine getirmiş olmaz.

O gönderildiği hizmeti terk etmeyince, hiçbir şeyi terk etmemiş gibi olur, ma, yüzlerce başka hizmetlerde bulunsa ve o hizmeti görmezse, her şeyi terk etmiş kabul edilir. Çünkü maksat o bir şey idi. İşte insan "Ben o kulluk hizmetini yapmıyorum ama, nice değişik hizmetlerde, faydalarda bulunuyorum" derse, insanın yaratılış ve dünyaya gönderiliş gâyesi başka işler ve hizmetler görmesi olmadığından, makbul sayılmaz ve emâneti yerine getirmiş olmaz. O yüzden Allâh'ı ve O'na olan kulluk borcumuzu asla unutmamamız gerekiyor. Zîra insan Allâh'a ibâdet ve kullukla mükelleftir.

Ebu İshak Hazretlerine bir topluluk gelir ve derler ki:

"Ya Eba İshak! Sen va'azlarında hep ibadet etmekten bahsediyorsun. Acaba ibadet etmesek, olmaz mı? Bunun bir başka yolu yok mu?"

Ebu İshak Hazretleri de:

"Olmaz olur mu, var! Hem de altı yolu var. Şimdi size o yolları sayacağım; değil bu altı şeyi, bunlardan sadece birini bile yapabilirseniz ibadet etmeyebilirsiniz."

Bunu duyan topluluk; "Aman çabuk söyle, nedir onlar?" diyorlar. Ebu İshak Hazretleri şöyle sıralıyor: "

1. Allah'a ibadet etmek istemiyorsanız, Allah'ın mülkünden çıkacaksınız.
2. Eğer O'na ibadet etmek istemiyorsanız, O'nun size verdiği rızkı yemeyeceksiniz.
3. O'na karşı günah işlerken, öyle bir yere gideceksiniz ki, orada Allah sizi göremeyecek.
4. Azrâil gelince, ondan tevbe etmek için, biraz müddet ve müsâade alacaksınız.
5. Kabre konduğunuzda gelecek olan Münker-Nekire cevap vermeyip, onları kovacaksınız.
6. Ve nihayet mahşerde Cenab-ı Hak, 'Ey mücrimler! (Cehennemde kimseyi göremeyeceğiniz, kimsenin de sizi göremeyeceği yerlerinize gitmek üzere) Ayrılın bugün (mü'minlerden)! '(Yâsin Sûresi, 59) buyurup seni mü'minlerin arasından çıkartarak cehenneme atacağı zaman, Allah'a karşı gelip cehenneme değil cennete gireceksiniz.

Eğer sizler, bu altı şeyi ya da hiç değilse bunlardan birini yapabilirseniz, o zaman ibadet etmeyebilirsiniz.”

Nereye ve Kim’e döneceğinin farkında olmadan yaşayan insanın gafleti, berâberinde, Yaratıcısına itâatın zıddı olarak isyânı, kulluğun zıddı olarak efendilik taslamayı getirdiğinden, böyle bir insan aslında, âlemdeki ve Huzûr-u İlâhî’deki mertebe ve değerini düşürerek, kendisini, Var Edici’sine karşı lâ-kayd kalmasının ve O’na aldırış etmemesinin kötü sonuçlarına mahkûm zavallı bir varlık hâline getirmektedir.

Halbuki insan, en şerefli mahlûk ve İlâhî sıraların taşıyıcısı varlık olarak yaratılmış, kendisine akıl ve irâde verilmiş, her şey ona muhahhar kılınmış, sonsuz nimetler içinde sonsuz mutlulukla yaşayacağı ebedî cennet onun için hazırlanmış ve bu geçici yurdundaki kısacık hayatında ise ondan sadece muhabbetle güzel kulluk beklenmiştir. Cenab-ı Hak, kulluk şuûru ve vazifesiyle gönderdiği ve üstün tuttuğu insana, bu dünyada her şeyi âmâde kılmış ve hizmet ettirmiştir. İnsan nankörlük değil, şükür etmelidir.

هُوَ الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا

"Yeryüzünde ne varsa hepsini sizin için yaratan O'dur." (Bakara Sûresi, 29)

الَّذِي خَلَقَ الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا

"Hanginizin daha güzel amel sahibi olduğunu denemek için ölümü ve hayatı yaratan O'dur." (Mülk Sûresi, 2)

Dünya hayatı ve nîmetleri geçicidir. Dünya, sevinç yeri değil, ayrılık yeridir. Akıllı ve sorumluluk sahibi olan, bu fânî dünyaya düşkün olmaz, kulluk vazîfesini hakkıyla yapar.

Şu üç kimsenin hâline şaşılır:

1- Ölüm kendisini yakalamak üzere olduğu halde, o dünyalık peşindedir.

2- Gaflete dalıp, kendini unuttuğu halde, unutulmamış olup, hesaba çekilecektir.

3- Rabbinin kendinden razı olup, olmadığını bilmediği halde, rahatça güler.

Kulluk, her zaman Allâh’ın huzûrunda olduğunun şuûrunda olmak ve ona göre hareket etmektir.

إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ

"Ancak Sana ibâdet eder ve ancak Sen'den yardım dileriz." (Fâtîha Sûresi, 5)

Bütün zamanımız, nefes alıp verinceye kadar geçen anlarımız dahi, hesâb gününde üzerimize arz olunacak. Allâh-u Zülcelâl Hazretleri, "Ey kulum! Sen zamanını nasıl değerlendirdin?" diye bizi sorguya çekecektir. İnsan derin düşünecek olursa ne kadar çok hata ve taksîrât sâhibi olduğunu anlar. Peki o zaman, "Ya Rabbi! Ben hata ve kusur sahibiyim. Senden özür dilerim. Çünkü lâyıki ile Senin hakkını yerine getiremiyorum. Aldığım her nefesimden beni sorguya çekeceksin. Benim nefeslerim nerede, senin sorgun nerede? Ben bütün kötü amellerimden dolayı pişmanım" diye Allâh’a içten yalvarmamız, iş işden geçmeden kendimizi muhâsebeye çekmemiz lâzım değil midir? Dâima Allâh’a dua edip sığınarak, kulluk vazîfelerimizi yerine getirmemiz gerekir.

ای دل چه اندیشیده ای در عذر این تقصیرها ؟

زان سوی او چندان وفا زین سوی تو چندین

جفا

Ey dil çe endîşideî, der özr-i in taksîrhâ

Zan sûy-i û çendân vefâ, zin sûy-i to çendîn cefâ

Ey gönül! (İşlediğin tüm) bu kusûrların özrü hakkında neler düşünmüşsün (acaba)?

(Zîra) O Allâh tarafından bunca vefâ(lar gelmekte ama) senin tarafından onca cefâ(lar gitmekte).

زان سوی او چندان کرم زین سو خلاف و

بیش و کم

زان سوی او چندان نعم زین سوی تو

چندین خطا

Zan sûy-i û çendân kerem, zin sû hilâf-o bîş-o kem,

Zan sûy-i û çendân ni`em, zin sûy-i to çendîn hatâ

Ondan bunca kerem(ler), sendense
muhâlefet ve ifrât-tefrît (aykırı işler),

Ondan nice nîmetler, (buna karşılık) senden
nice hatâlar (günâhlar).

زین سوی تو چندین حسد چندین خیال و ظنّ بد

زان سوی او چندان کشش چندان چشش

چندان عطا

Zin sûy-i to çendîn hased, çendîn hiyâl-o
zann-i bed,

Zan sûy-i û çendân keşîş, çendân çeşîş
çendân atâ

Senden bunca hased, bunca hayâl ve sû-i
zanlar,

O'ndansa bunca cezbe (kendine çekiş),
bunca zevk(ler sunma), bunca verme (ve
ikramlar).

* Ahzâb Sûresi'nin 10. âyet-i kerîmesine
telmîh (işâret) vardır: "Bir zaman ki onlar(dan
Gatafan oğulları, bulunduğunuz vâdiye göre)
üstünüzden ve (Kureyş ise) aşağı (tarafı)nızdan
size gelmişlerdi. Hani gözler (korku ve şaş-
kınlıkla yerlerinden) kaymış, kalpler boğazla-
ra ulaşmıştı ve böylece siz Allâh'la ilgili türlü
tür türlü zanlarla tahmînde bulunuyordunuz." (İçi-
nizden ihlâslı olanlar Allâh-u Te'âlâ'nın, dînine
ve Habîbine mutlaka yardım edeceğine kanaat
ediyorlar, münâfıklar ise kandırıldıklarına ina-
nyorlardı!)

چندین چشش از بهر چه؟ تا جان تلخت

خوش شود

چندین کشش از بهر چه؟ تا در رسی در اولیا

Çendîn çeşîş ez behr-i çi? Tâ cân-i telhet
hoş şevêd,

Çendîn keşîş ez behr-i çi? Tâ der resî der
evliyâ

(Sana) bunca tatlar (zevkler) ihsân etme
ne için? Acı(laşmış) rûhun tatlılaşsın diye
(elbet),

(Sana) bu kadar cezbe verme (sen O'ndan
ne kadar uzaklaşsan, yine de O'nun seni
Kendine doğru çekmesi) ne için? Evliyâlara
katılasın diye (elbet).

از بد پشیمان می شوی الله گویان می شوی

آن دم ترا او می کشد تا وا رهاند مر ترا

Ez bed peşîmân mi şevî, Allâh gûyân mi
şevî,

An dem tora û mi keşed, ta vâ rehâned
mer tora

(Yaptığın) kötülükten pişmân oluyor (da
hemen) Allâh diyenlerden oluyorsun ya,

(İşte) o an seni O (Kendine) çekiyor, tâ ki
seni (o belâdan ve mâ sivâdan) kurtarsın
(diye)

از جرم ترسان می شوی وز چاره پرسیان می شوی

آن لحظه ترساننده را با خود نمی بینی چرا؟

Ez cürm tersân mi şevî, vez çâre porsân mi
şevî,

An lehze tersânende râ, ba hod nemî bînî
çerâ?

(İşlediğin) suç yüzünden korkuyorsun ve
çâre(ler) soruşturuyorsun (ya),

O an korkutanın seninle berâber olduğunu
niçin görmezsin?

گر چشم تو بر بست او چون مهره ای در

دست او

گاهت بغلطاند چنین گاهی بیازد در هوا

Ger çeşm-i to ber best û, çon mohreî der
dest-i û,

Gâhet begaltâned çenîn, gâhî bebâzed der
hevâ

Eğer O senin gözünü bağlamışsa, (bil
ki) sen O'nun elinde ancak bir bilye(, bir
boncuk) gibisin,

Seni kâh şöylece (yerde) yuvarlar, kâh
havaya atar, oynar.

گاهی نهد در طبع تو سودای سیم و زرّ و زن

گاهی نهد در جان تو نور خیال مصطفی

Gâhî nehed der teb`-i to, sevdây-i sîm-u
zerr-u zen,

Gâhî nehed der cân-i to, nûr-i hiyâl-i
Mustafâ

Kâh senin tabîatına altın, gümüş, kadın
sevdâsını kor,

Kâh rûhuna Mustâfâ (Sallâllâhu Aleyhi ve
Sellem)in hayâlinin nûrunu kor.

این سو کشان سوی خوشان وان سو کشان
با ناخوشان

یا بگذرد یا بشکند کشتی درین گردابها

İn sû keşân sûy-i hoşân, van sû keşân bâ
nâhoşân,

Ya bogzered ya bişkened, keştî derîn
girdâbhâ

(İster) bu (Mustâfâ (Sallâllâhu Aleyhi
ve Sellem)in sevdâsı) taraf(ın)a çekerek
iyilere katar, (isterse de) öbür tarafa çekerek
nâhoşlarla (hoş olmayanlarla, kötülerle)
berâber yapar,

Bu girdâbların içinden gemiyi ister geçirir,
ister batırır.

چندان دعا کن در نهان چندان بنال اندر شبان
کز گنبدِ هفت آسمان در گوش تو آید صدا
Çendân duâ kon der nihân, çendân benâl
ender şebân

Kez gonbed-i heft âsıman, der gûş-i to âyed
sedâ

Gizlice o kadar duâ et, geceleri o kadar ağla
ki,

(Sonunda engin rahmet ve inâyet-i İlâhî
deryâsı coşup) yedi kat göklerden kulağına
sedâ gelsin.

بانگِ شعیب و ناله اش وان اشکِ همچون ژاله اش
چون شد ز حد از آسمان آمد سحرگاهش ندا

Bang-i Şuayb-u nâlees, van eşk-i hemçon
jâlees,

Çon şod zi hed ez âsıman, âmed sehergâheş
nidâ

Şuayb (Aleyhisselâm)ın (feryâd-ü figânı)
seslenip inlemesi ve çiy tâneleri gibi

döktüğü gözyaş(lar)ı,

Haddi aştu da, bir seher vakti gökten ona
(şöyle) nidâ geldi:

گر مجرمی بخشیدمت وز جرم آمرزیدمت
فردوس خواهی دادمت خامش رها کن این دعا

Ger mücrimî bahşîdemet, vez cürm
âmorzîdemet,

Firdevs hâhî dâdemet, hâmuş rehâ kon in
duâ

Eğer suçluysan seni bağışladım ve suçunu
affettim,

(Eğer) Firdevs (cennetin)i istiyorsan onu
sana verdim gitti, sakınleş, kabul ettim
duânı.

گفتا نه این خواهم نه آن دیدارِ حق خواهم عیان
گر هفت بحر آتش شود من در رومِ بهر لقا

Goftâ ne in hâhem ne an, dîdâr-i Hak
hâhem ayân

Ger heft bahr âteş şevded, men der revem
behr-i likâ

(Şuayb (Aleyhisselâm)) dedi ki: "Ne onu,
ne ötekisini istiyorum, (sadece) ayân beyân,
açıkça (Rabbim) Hakk Te'âlâ'nın cemâlini
görmek istiyorum,

Eğer yedi deniz ateş kesilse, O'na
kavuşmak için içine dalar, giderim.

گر رانده آن منظرم بستست ازو چشمِ ترم
من در جحیم اولیترم جنت نشاید مر مرا

Ger rân-de-i an menzerem, bestest ezû
çeşm-i terem,

Men der cahîm evlâterem, cennet
neşâyed mer merâ

Eğer Cemâlini müşâhededen (görmekten)
beni (mahrûm etmiş) sürmüşsen ve yaşlı
gözlerim O Cemâline (karşı) kapa(tı)l(m)
ı(ş) ise (ve göremeyecek ise),

Benim cehennemde olmam daha evlâdır,
cennet yaraşmaz bana.

جنتِ مرا بی روی او هم دوزخست و هم عدو
من سوختم زین رنگ و بو کو فرّ انوارِ بقا؟

Cennet merâ bî rûy-i û, hem dûzehest u
hem adüvv,

Men sûhtem zîn reng-u bû, kû ferr-i envâr-i
bekâ?

O'nun Cemâli olmaksızın, cennet bana hem
cehennem hem de düşman gibi gelir,

Ben bu renk ve kokuyla yanmışım, hani
nerede bekâ nurlarının aydınlığı?"

گفتند باری کم گری تا کم نگرده مبصری
که چشم نابینا شود چون بگذرد از حد بکا

Goftend bârî kem giri, tâ kem negerded
mubsirî,

Ki çeşm nâbînâ şevded, çon bogzere ez
had bükâ

(O zaman) dediler ki: "Bâri az ağla da
gözlerin kör olmasın,

Zîrâ ağlama haddi aşarsa, göz görmez olur"

گفت ار دو چشم عاقبت خواهند دیدن آن صفت

هر جزو من چشمی شود کی غم خورم من از عمی؟

Goft er do çeşmem âkıbet, hâhend dîden ân
sıfet,

Her cüz-i men çeşmî şevded, key gam
horem men ez amâ?

(Şuayb (Aleyhisselâm)) dedi ki: "Eğer
sonunda iki gözüm de O cemâli görecekse,

Neden kör olacağım diye üzüleym ki, (o
zaman) her cüz'üm (birer) göz olur.

ور عاقبت این چشم من محروم خواهد ماندن

تا کور گردد آن بصر کاو نیست لایق دوست را

Ver âkıbet in çeşm-i men, mahrûm hâhed
mânden,

Tâ kûr gerded an basar ki û nîst lâyıq dûst
râ

(Ama bilakis) eğer, âkıbet bu gözlerim (O
cemâlden) mahrûm kalacak ise,

(O takdirde) mâdem ki dosta lâyıq değil,
varsın kör olsun o göz."

اندر جهان هر آدمی باشد فدای یارِ خود

یارِ یکی انبانِ خونِ یارِ یکی شمسِ ضیا

Ender cihân her âdemî, başed fedây-i yâr-i
hod,

Yâr-i yekî enbân-i hûn, yâr-i yekî şems-i
ziyâ

(Şu) dünyâda herkes kendi yârine fedâ olur
(sevgilisine can verir),

Fakat birinin sevgilisi kan tulumu, diğerinin
sevgilisi güneşin nûrudur.

چون هر کسی در خوردِ خود یاری گزید از
نیک و بد

ما را دریغ آید که خود فانی کنیم از بهرِ لا

Çon her kesî der hord-i hod, yârî gozîd ez
nîk o bed,

Mâ râ derîğ âyed ki hod, fânî konîm ez
behr-i lâ

Mâdem ki herkes kendine göre (lâyığına
göre) iyi- kötü bir sevgili seçer,

Bize (şimdi) yazık olmaz mı ki, (yok olacak
olan) bir hiç için kendimizi yok edelim.

روزی یکی همراه شد با بایزید اندر ره

پس بایزیدش گفت : چه پیشه گزیدی ای دغا؟

Rûzî yekî hemrâh şod, bâ Bâyezîd ender
rehî,

Pes Bâyezîdeş goft: "Çe pîşe gozîdî ey
değâ?"

Bir gün biri, bir yolculukta Bâyezid-i
Bestâmî ile yoldaş oldu,

Bâyezid Hazretleri ona: "Mesleğin nedir"
diye sordu

گفتا که : من خربنده ام پس بایزیدش گفت رو

یا رب خرش را مرگ ده تا او شود بنده خدا .

Goftâ ki: "Men herbendeem" pes Bâyezîdeş
goft: "Rev,

Yâ Rabb hereş râ merg deh, tâ û şevded
bendey Hoda"

(Adam): "Eşeğin kuluyum (eşekçiyim)"
diye cevap verince, Bâyezid Hazretleri
dedi(ler ki) : "Yürü var git (yanımdan),

Yâ Rabbi! Bunun eşeğini öldür de Allâh
kulu olsun".

(Farsça'da خر (her) eşek, بنده (bende) kelimesi de kul, köle demektir. İkisi bir araya getirilip herbende) şeklinde eşekçilik, katırcılık yapanlar için kullanılmaktadır. Bu bileşik isim "eşeğe köle" şeklinde olduğu için, Bâyezid-i Bestâmî (*Kuddise Sirruhû*) bu deyişi kerîh ve uygun-suz görmüştür.

Âriflerin Sultanı, insanın işinin gücünün, uğraşısının herbende) "eşeğin kulu" (misâli gibi) değil, ancak ve ancak بنده خدا (bende-i Hoda) "Allâh'ın kulu" olması gerektiğini, kendilerinin de bu mânâdan hiç gâfil olmadığını göstermiştir.)

Allâh-u Te'âlâ'nın her şeyi kendisi için yarattığı En Sevgili Peygamberi Kâinâtın Efendisi Rasûlüllâh (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*), kendisine arz edildiğinde melik peygamber olmayı reddederek, kul peygamber olmayı tercih etmiş, duâ ve ibâdetle dolu mütevâzi hayâtıyla, tüm insanlara Allâh'a tam teslîmiyetin en güzel bir nümûne-i imtisâli olmuştur. 'Kelime-i Şehâdet'te O'nun peygamberliğini tasdik ederken, önde kulluk ifâdesi yer almakta ve

وَأَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ

"Şüphesiz ben şehâdet ederim ki Muhammed (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) Allâh'ın kulu ve Rasûlü'dür" diye de bizler ikrârda bulunmaktayız. Tüm mevcûdâtın yüzü suyu hürmetine yaratıldığı en üstün varlık olan Muhammed Mustafâ (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*) dahî kullukla vasıflandıktan sonra, diğer insanların artık kulluktan başka bir sıfat taşımaya ve kendilerini Huzur-i İlâhî karşısında hakîr ve âciz bilmekten başka bir halde olmaya liyâkâtları yoktur.

İnsan, Rabbisine kul oldukça hürleşir, O'na kul olmadıkça, yâni kula kul olduğunda köleleşir.

"Neler kaybetti insan kula kulluk uğruna, Ah bir erebilseydik "kul" olmanın şuûruna." (Necip Fazıl Kısakürek)

Mârifetullâh Sultânı Şâh-ı Nakşibend Muhammed Bahâüddîn-i Buhârî (*Kaddesallâhu Sirrahü'l-Samedânî*) Hazretleri de hiç köle edinmemişti. Bunun sebebini kendisinden sorduklarında o büyük zât;

بندگی با خاجگی راست نمی آید

Bendegî bâ hâcegî râst nemî âyed

Kulluk efendilikle bir arada olmaz

diye buyurmuş ve dâima mütevâzi yaşamıştır.

Muhammed Mustafâ (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)'in yoluna baş koyan Mevlâna Celâleddîn-i Rûmî (*Kuddise Sirruhû*), Allâh'ın seve seve kulu olduğunu ve bu kulluktan büyük bir zevk ve coşku duyduğunu, ama beşeriyet gereği olan acziyet ve taksîrâtını bıraktığı şu mısralarla herkese duyurmakta ve ders vermekte:

من بنده شدم بنده شدم بنده شدم

Men bende şodem, bende şodem, bende şodem

Ben kul-köle oldum, kul-köle oldum, kul-köle oldum,

من بنده بخجلت بسر افکنده شدم

Men bende behaclet beser efgende şodem

Ben bu (âciz) kul, (Sana olan kulluğumu lâyıkiyle ifâ edemediğim için de) utançla başımı önüme eğmiş durumdayım,

هر بنده شود شاد که آزاد شود

Her bende şevêd şâd ki âzâd şevêd

(Ya Rabbi!) Her köle, âzâd olursa sevinir, mutlu olur,

من شاد از آنم که ترا بنده شدم

Men şâd ez ânem ki torâ bende şodem

Ben ise ,(dâimâ) Sana kul olmakdan mutluluk duyarım.

İnsan ruhlar âleminde Allâh'a verdiği kulluk sözü gereği İlâhî emir ve yasaklara uyup uymama cihetinden imtihana tabi tutulduğu bu dünyada, nefsin hevâ ve arzularına göre değil, helâl ve haram ölçülerine göre hayatını yaşmalıdır.

İşte kâmil anlamda kulluğun gerçekleşmesi için de nefis terbiyesi ve tezkiyesi şarttır.

Hattâ, kulluğun önündeki engel, nefsin hevâsı, günahı ve kötülüğüdür. Kişinin nefsi, en büyük düşmanıdır.

İmâm-ı Rabbânî Müceddid-i Elf-i Sânî Ahmed Fârûkî Serhendî (*Kuddise Sirruhû*) Hazretleri Mektûbât'ının üçüncü cildinin yirmi yedinci mektûb-i şerîfinde, kulun Mevlâ'sından (Efendisi olan Allâh-u Te'âlâ'dan) ve O'nun isteklerinden başka bir murâdının ve matlûbunun olmaması gerektiğini söyler ve aksi halde kişinin kafasını Allâh'a kulluk ilmiğinden çıkarmış olacağını belirterek, bu durumda olan kişinin Allâh'ın kulu değil de, nefsinin kulu hâlinde olduğunu ve şeytân-ı la'în'in boyunduruğu altına girmiş bulunduğunu hatırlatır.

Kulluk, Hakk'a ulaşmanın yoludur. Tasavvuf-ta Ubûdiyyet (Kulluk) makâmı, velîlik mertebelerinin en yükseğidir. Bu makamda kişi, Allâh'tan başka her şeyden kalben bağlantısını ve ilgisini kesmiştir. Velâyet-i hâssa mertebeleri

içinde bundan üstün makam yoktur. Bu makama ulaşmak için Fenâ-i etemm ve Bekâ-i ekmelin husûlü gerekmektedir. Böylesi bir kulluk, ancak bir mürşîd-i kâmilinin rehberliğinde tam bir nefis terbiyesi ile mümkündür.

Sorumlu olduğu kulluğu, işte en mükemmel mânâda başarmak insanın şerefidir. Taşdığı kulluk ki hayat boyu sürecektir, onu da en güzel şekilde yerine getirmek, yaratılış gâyesini şânıyla gerçekleştirmektir.

وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّى يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ

“Sana yakîn (ölüm) gelinceye kadar Rabbinne ibâdet et” (*Hicr Sûresi, 99*)

Allâh bizleri hass ve hâlis kullarından kılsın! Âmin..

MESNEVÎ DERSLERİ

AYASOFYA MESCİD
KISMI: PAZAR
AKŞAMLARI, AKŞAM
İLE YATSI NAMAZI
ARASI

MESNEVİHÂNE
CÂMİİ: ÇARŞAMBA
AKŞAMLARI YATSI
NAMAZINDAN
SONRA

AYASOFYA MESNEVİ
SOHBETLERİ

HER PAZAR
AKŞAM NAMAZINDA

Yer: Ayasofya
Mescit Kısmı

MESNEVİHAN MURAT SOYDAN
HOCAEFENDİ

[f Mesnevi Sevenler](#) [f Mesneviden Esintiler](#)

Prof. Dr. Volkan TUZCU

ARILARIN OLAĞANÜSTÜ YETENEKLERİ ŞAŞIRTMAYA DEVAM EDİYOR

Rabbimizin sonsuz ilim ve kudretinin ayetleri ile dolu olan tabiatta arılar yeni yeni keşfedilen özellikleri ile bizleri şaşırtmaya devam ediyor.

Arılar, sürekli insan için çalışan Kuran'da da ismi geçen ve küçücük bedenlerine rağmen üstün özellikler ile donatılan minik canlılardır. Biyoloji ilmi ilerledikçe arılar hakkında yeni yeni ortaya çıkan gerçekler, bu minik canlıların, sandığımızdan çok daha mükemmel özellikler ile donatıldığını göstermekte.

Yeni yayınlanan bir bilimsel araştırmada arılar üzerinde yapılan ilginç bir deney, onların sandığımızdan çok daha akıllı olduğunu gösterdi. Normal bir insan beyninin yaklaşık % 0.0002 yani milyonda 2 si büyüklüğündeki, çim tohumu kadar bir beynin yapabildiği şeyler gerçekten hayret verici. PLOS Biology adlı bilimsel derginin en son sayısında Londra'da ki Queen Mary Üniversitesi araştırmacılarının yeni bulguları paylaşılmış. Bu araştırma ile arıların yeni bir hareketi insandan öğrenebildiği ve hatta bu şekilde birbirlerinden de yeni hareketler öğrenebildiklerini gösterildi. Yakın zamanda Science dergisinde yayınlanan başka bir araştırmada da arıların kendilerine has dans hareketleri ile birbirlerine buldukları çiçeklerin tam yerini ilettikleri gösterildi.

Çiçeğin tam yönü ve mesafesi bu hareketler ile adeta şifreli bir biçimde aralarında iletiliyor.

Aslında uzun süredir hayvanların birbirlerine yeni şeyler öğretebildikleri biliniyor.

Mesela Japon macaques maymunları birbirlerine patatesleri nehirde nasıl yıkadıklarını gösterip öğretiyorlar.

Yukarıda arılar ile ilgili bahsedilen araştırmada ise tamamen yeni bir kabiliyetin arılar tarafından birbirlerine bakarak aktarabildiği gösterildi.

Yapılan deneyde çiçeğe benzeyen tatlandırılmış renkli yuvarlak bir madde şeffaf bir örtünün altına masaya konuldu. Bu maddenin şeffaf örtünün dışına uzatılan bir de ipi de vardı. Arılar ilk önce çiçeğe benzeyen bu tatlı maddeye ulaşmaya çalıştı, ancak ipi çekerek bunu dışarı çıkarmayı düşünemedikleri için üzerine konup hedefe ulaşamayıp geri dönüyorlardı. Daha sonra araştırmacılar, yavaş yavaş arılara bu ipi çekerek bu maddeyi şeffaf örtünün altından dışarı çıkarabileceklerini gösterdi. 40 adet arının 23 tanesi her biri 5 saat civarında süren bir eğitim sonrası ipi çekmeyi öğrendi. Daha sonra eğitilmiş arılardan üçü eğitmen olarak kullanıldı.

Daha öncekilerden farklı olarak bir insan tarafından eğitilmemiş 25 arı bir kafese konuldu ve eğitimci olarak kullanılan 3 arının nasıl ipi çekerek çiçek yerine kullanılan maddeyi çıkardığını gözlemlediler. Bu 25 arının 15 i de bu şekilde aynı hareketi öğrenebildi.

Bilim adamları bu araştırmanın sonucunda karmaşık öğrenebilme kabiliyetinin sadece insanlarda olmadığını ve minicik beyinleri olan arı gibi hayvanların bile bazı karmaşık şeyleri birbirlerine öğrettiklerini göstermiş oldu.

Rabbimiz bize bahsettiği önemli bir nimet olan ve birçok faydası olan balı yapan arılardan Kur'an'da mealen şu şekilde bahsediyor: "Rabbin (dişi) balarısına vahyetti: Dağlarda, ağaçlarda ve onların kurdukları **çardaklarda** kendine evler edin. Sonra meyvelerin tümünden ye, böylece Rabbin sana kolaylaştırdığı yollarda yürü-uçuver. Onların karınlarından türlü renklerde **şerbetler çıkar**, onda insanlar için bir **şifa** vardır. **Şüphesiz** düşünen bir topluluk için gerçekten bunda bir ayet vardır." (Nahl Suresi, 68-69) Burada geçen balarısı ile ilgili ifadeler Arapçadaki dişi kalıbında göre kullanılmıştır. Arapça'da arı anlamına gelen nahl kelimesi hem müzekker (erkek) hem de müennes (dişi) **şeklinde** kullanılabilir. Ayetlerde ise müennesin tercih edilmesi, bu işlevleri dişi arının yaptığını göstermesi açısından **önemlidir**. Yakın zamanda ortaya **çıkan** verilere göre arıların sadece dişi olanları burada bahsedilen kovanın inşası, doğadan bal **özünü** toplaması ve bal yapması görevlerini yapar. Erkek arılar bunların hiçbirisini yapmaz. 1400 yıl **önce** insanlar tarafından bilinmeyen bu gerçek, yani ayette Arapçadaki dişi arı ifadesinin kullanılması bir Kur'an mucizesidir.

Arıların bal yapması ise başlı başına olağanüstü özelliklere sahip bir olaydır. Petek yapımı bile altıgen şekli itibari ile önemli bir gerçeğe işaret eder. Petek üçgen, dörtgen ya da beşgen gibi farklı bir şekil de olabilir. Ancak matematikçilerin yaptıkları he-

saplar en az balmumu malzeme kullanılarak aynı yere en fazla bal depolamak için altıgen şeklin ideal olduğunu gösterdi. Matematikçiler bu bilgiye ancak 20. yüzyıl sonunda ulaşabildiler. Michigan Üniversitesi'nden Thomas Hales 1999'da tartışmalara son noktayı koydu ve bir alanı eşit küçük alanlara ayırmak istediğimizde, en ideal şeklin düzgün altıgen olduğunu ispatladı. Ayrıca altıgen şeklinde prizma yapısındaki peteklerin ucunun kapanması için arıların kullandığı 2 eşkenar dörtgenin açısının da en ideal ve hassas şekilde yapıldığı da gösterildi. Bu da 1964 yılında matematik bilim adamı Fejes Toth tarafından ilk kez hesaplandı. Binlerce yıldır peteklerini altıgen yapan arıların, adeta birer matematik profesörü gibi çalıştığını yeni yeni daha iyi anlıyoruz.

Yapılan balın korunması kovanın içindeki nemin ve ısının belli sınırlarda tutulmasını gerektirir. Sıcak havalarda arıların bir kısmı vantilatör görevi yapmaya başlarken bir kısmı da kovanın içinde yelpaze görevi yapar. Ayrıca zararlı mikropların da ortama girmemesi gerekir. Bunun için arılar propolis adlı içinde bakteri üremeyen mumya gibi bir madde üretir ve içeri giren ve dışarı atamadıkları yabancı maddeleri propolis ile mumyalayarak etkisiz hale getirirler.

Ürettikleri balın çok az bir kısmı kendileri kullanan, yani balın çoğunu biz insanlar için yapan arılar mükemmel yaratılış özellikleri ile bizleri şaşırtmaya devam ediyor.

Herbalist Yunus Ersin

KADINLARDA KISIRLIK, NEDENLERİ, RISK FAKTÖRLERİ, TANISI VE BİTKİSEL DESTEK

Geçen haftaki konumuzda erkeklerdeki kısırlık ve nedenleri hakkında bir makale ile siz değerli okuyucularımıza biraz bilgiler verdikten sonra bu hafta kadınlarda kısırlık, nedenleri, risk faktörleri tanısı ve bitkisel tedavisi hakkında bir şeyler yazacağız inşaallah.

Her kültürün kendine özgü klasikleri vardır. Bizim kültürümüzün en önemli klasikleri arasında yeni evlenen çiftlere “Eee çocuk ne zaman olacak?” sorusunu sormak yer alıyor.

Çocuksuz geçen birkaç yılın ardından artık yakın çevreden “Galiba çocukları olmuyor” sesleri yükselmeye başlar. Bundan en çok mağdur olansa yine kadınlar. Çünkü bir çiftin çocuğu olmuyorsa önce kadın şüpheli duruma düşer. Oysa çocuğu olmayan çiftlerde problem %30-50 erkekten kaynaklanır. Evlenmekte en büyük maksat, çocuk yapmaktır. Buna göre, çocuğu olanların çocuğu olmayanlara göre, bir üstün taraflarının olduğunu söylemek, bir suçlama değil, bir durum değerlendirmesi anlamına gelir.

Çocuk bir nimettir, bu nimete sahip olmanın da külfeti vardır. Allah dilediğini dilediği nimetle imtihan eder. Bize düşen görev, vermediği nimetleri araştırmak değil, verdiği nimetlere hakkıyla şükretmektir. Çünkü Allah Hakim’dir, asla abes iş yapmaz. “Göklerin ve yerin hâkimiyeti Allah’ındır. O dilediğini yaratır. Dilediğine kız evlat, dilediğine erkek evlat verir. Veya erkek ve kadın olarak onları evlendirir de onlardan dilediğini kısır bırakır. O her şeyi en iyi bilir, dilediği her şeye kadirdir.” (Şura, 42/49-50) mealindeki ayette, kısırlığın erkek tarafın-

dan da, kadın tarafından da olabileceği ve her iki durumda da bu kısırlığı -hikmetinin gereği olarak bir sebep altında- meydana getirmek Allah’ın işi olduğu belirtilmektedir.

Bundan ne erkek sorumludur, ne de kadın sorumludur. Eşler, kısırlığın sorumlusu olmadıkları gibi, erkek veya kızların doğumundan da sorumlu değildir. Kısırlık veya infertilite, kadınlarda ve erkeklerde tıbbî nedenlerle çocuk sahibi olamama durumudur. Kısırlık sorunu erkek ve kadında eşit oranlarda görülür. Özellikle son yıllarda oldukça sık rastlanan bir sorun olan kısırlık, bir yıl boyunca düzenli bir cinsel ilişkiye rağmen hamileliğin oluşmamasıdır. Bu problem nedeniyle hastaneye başvuran çiftlerin sayısı gün geçtikçe artmaktadır. Çünkü bu konuda çok önemli aşamalar kaydedilmiş ve tedavi seçenekleri oldukça artmıştır. Uygun tedavi sonucu çiftler kısırlık sorunu aşmaktadır ve çocuk sahibi olabilmektedir. Uygun tedavinin seçilmesi için kısırlığın nedeni bulunmalıdır. Sorunun kadında mı yoksa erkekte mi ve ne olduğu açık bir şekilde bilinmelidir.

KISIRLIĞIN NEDENLERİ

Kısırlıkta bir veya birden çok neden olabilir. Bazı hastalarda ise nedeni bulunamaz. Kadında kısırlığın en başta gelen nedeni yumurtlama problemleridir. Yani adet dönemi yoktur, seyrek veya düzensizdir. Eğer yumurtanın oluşması için gereken hormonlar doğuştan eksikse, ergenlik döneminden itibaren adet kanaması oluşmaz. Adet kanamasının düzensiz ve seyrek olmasına neden olan diğer bir durum ise polikistik over sendromudur. Bu hastalığa sahip kişilerde yumurta sayısı fazladır. Bunlar erkeklik hormonu salgılar ve yumurta normal bir şekilde oluşamaz. Hormon bozukluğu yüzünden sivilce oluşumu bu kişilerde sık görülür. Diğer bir neden ise prolaktin hormonunun aşırı salgılanmasıdır. Bu, tedavi edilebilir bir durumdur.

Kadın kısırlığının en önemli nedeni, her ay bir yumurta üretmesi gereken kadının bu yumurtayı üretmemesi veya doğru üretmemesi ya da her zaman üretmemesidir. Buna yumurtlama bozuklukları (ovulasyon bozuklukları) diyoruz.

İkinci sıklıkla görülen neden yumurtalık kanallarının tıkanmasıdır.

Yumurtalık kanalları, yumurtalıklardaki yumurtayı kaparak içine almakta ve daha sonra rahimden gelen spermle birlikte döllenme yumurtalık kanalının içinde olmaktadır.

Kanallarda tıkanma, yapışıklık, iyi çalışmama veya kanalın içindeki yumurta ve sperm birbirine yaklaştıran milyonlarca küçük tüycüğü işlevini yitirmesi sonucu kısırlık oluşabilmektedir.

Yumurtalık kanalındaki sorunlar genellikle hiç çocuğu olmayanlarda değil bir çocuğu olduktan sonra ikinci bir çocuğu olamayanlarda daha sık görülür.

Kadındaki kısırlığın üçüncü nedeni de yumurtalıklarda ve/veya periton dediğimiz karın zarının rahmi ve yumurtalıkları örten kısmında yani peritonda oluşan bazı özel hastalıklardır.

Bu hastalıkların en başında geçirilmiş iltihaplar gelir ki bunlar bu zarda yapışıklıklara yol açarak, Yumurtalıktan yumurtanın atılma-

sı veya atılan yumurtanın yumurtalık kanalına düşmesi veya kanalın faaliyetini yapması gibi işlemleri zorlaştırır.

Ayrıca yine bu bölgede bulunan ve adını endometriozis dediğimiz özel bir hastalık da kısırlığa neden olabilmektedir.

Endometriozisde rahmin her ay kanayan iç zarının bir kısım benzerleri karnın içinde olmakta ve her ay bunlarda adet olarak giderek büyüyerek kistik yapılar oluşturmakta, yapışıklıklara neden olmaktadır. Bu da kısırlığa neden olabilmekte ve cerrahi tedaviler gerektirebilmektedir.

Kadınlarda bebek olabilmesi için rahmin de normal görevini görmesi gerekir. Rahmin içine bebeğin büyüyeceği yerdeki iltihabi veya doğuştan olan bazı yapışıklıklar, polipler, rahmin içine doğru büyüyen myom dediğimiz selim uralar, doğuştan oluşan yürek şeklindeki rahimler, çift rahimler vs. gibi nedenlerle de gebelik zorlaşmakta ve bazen de oluşan bebek düşmektedir. Bunların da tabii cerrahi işlemlerle tedavisi mümkün olabilir.

Kadınlarda rastlanılan diğer kısırlık nedeni de rahim ağzı salgısının çok iltihaplı olması durumunda spermlerin geçişini güçleştirilmesi veya spermi öldürmesidir.

Bazı karı-koca dokuları arasındaki uyumsuzluk ve sperme karşı üretilen bazı karşıt maddelerin de spermi öldürmesi mümkündür. Bu rahim ağzı faktörü son yıllarda giderek önemini yitirmekte ve gerçek bir kısırlık nedeni olduğu hakkında tartışmalar artmaktadır.

Tabii ki kısırlığın en önemli nedenlerinden bir tanesi de kadın yaşıdır. Kadın yaşı arttıkça yumurtanın sayısı azalmakta, yumurtlaması bozulmakta, yumurtanın kalitesi kötüleşmekte ve gebelik olsa bile ilk günlerde düşmekte ve daha sonraki aylarda daha çok kayıp edilmektedir.

Yumurta yaşlanması diye adlandırabileceğimiz bu olay annenin menopoz yaşıyla da ilgilidir ve her âdetin üçüncü günü bakılan özel testlerle de yumurtalık yaşıyla ilgili tahminde bulunmak mümkündür.

Günümüzde kadının daha geç evlenmesi ve çocuk sahibi olma yaşını ertelemesinden dolayı yumurtalık yaşlanması ve buna bağlı kısırlık daha sık rastlanmakta ve günümüzde de çok ileri teknolojiye rağmen buna çözüm bulunmamaktadır.

Bu yüzden her genç kızın annesinin menopoz yaşını sorması ve erken menopoza giren ailelerde yaşıyor ise evlilik ve çocuk sahibi olma zamanlamasını erkene almasını tavsiye ederim.

KADIN KISIRLIĞINI ARTTIRAN DIŞ FAKTÖRLER NELERDİR?

Birincisi sigaradır.

Nikotin yumurtalığın kalitesini bozmakta ve döllenmeyi güçleştirmekte ve tüp bebek çalışmalarında dahi gebelik şansını azaltmaktadır.

Alkol de daha az miktarda olmakla birlikte yine gebe kalma şansını azaltıcı yönünde etkili olduğu kabul edilmektedir.

Kişinin çok zayıf ve çok şişman olması yani beslenmedeki sorunları yumurtlamayı yine etkileyerek kısırlığa yol açabilir. Örneğin ideal yaşın çok üzerinde kilo olduğu zaman yumurtlama bozulmakta olmakta veya olmamakta ve yine ideal kilonun çok altındaki durumda da adet tamamen kesilmekte ve gebelik olamamaktadır. Bunun için çok zayıf veya çok şişman olanların bu konuda bir hekime başvurarak yeni beslenme alışkanlıklarıyla kilolarını ideale doğru çevirmelerini tavsiye ederim.

Rahim içi araçları (spiral) bazı kısırlık vakalarında suçlanmıştır. Spiral bilindiği gibi gövdesi rahmin içinde, gövdesinden çıkan ipler ise tenâzül uzvunun içinde olan bir doğum kontrol yöntemidir. Uzun içine doğru sarkan ipler, spiralin günün birinde çekilip çıkartılması için kullanılmaktadır. Ama bu ipler kirli olan uzun ile temiz olan rahmin içini bir araya getirdiği için bazen iltihaba da yol açmaktadır.

Bu iltihaplanma hem rahim zarını etkilemekte hem de yumurtalık kanallarına doğru ilerleyerek o kanalların da yapışmasına veya içindeki tüycüklerin bozulmasına yol açmaktadır.

Bunun içindir ki spiral genellikle hiç çocuğu olmayanlara takılmamaktadır. Spiral kullananlarda adet kanaması uzamakta, adet ağrıları biraz artmakta ve iltihabi risk ihtimalleri de nispeten artmaktadır.

KISIRLIKTA RİSK FAKTÖRLERİ

Yaş bu konuda önemli bir faktördür. Kadınlarda 35 yaşından sonra hamile kalma ihtimali biraz düşer, 40 yaşından sonra ise oldukça azalır. Bu yaştan sonra düşük görülme ihtimali yüksektir. Diğer bir kısırlık nedeni ise tenâzül uzvunun ve tüplerin iltihaplanması nedeniyle tüplerin tıkanmasıdır. Cinsel yolla bulaşan hastalıklar, pelvik inflamatuvar hastalık, enfeksiyonlar sonucu tüpler tıkanır. Bunlar arasında pelvik inflamatuvar hastalık çok önemlidir. Bu hastalık tekrar ettikçe kısır olma ihtimali artar. Koruyucu tedavi ve cinsel konularda bilinçlenmenin gerçekleşmesiyle önlenir. Çok eşlilik bu konuda bir risk faktörüdür.

Bazı ilaçlar, vitamin eksikliği kısırlığın diğer nedenlerindedir. Yoğun egzersiz de bir risk faktörüdür. Fakat ülkemizdeki kısırlıkların sebepleri arasında çok az bir yer kaplıyor. Çünkü fazla egzersiz yapmayan kadınların oluşturduğu bir toplumuz.

Erkeklerde radyoterapi sonucu spermiler hasar görür. Özellikle kanserli kişilerde riskli bir durumdur. Kısırlık, kadında ve erkekte eşit oranda görülür.

KISIRLIK TANISI

Kısırlığın tanısı, nedenini bulmaya yöneliktir. Bunun saptanabilmesi için kadın ve erkeğin doktora birlikte başvurmasında fayda vardır. Öncelikle kadının hikayesi dinlenir. Herhangi bir hastalığının olup olmadığı öğrenilir. Sonra ultrason ve jinekolojik muayene yapılır. Herhangi bir sorun varsa saptanır. Hastadan istenen testlerle üreme organları, hormonlar, yumurtlama fazı değerlendirilir.

Erkeğin muayenesi yapıldıktan sonra spermi araştırılır. Bunun için hastanın spermi alınır. Miktarı, hareket yeteneği, boyutu gibi özellikleri değerlendirilir. İltihabi bir sorun olup olmadığı tahmin edilebilir.

Bu analiz 20 gün sonra gerekirse tekrar yapılır. Hem kadının hem de erkeğin bu şekilde muayene edilip, tetkiklerinin yapılması sonucu kısırlığın nedeni büyük ölçüde saptanır.

BİTKİSELDEN DESTEK

Gunumuzde alınan GDO ve hormonlu gıdalar kısırlığın oluşumunda çok büyük bir etkenidir. Biz Bizimaktar olarak tüp bebek tedavisine başlayan hastalarımıza tedaviye başlamadan önce mutlaka bitkisel destek almalarını öneriyoruz. Bitkilerinden yaptığımız kürler ile sperm sayısını veya kadınlarda yumurta sayısını arttırıcı bitkisel ürünleri verip sonra tedaviye gittiklerinde çok büyük başarı elde ediyoruz.

KADINLARDA YUMURTA SAYISINI ARTIRICI BİTKİSEL TEDAVİLER

Toksin atıcı kozmik beden temizliğini mutlaka yapın.

Beden temizliği programı boyunca tüketilmesi gerekenler:

1. Sütü ve hamurlu tatlıların ürünlerinin tüketilmemesi önerilir. (Sütlaç, baklava, kurabiye vb.)
2. Et, süt, yoğurt, peynir v.s gibi hayvansal gıdalar.
3. Yemeklerden hemen sonra siyah çay içilmesi tavsiye edilir.
4. Konsantre ürünler ve gazlı içeceklerin tüketilmemesi önerilir. (Kola, gazoz, soda, meyve suları, alkol ve tütün mamulleri v.b)

5. Mevsiminde olmayan, sera ürünü sebze ve meyvelerin tüketilmemesi tavsiye edilir.

6. Kızartma yenilmemesi önerilir. (Patates, biber, patlıcan v.b)

7. Beyaz ekmek ve unlu mamullerin tüketilmemesi önerilir. (Makarna, pasta, kurabiye vb.)

8. Gün batımından sonra yemek yenilmemesi sadece çay ve meyve tüketilmelidir.

9. Alerjik gıdalar tüketilmemelidir.

Civanperçemi, aslanpençesi ve çobançantası çaylarını mutlaka için.

Soğan kürü uygulayın. 1 litre suyun içine 1 adet soğanı kafasına vurarak kırıldıktan sonra kabukları ile birlikte koyun. 1 gece suda beklettikten sonra sabahları suyunu için.

Yumurta sayısı yeterli olmadığı için hamile kalamayan bayanlarda yumurta sayısını artırarak hamile kalınmasını kolaylaştıran kuru incir kürü:

Yarım litre kaynayan klorsuz suyun içine on beş-on altı adet kuru inciri ilave ederek yirmi dakika ağzı kapalı olarak kaynatın. Yirmi dakika dolduktan sonra ılıması için bekleyin. İldıktan sonra süzün. Üçe ya da ikiye bölerek öğünlerden on-onbeş dakika önce aç karnına için.

Bu kürün uygulama şekli:

Kuru incir kürü, iki kez yirmi bir gün uygulanır ve her yirmi bir gün tamamlandığı zaman yedi gün ara verilir. Toplam uygulama süresi kırkiki gün olmalıdır.

Kuru İncir kürünü yumurta çatlatmak için kullanmak isterseniz:

Önce kuru incirleri 6 dakika kaynattıktan sonra içine orta boyda, taze ve gevrek bir havucu dilimleyerek içine atarak 4 dakika daha kaynatın. Bu şekilde hazırlandığında yumurtaların kolay çatlamasına yardımcı olacaktır.

Bu kürün etkisini artırmak için yumurta büyüklüğünde beyaz kuru soğanı (Mor-kırmızı soğan olmaz) ince ince kıyıp üzerine 1 yemek kaşığı sumak serpererek yemekten 10-15 dakika önce yiyin. Bunu haftada 4 kez tekrar edin. Bu sizi yumurtalık kisti-polikistik overden de koruyacaktır.

Kuru incirleri ikiye kestikten sonra kaynamakta olan suya ilave edin. Kuru incirlerin üzerlerinde beyaz pudrası varsa, önce soğuk su altında yıkadıktan sonra ilave edin.

KURU BEYAZ SOĞAN KÜRÜ

1 orta boy kuru beyaz soğanı (kırmızı ve mor soğan veya dış kabukları beyaz italyan soğanı olmaz) dış kabuğunu soyarak dörde bölün.

Önceden kaynatılmış 2 su bardağı klorsuz suya koyarak 5 dakika üstü kapalı olarak kaynattıktan sonra içine başka bir şey katmadan öğle ve akşam yemeklerinden önce bir bardak suyunu için. (Soğan yenmeyecek sadece suyu içilecek.)

Soğan kürünü adet döneminde uygulamanın bir sakıncası yoktur. Ancak, etki bakımından en uygun zaman adet bitiminden en erken 7 gün sonra başlamaktır.

Mucize karışım çörekotu, bal ve tarçın, karışımından sabah aksam 3 çay kaşığı 20 gün kullanılır. Allah'ın izni ile yumurta sayısını arttıran bir karışımdır.

Meryem Otu Nasıl Kullanılır?

Gebe Kalabilmek İçin;

Ovülasyon zamanına yakın ve ovulasyonu takip eden birkaç günde uygulanır.

Uygulama öncesi otu bir sudan geçirin. Geceleyin eşinizle aynı anda bir defa 2 rekat namaz kılıp, sonrasında yine eşlerle birlikte Felak, Nas ve Ayete'l-Kürsi dualarını okuyarak dualarla birlikte o otu büyükçe bir cam sürahinin içine koyup içme suyu ilave ediyorsunuz.

1 gün sonrasında eşlerle birlikte içmeye başlıyorsunuz. Tadına gelince çok hoş bir tadı var. Tarçınımsı, güzel bir baharatımsı bir tat.

İletişim adresimiz:

Apdi ipekçi Caddesi Burcu Sokak No:25/1 - Bayrampaşa / İstanbul

Tlf: 0212 674 03 00

Mail adresimiz: yunusersin.ye@gmail.com

Facebook sayfalarımız: bizimaktar aktarim ve yunus ersin avrupa adreslerinden bizlere ulaşabilirsiniz.

Facebook begeni sayfalarımız: bizimaktar ve bizimaktar avrupa sayfalarından da ürünlerimiz hakkında bilgi alabilirsiniz.

Gelecek makalemizde görüşmek üzere Allah'a emanet olun, selam ve dua ile.

- SAFER AYININ VAZİFELERİ -

SAFER AYININ HER GÜNÜ OKUNACAK BİR DUA

(1 Kasım Salı ile 30 Kasım Çarşamba arası)

Büyük Ğavs Muhammed ibni Hafıruddîn Hazretlerinden rivayet olunduğuna göre her kim aşağıda zikredilecek duayı safer ayının her günü okursa Allâh-u Te‘âlâ onu bir dahaki safer ayına kadar o sene olacak bütün bela ve musibetlerden korur. O sene ona asla hiçbir bela isabet etmez.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ «اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَي سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ عَبْدِكَ وَنَبِيِّكَ وَرَسُولِكَ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَبَارِكْ وَسَلِّمْ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَعُوذُ بِكَ مِنْ شَرِّ هَذَا الشَّهْرِ وَمِنْ شَرِّ هَذَا الْيَوْمِ وَمِنْ كُلِّ شِدَّةٍ وَبَلَاءٍ وَبَلِيَّةٍ الَّتِي قَدَرْتَ فِيهِ يَا دَهْرُ يَا دَيْهُورُ يَا دَيْهَارُ يَا كَانَ يَا كَيْنُونُ يَا كَيْنَانُ يَا أَزَلُ يَا أَبَدُ يَا مُبَدِيٌّ يَا مُعِيدُ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ يَا ذَا الْعَرْشِ الْمَجِيدِ! أَنْتَ تَفْعَلُ مَا تُرِيدُ، اللَّهُمَّ احْرُسْنِي بِعَيْنِكَ الَّتِي لَا تَنَامُ فِي نَفْسِي وَمَالِي وَأَهْلِي وَأَوْلَادِي وَدِينِي وَدُنْيَايَ الَّتِي ابْتَلَيْتَنِي بِصُحْبَتِهَا بِحُرْمَةِ الْأَبْرَارِ وَالْأَخْيَارِ بِرَحْمَتِكَ يَا عَزِيزُ يَا غَفَّارُ يَا كَرِيمُ يَا سِتَّارُ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، اللَّهُمَّ يَا شَدِيدَ الْقُوَى يَا شَدِيدَ الْمَحَالِ يَا عَزِيزُ يَا كَرِيمُ يَا كَبِيرُ يَا مُتَعَالٍ! ذَلَّلْتَ بِعِزَّتِكَ جَمِيعَ خَلْقِكَ، اِكْفِنِي وَاِكْفِنِي عَنْ جَمِيعِ خَلْقِكَ يَا مُحْسِنُ يَا مُجْمَلُ يَا مُتَفَضِّلُ يَا مُنْعِمُ يَا مُكْرِمُ! يَا اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ! اللَّهُمَّ يَا لَطِيفُ لَطَفْتَ بِخَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ، الطُّفْ بِنَا فِي قَضَائِكَ وَعَافِنَا مِنْ بَلَائِكَ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِكَ بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ! حَسْبُنَا اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ، اللَّهُمَّ بِسِرِّ الْحَسَنِ وَأَخِيهِ وَجَدِّهِ وَأَبِيهِ وَأُمِّهِ وَبَنِيهِ، اِكْفِنِي شَرَّ هَذَا الْيَوْمِ وَمَا يَنْزِلُ فِيهِ يَا كَافِي الْمُهَمَّاتِ يَا دَافِعَ الْبَلِيَّاتِ! فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ، وَصَلَّى اللَّهُ عَلَي سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلِّمْ، اللَّهُمَّ بَارِكْ لَنَا فِي شَهْرِ الصَّفْرِ وَاخْتِمَ لَنَا بِالسَّعَادَةِ وَالظَّفْرِ.»

“Ey Allâh! Kulun, Nebîn ve Rasûlün olan Ümmî Peygamber Efendimiz Muhammed’e ve Ehl-i Beyti’ne ve sahâbesine salât eyle, bereketler yağdır ve selam eyle.

Ey Allâh! Muhakkak ki ben bu ayın ve bu günün şerrinden ve senin bu ayda yarattığın her bir belâ ve musîbetten Sana sığınırım. Ey Dehr (Herşeyi Kuşatan)! Ey Deyhûr (Ey Her Şeyde Tasarruf Sahibi Olan)! Ey Deyhâr (Her Zaman Her Şeyin Baş Vuracağı Yegane Mercî Olan)! Ey Kân (Ezelden Mevcut Olan)! Ey Keynûn (Hali Hazırda Sabit Olan)! Ey Keynân (Müstakbelde Sonsuza Kadar Var Olan)!

Ey (varlığının) başlangıcı olmayan! Ey sonu olmayan! Ey her şeyi yoktan yaratan! Ey her şeyi tekrar diriltecek olan! Ey celal ve ikram sahibi! Ey ulu Arş’ın sahibi! Sen dilediğini yaparsın!

Ey Allâh! Canımı, malımı, birliktelikleriyle beni imtihana tâbi tuttuğun çocuklarımı, dînimi ve dünyamı hiç uyumayan kudret gözünle muhafaza eyle. İyi ve hayırlı kullarının hürmetine bu duamı kabul eyle! Rahmetinle muamele eyle!

Ey yüce **Allâh!** Ey günahları bağışlayan! Ey (kullarına karşı) cömert (olan)! Ey günahları örten! Ey acıyanların en merhametlisi rahmetinle muamele eyle! Ey kuvvetleri güçlü ve azâbı şiddetli olan **Allâh!** Ey Kendisi çok güçlü olan! Ey ululuk sahibi! Ey iyilik sahibi! Ey büyük **Allâh!** Ey yüce **Allâh!** İzzetinle bütün yaratıkların zelîl kıldın. Bana kâfi gel, mahlûkâtın(ın şer ve zararların)a karşı bana kâfi gel!

Ey güzellik veren! Ey yaptığını güzel yapan! Ey (dilediğini) güzelleştiren! Ey fazl-u kerem sahibi! Ey in'am eden! Ey ikram eden! Ey Kendisinden başka hiçbir ilah bulunmayan! Ey acıyanların en merhametlisi! Ey gökleri ve yeri yaratma lütfunda bulunan Latîf. Kazâ ve kaderinde bize lütufta bulun. Belandan bize âfiyet ver. Günahlardan dönüş ve ibadete kuvvet ancak Senin yardımındadır. Ey acıyanların en merhametlisi! Rahmetinle kabul buyur.

Allâh-u Te'âlâ bize yeter. O ne güzel vekildir. O pek yüce ve çok büyük **Allâh'**ın yardımı olmadan hiçbir güç ve kuvvet yoktur. Ey **Allâh!** **Hasen** ile kardeşinin, dedesi ile babasının, annesi ile oğullarının sırrı hakkı için; bugünün şerrine ve bugünde inecek olan belaların şerrine karşı bana kâfi gel! Ey mühim sıkıntılara kâfi gelen ve ey belâları kaldıran! **'Onlara karşı muhakkak Allâh sana kâfi gelecektir, O hakkıyla işiten ve hakkıyla bilendir.'**

Allâh-u Te'âlâ, Efendimiz Muhammed'e, Ehl-i Beyti'ne ve ashâbının tümüne salât eylesin. Ey **Al-lâh!** Safer ayında bize bereket ver! Mutluluk ve galibiyetle bitirmemizi nasip et!" (Muhammed ibni Hatîriddîn, el-Cevâhiru'l-hams, sh:50-52; İbrâhîm el-Ensârî, Rave'z-zam'ân fî fedâilî'l-eşhuri ve'l-eyyâm, sh:4; Muhammed Âbidîn, Tenbîhu'l-kulûbi'n-nâ'ime ale'l-evrâdî'd-dâime, sh:71-72; Mahmud Sâmi, el-Ed'îye ve'l-ezkâr, sh:123-127; Tercemede istifade edilen kaynaklar için bakınız: Fakîrullâh ibni Abdurrahman el-Hanefî, Kutbu'l-irşâd sh: 493)

- SAFER AYINDA KILINACAK NAMAZLAR -

SAFER AYININ İLK GECE NAMAZI

(31 Ekim Pazartesi'yi 1 Kasım Salı'ya bağlayan gece)

Safer ayının ilk gecesinde yatsıdan sonra vitirden önce dört rekât namaz kılınıp birinci rekatta Fâtihâ'dan sonra 11 kere Kâfirûn Sûresi, ikinci rekâta 11 kere İhlâs Sûresi, üçüncü rekâta 11 kere Felâk Sûresi, dördüncü rekâta 11 kere Nâs Sûresi okunur, selâmdan sonra 70 kere:

«سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ.»

“**Allâh-u Te'âlâ** noksan sıfatlardan münezzehtir. Bütün hamdler **Allâh-u Te'âlâ**'ya mahsustur. **Al-lâh-u Te'âlâ**'dan başka hiçbir ilâh yoktur ve **Allâh-u Te'âlâ** en büyüktür. **Allâh'**ın yardımı olmadan hiçbir gûnahtan dönüş, hiçbir ibâdete de kuvvet yoktur” tesbihi okunur, peşine de 70 kere:

﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ﴾

“**Ancak Sana ibadet** (ve kulluk) **ederiz ve yalnız Senden yardım dileriz!**” âyet-i kerîmesi okunur. (Muhammed ibni Hatîriddîn, el-Cevâhiru'l-hams, sh:50-52; İbrâhîm el-Ensârî, Rava'z-zam'ân fî fedâilî'l-eşhuri ve'l-eyyâm, sh:4; Muhammed Âbidîn, Tenbîhu'l-kulûbi'n-nâ'ime ale'l-evrâdî'd-dâime, sh:71-72; Mahmud Sâmi, el-Ed'îye ve'l-ezkâr, sh:123-127)

SAFER AYININ İLK ÇARŞAMBA GECESİ KILINACAK NAMAZ

(1 Kasım Salı'yı 2 Kasım Çarşamba'ya bağlayan gece)

Safer ayının ilk çarşamba gecesine gece yarısından sonra yeryüzüne nâzil olacak (inecek) belalardan **Al-lâh-u Te'âlâ**'nın izniyle muhafaza olmak isteyen sabah namazından (imsaktan) evvel dört rekât nâfile namaz kılar, şöyle ki her rekatta Fâtihâ'dan sonra 17 kere Kevser Sûresi, 5 kere İhlâs-ı Şerîf, 1 Felâk Sûresi, 1 kere de Nas Sûresi okuyup selâm verir ve dua eder. (Şeyh Mahmud Sâmi, el-Ed'îye ve'l-ezkâr, 123-127)

HER AYIN, ÖZELLİKLE DE SAFER AYININ BAŞINDA OKUNARAK KORKULARDAN KURTULMAYA, ZELİL DURUMDAN AZİZ OLMAYA VESİLE OLACAK ACAYİB BİR DUA

Şeyh Ahmed el-Bûnî Hazretleri'nin beyanı vechile; evliyâullahtan nakledilen çok garip bir zikir ve pek acayip bir vird vardır ki:

- 1) Hangi bir köle bununla **Allâh-u Te'âlâ**'ya münâcat etse mutlaka âzâd olur.
- 2) Hangi bir esir bu zikri yapsa mutlaka serbest kalır.
- 3) Hangi mahpus okusa, mutlaka hapisten kurtulur.
- 4) Korku içerisinde olan herhangi bir kişi bu virdi okursa mutlaka korktuklarından emin olur.
- 5) Hangi bir fakir bununla amel etse mutlaka zengin olur.
- 6) İnsanlar nezdinde zelil (itibarsız) duruma düşen hangi bir kimse bunu okursa mutlaka aziz olur.
- 7) Bu vird zorbaları kahretmek, zalimlerin ardını kesmek ve fesatçıların şerrini savuşturmak hususunda eşsiz manalar ve sırlar taşımaktadır.
- 8) Her kim bu zikri yazıp üzerinde taşırsa her inatçı zorba ve inatçı şeytan onun karşısında zelil duruma düşer.
- 9) Her kim bu zikre devam ederse kendisi gören herkes mutlaka onu sever.
- 10) Her kim bu zikri çok yaparsa **Allâh-u Te'âlâ** onun kalbini mârifet nurlarıyla diriltir ve canı, malı, eşi ve ailesi hususunda onu muhafaza eder, ayrıca korktuğu şeylerin şerrine karşı ona kâfi gelir.
- 11) Hangi bir hükümdar bu vird-i şerîfi zikretse mutlaka mülkü genişler ve hükmü geçerli olur.
- 12) Bu zikr-i şerîfin içerisinde İsm-i Âzam (**Allâh-u Te'âlâ**'nın en büyük ismi) bulunmaktadır. Bu yüzden bu konudaki birçok fikirden kişiyi müstağni bırakır.
- 13) Her kim bu vird-i şerîfi okuduktan sonra **Allâh-u Te'âlâ**'dan dünya ve âhiret işleri ile alakalı hangi hâcetini isterse **Allâh-u Te'âlâ** ona istediğini verir.
- 14) Her kim bu evrâdı zorba birinin öfkelendiği sırada onun yanında okursa o kişinin gazabı sakinleşir.
- 15) Bu zikr-i şerîf tevhid sırrını barındırdığı için en yüksek seviyede **Allâh-u Te'âlâ**'ya mûleh (tutkun) olan veliler tarafından İsm-i Câmi' (**Allâh-u Te'âlâ**'nın bütün isimlerini toplayan bir zikir) olarak bilinmektedir ki bunda bulunan sayılarla ilgili sırlar, harflerle ilgili tesirler, nûrânî isimler ve vefkleriyle ilgili durumlar araştırılacak olsa onda birine dahî ulaşamaz.
- 16) Yöneticilerin, hükümdarların, büyüklerin, sâlih kimselerin, faziletli âlimlerin ve mahâretli hekimlerin bu duayı yaparak dünya ve âhiret hayırlarına ve saâdetine (en büyük bahtiyarlığa) ulaşmaları için aşağıda sayılacak mübarek vakitleri kollayıp ona göre okumaları münasiptir.

a) Cuma gününün ilk saati. **b)** Pazar gününün ilk saati. **c)** Arefe gününün ilk saati. **d)** İki bayram gününün ilk saati. **e)** Âşûrâ günü. **f)** Şa'bân-ı Şerîf'in yarı gecesi (olan Beraat Gecesi). **g)** Ramazân-ı Şerîf'in 27. gecesi (olan Kadir Gecesi). **h)** Her ayın başlangıcında. **ı)** Senenin tüm gecelerinde.

Ancak bu dua iki rekâtta bir selâm verilerek kılınacak on iki rekâttan sonra yapılır. Kişi bu on iki rekâtın sonunda oturduğu zaman (selâm vermeden önce tahıyyat ve Salli-Bârik okuduktan sonra):

«سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ»

“Bütün tenzihler **Allâh**’a âittir. Bütün hamdler **Allâh**’a mahsustur. **Allâh**’tan başka hiçbir ilâh yoktur. **Allâh** her şeyden büyüktür. O en büyük ve en yüce olan **Allâh**’ın yardımı olmadan hiçbir ibadete kuvvet ve hiçbir günahdan dönüş imkânı yoktur” tesbihini okur. Ardından:

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى النَّبِيِّ مُحَمَّدٍ وَأَزْوَاجِهِ أُمَّهَاتِ الْمُؤْمِنِينَ وَذُرِّيَّتِهِ وَأَهْلِ بَيْتِهِ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ فِي الْعَالَمِينَ إِنَّكَ حَمِيدٌ مَجِيدٌ.»

“Ey **Allâh**! Bütün âlemler içerisinde **İbrâhîm** (*Aleyhisselâm*)a ve onun âl-i ashâbına salât ettiğin gibi **Ne-bî**(miz) **Muhammed** (*Aleyhisselâm*)a, müminlerin anneleri olan (kıymetli) zevcelerine, zürriyetine ve Ehl-i Beyt’ine de salât eyle. Şüphesiz ki Sen hamd olunmaya layıksın ve ulusun” der. Sonra tekbir getirerek secdeye varır, secdeyken 7 kere (her birinin başında besmele çekerek) Fâtiha-i Şerîfe okur, sonra 10 kere:

«لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَحْدَهُ لَا شَرِيكَ لَهُ، لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.»

“**Allâh-u Te’âlâ**’dan başka ilâh yoktur, O tektir, hiçbir ortağı yoktur, mülk O’na âittir, hamd O’na mahsustur. O her şeye hakkıyla gücü yetendir” diye zikreder. Sonra:

«اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِمَعَاقِدِ الْعِزِّ مِنْ عَرْشِكَ وَمُنْتَهَى الرَّحْمَةِ مِنْ كِتَابِكَ وَبِحَقِّ اسْمِكَ الْعَظِيمِ الْأَعْظَمِ وَجَدِّكَ الْأَعْلَى وَكَلِمَاتِكَ التَّامَّاتِ أَنْ تُصَلِّيَ عَلَيَّ عَلَى سَيِّدِي مُحَمَّدٍ وَأَنْ تَقْضِيَ حَاجَتِي هَذِهِ.»

“Ey **Allâh**! Arş’ındaki izzet kulpları, Kitab’ındaki rahmetin son noktası, en yücenin de yücresi olan ismin hakkına, en ulu olan şânın ve tastamam olan kelimelerin hürmetine Senden **Efendimiz Muhammed**’e salât etmeni ve bu hâcetimi yerine getirmeni dilerim” dedikten sonra hâcetini ister.

(Namazda olduğu için Arapça dua etmek zorundadır, Arapça cümle kuracak ilim sahibi değilse kalbinde muradını tutarak 5 kere “Rabbenâ!”, 4 kere “Yâ Rabbi!”, 3 kere “Yâ Erhame’r-râhimîn!” gibi zikirler okuyabilir.) Bunun akabinde başını kaldırarak oturur ve sağa sola selâm vererek namazdan çıkar.

Sonra mümkünse tenhâ bir yerde kusurlardan uzak yağlı bir koç keser (kendi beceremiyorsa başkasına kestirir), hayvanı keserken şeriatın usûlüne riâyet ederek koçu kıbleye çevirir. Kesim esnâsında:

«اللَّهُمَّ هَذَا مِنْكَ وَلَكَ، اللَّهُمَّ إِنَّهُ فِدَايَ فَتَقَبَّلْهُ مِنِّي.»

“Ey **Allâh**! Bu Sendendir ve yine Senin içindir. Ey **Allâh**! O muhakkak (cehennemden âzâd olmam için Sana arz ettiğim) fidyemdir, onu benden kabul eyle” der.

Kurbanın kanı için bir çukur kazarak kanı toprağa gömer. Sonra hayvanın etini altmış parçaya ayırır ki derisi, başı ve karnı ayrı ayrı cüz sayılırlar. Böylece altmış parçayı fakirlere dağıtır yahut (bunu yapamazsa) altmış fakire en iyi yemeklerden yedirir veya (bunu da yapamazsa) yedi fakire yedi dirhem sadaka verir.

Bunları iyi anla ki biz mânevî huzura girmek isteyenler için kapıları açtık. **Allâh-u Te’âlâ** dilediklerine fazl-u kereminden verir. **Allâh-u Te’âlâ** büyük fazl-u kerem sahibidir.

MÜBAREK VİRDİN METN-İ ŞERÎFİ

«بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ وَعَلَى آلِ مُحَمَّدٍ كَمَا صَلَّيْتَ عَلَى إِبْرَاهِيمَ وَعَلَى آلِ إِبْرَاهِيمَ فِي الْعَالَمِينَ إِنَّكَ

حَمِيدٌ مَجِيدٌ 10 مرات، لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ 126 مرة، حَسْبِيَ
اللَّهُ وَنِعْمَ الْوَكِيلُ، حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ الْعَظِيمِ 7 مرات،
بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ 3
مرات، سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ 19 مرة، لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ 19 مرة،
اللَّهُمَّ يَا وَدُودُ 3 مرات، يَا ذَا الْعَرْشِ الْمَجِيدِ يَا مُبْدِيَّ يَا مُعِيدُ يَا فَعَّالٌ لِمَا يُرِيدُ، أَسْأَلُكَ
بِنُورِ وَجْهِكَ الَّذِي مَلَأَ أَرْكَانَ عَرْشِكَ، وَأَسْأَلُكَ بِقُدْرَتِكَ الَّتِي قَدَرْتَ بِهَا عَلَى جَمِيعِ
خَلْقِكَ وَبِرَحْمَتِكَ الَّتِي وَسَعَتْ كُلَّ شَيْءٍ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ، يَا مُغِيثُ! أَغْنِنِي 3 مرات، يَا
غِيَاثَ الْمُسْتَغِيثِينَ أَغْنِنِي 13 مرة، اللَّهُمَّ يَا عَلِيُّ يَا عَظِيمُ يَا وَلِيُّ يَا عَلِيمُ يَا حَنَّانُ يَا مَنَّانُ
يَا رَحِيمُ يَا رَحْمَنُ يَا جَمِيلُ يَا عَطُوفُ يَا كَرِيمُ يَا حَمِيدُ يَا رَوْوُفُ! أَسْأَلُكَ بِاسْمِكَ
الْمَكْنُونِ فِي عِلْمِ غَيْبِكَ الْمَضُونِ، وَسِرِّكَ الْمَخْزُونِ أَنْ تُفِيضَ عَلَيَّ مِنْ فَيْضِ جَمَالِكَ
الْأَقْدَسِ وَكَمَالِكَ الْأَنْفَسِ سِرًّا نُورَانِيًّا وَاسْمًا رَبَّانِيًّا حَتَّى أَتَصَرَّفَ بِهِ فِي النُّفُوسِ وَالْأَرْوَاحِ
وَالْمُهَجِّ وَالْأَشْبَاحِ بِمُهَيِّجَاتِ الْمَحَبَّةِ وَمُبَهِّجَاتِ الْمَوَدَّةِ، يَا مَنْ يُفْرِجُ عَنِ الْمَخْزُونِينَ، يَا
أَنِيسَ الْمُسْتَوْحِشِينَ! اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِسِرِّ الْأَلْفِ الْمَعْطُوفِ الَّذِي هُوَ مَبْدَأُ الْحُرُوفِ، يَا
وَهَّابُ يَا نَافِعُ يَا تَوَّابُ يَا رَافِعُ شَوْقًا يُوَصِّلُنِي إِلَيْكَ وَنُورًا يَدُلُّنِي عَلَيْكَ، وَتَلَقَّنِي بِالرُّوحِ
وَالرِّيْحَانِ، وَفَرِّحْنِي بِالْأَمْنِ مِنْكَ وَالرِّضْوَانِ، يَا بَاسِطُ يَا وَاجِدُ يَا مَاجِدُ يَا وَاحِدُ اللَّهُ اللَّهُ اللَّهُ
رَبِّي لَا شَرِيكَ لَهُ وَلَا أُشْرِكُ بِهِ شَيْئًا، اللَّهُمَّ مَنْ أَرَادَنِي بِسُوءٍ أَوْ بَأْسٍ أَوْ ضَرٍّ أَوْ شَرٍّ فَاقْمَعْ
بَأْسَهُ وَأَعْقِلْ لِسَانَهُ وَالْجَمِّ فَاهُ وَاحْبِسْ كَيْدَهُ وَحُلْ بَيْنِي وَبَيْنَهُ، يَا دَائِمُ يَا حَمِيدُ يَا مُجِيبُ
يَا مَجِيدُ بِحُزْمَةِ سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ مُحَمَّدٍ مُحَمَّدٍ مُحَمَّدٍ مُحَمَّدٍ مُحَمَّدٍ مُحَمَّدٍ مُحَمَّدٍ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ
وَسَلَّمَ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِالسِّرِّ الْجَامِعِ وَالنُّورِ السَّاطِعِ أَنْ تَهَيِّبَنِي فُرْقَانًا مِنْكَ تَشْرَحُ بِهِ
صَدْرِي وَتَرْفَعُ بِهِ قَدْرِي أَنْتَ وَجْهَتِي وَجَاهِي وَإِلَيْكَ الْمَرْجِعُ وَالتَّنَاهِي، تَجْبُرُ الْكَسِيرَ
وَتَكْسِرُ الْجَبَّارَةَ وَتَرْحَمُ الْفَقِيرَ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ الْعَظِيمُ الْحَلِيمُ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ الْعَرْشِ
الْعَظِيمِ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَرَبُّ الْعَرْشِ الْكَرِيمِ، اللَّهُمَّ إِلَهَ جِبْرِيلَ
وَمِيكَائِيلَ وَإِسْرَافِيلَ وَعِزْرَائِيلَ وَإِلَهَ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ، عَافِنِي وَاعْفُ
عَنِّي وَلَا تُسَلِّطَنَّ عَلَيَّ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ يَا اللَّهُ بِشَيْءٍ لَا طَاقَةَ لِي بِهِ، يَا سَمِيعَ الدُّعَاءِ يَا
مُجِيبَ النِّدَاءِ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ، تَوَكَّلْتُ عَلَى الْحَيِّ الَّذِي لَا يَمُوتُ،
وَالْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي لَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ يَكُنْ لَهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ وَلِيٌّ مِنَ الذُّلِّ
وَكَبَّرَهُ تَكْبِيرًا اللَّهُ أَكْبَرُ 3 مرات، أَعَزُّ مِنْ خَلْقِهِ جَمِيعًا، اللَّهُ أَعَزُّ مِمَّا أَحَافُ وَأَحْذَرُ، أَعُوذُ

بِاللَّهِ الَّذِي لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ مُمَسِّكُ السَّمَاءِ أَنْ تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِ مِنْ شَرِّ كُلِّ جَبَّارٍ
 عَنِيدٍ وَشَيْطَانٍ مَرِيدٍ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ أَمَانًا مِنَ الرَّدِّ، وَأَمَانًا مِنَ الطَّرْدِ، وَأَمَانًا مِنَ الْفَقْرِ،
 وَأَمَانًا مِنَ الدَّمِّ، وَأَمَانًا مِنَ الْهَمِّ، وَأَمَانًا مِنَ الْغَمِّ، وَأَمَانًا مِنَ الدُّلِّ، وَأَمَانًا مِنَ الْجَهْلِ،
 وَأَمَانًا مِنَ الصَّمَمِ، وَأَمَانًا مِنَ الْبُكْمِ، وَأَمَانًا مِنَ الدَّيْنِ، وَأَمَانًا مِنَ الْعَيْنِ، وَأَمَانًا مِنَ الْخَسْفِ،
 وَأَمَانًا مِنَ الْقَذْفِ، وَأَمَانًا مِنَ الرَّجْفِ، وَأَمَانًا مِنَ الزَّلَازِلِ، اللَّهُمَّ أَحْسِنْ عَاقِبَتَنَا فِي الْأُمُورِ
 كُلِّهَا وَأَجِرْنَا مِنْ خِزْيِ الدُّنْيَا وَعَذَابِ الْآخِرَةِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِمُحَمَّدِ السَّيِّدِ الْكَامِلِ
 الْفَاتِحِ الْخَاتِمِ نُورِ أَنْوَارِ الْمَعَارِفِ وَسِرِّ أَسْرَارِ الْعَوَارِفِ صَفْوَةِ خَلْقِكَ وَسِرِّ عِلْمِكَ وَمِرَاةِ
 ذَاتِكَ وَمَشْهَدِ صِفَاتِكَ، وَأَسْأَلُكَ بِنُورِ وَجْهِكَ وَبِسَاطِ رَحْمَتِكَ وَبِالسَّبْعَةِ وَالْثَمَانِيَةِ وَأَسْرَارِهَا
 الْمُتَّصِلَةِ مِنْكَ يَا اللَّهُ 3 مرات، يَا أَحَدُ يَا صَمَدُ يَا حَيُّ يَا قَيُّوْمُ أَنْ تَهْبِيَنِي مِنْ عِلْمِكَ عَقْلًا
 وَمِنْ حَيَاتِكَ رُوحًا وَمِنْ إِرَادَتِكَ حُكْمًا وَمِنْ قُدْرَتِكَ فِعْلًا وَمِنْ كَلِمَاتِكَ لِسَانًا وَمِنْ
 سَمْعِكَ فَهْمًا وَمِنْ بَصَرِكَ كَشْفًا وَمِنْ إِحَاطَتِكَ قِيَامًا وَامْنَحْنِي مِنْكَ بِكَ سِرًّا تَخَضَعُ لَهُ
 أَعْنَاقُ الْمُتَكَبِّرِينَ، وَتَتَقَادُ إِلَيْهِ نُفُوسُ الْجَبَّارِينَ، فَلَكَ الْحَمْدُ يَا بَرُّ عَلَى كُلِّ بَدَايَةٍ، وَلَكَ
 الشُّكْرُ يَا بَاقِي عَلَى كُلِّ نَهَايَةٍ، إِنَّكَ أَنْتَ الْمُغْنِي الْمَجِيدُ، وَالغْنِي الْحَمِيدُ، إِلَهِي أَنْمِنِي عَلَى
 فِرَاشِ أَمْنِكَ بِمَتِّكَ، وَاحْرُسْنِي بِحَارِسِ حِفْظِكَ وَصَوْنِكَ، وَرَدِّدْنِي بِرِدَائِ الْهَيْبَةِ، وَأَجْلِسْنِي
 عَلَى سَرِيرِ الْعِظَمَةِ مُتَوَجِّحًا بِتَاجِ الْبَهَاءِ، وَاضْرِبْ عَلَيَّ سُرَادِقَاتِ الْحِفْظِ، وَانْشُرْ عَلَيَّ لِيَوَاءِ
 الْعِزِّ، وَيَسِّرْ لِي الرِّزْقَ، وَامْلَأْ بَاطِنِي خَشْيَةً وَرَحْمَةً، وَظَاهِرِي عِظَمَةً وَهَيْبَةً، وَمَلِكْنِي نَاصِيَةً
 كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ وَشَيْطَانٍ مَرِيدٍ، وَاعْصِمْنِي مِنَ الْخَطَا وَالزَّلَلِ وَأَيِّدْنِي فِي الْقَوْلِ وَالْعَمَلِ،
 اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِكَ وَبِمَا اشْتَمَلْتَ عَلَيْهِ ذَاتَكَ مِمَّا لَا يَعْلَمُهُ أَحَدٌ سِوَاكَ مِنْكَ أَنْ تُصَلِّيَ
 عَلَى الذَّاتِ الْمُحَمَّدِيَّةِ وَاللَّطِيفَةِ الْأَحَدِيَّةِ شَمْسِ سَمَاءِ الْأَسْرَارِ وَمَظْهَرِ الْأَنْوَارِ قُطْبِ فَلَكِ
 الْجَمَالِ وَمَرْكَزِ مَدَارِ الْجَلَالِ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِسِرِّهِ لَدَيْكَ وَسِرِّكَ لَدَيْهِ أَنْ تُؤَمِّنَ خَوْفِي
 وَتُقِيلَ عَثْرَتِي، وَأَذْهَبَ حِرْصِي وَحُزْنِي وَكَمَلْ نَقْصِي، وَخُذْنِي إِلَيْكَ مِنِّي وَارْزُقْنِي الْفَنَاءَ
 فِيكَ عَنِّي، وَلَا تَجْعَلْنِي مَفْتُونًا بِنَفْسِي مَحْجُوبًا بِحَسِّي، وَاكْشِفْ لِي عَنْ كُلِّ سِرٍّ مَكْتُومٍ يَا
 حَيُّ يَا قَيُّوْمُ وَاكْفِنِي فِي ذَلِكَ بِلُطْفِ تَرْتَاحِ إِلَيْهِ أَرْوَاحِ الْأَوْلِيَاءِ وَتَنْبَسُّطِ لَهُ نُفُوسِ السُّعْدَاءِ،
 فَلَكَ الْمَجْدُ الْأَوْسَعُ وَالْمُلْكُ الْأَجْمَعُ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ سَبَقَ فِي عِلْمِكَ أَنَّكَ
 لَا تَمْنَعُ مِنَ السُّؤَالِ بِهِ طَالِبًا وَلَا تَرُدُّ مَنْ سَأَلَكَ بِهِ خَائِبًا، أَسْأَلُكَ أَنْ تُقْضِيَ حَاجَتِي فِيْمَا
 أَنَا فَقِيرٌ فِيهِ وَأَنْ تَضْحَبْنِي فِي ذَلِكَ بِحُسْنِ الْعَاقِبَةِ إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا أُرِيدُ، وَبِيَدِكَ مَقَالِيدُ
 الْأُمُورِ وَأَنْتَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ وَأَتَوَسَّلُ إِلَيْكَ بِسِرِّ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ

الرَّحِيمِ أَنْ تُفِيضَ عَلَيَّ مِنْ مَلَابِسِ أَنْوَارِكَ وَمَعَارِفِ أَسْرَارِكَ مَا يَرُدُّ عَنِّي أَبْصَارَ الْأَعْدَاءِ خَاسِئَةً وَأَيْدِيَهُمْ خَاسِرَةً وَأَنْ تَكْسُونِي فِي كُلِّ مَا أَحَاوَلُهُ بِهَجَّةٍ مِنْكَ، تَزْتَاخُ إِلَيْهَا أَرْوَاحُ الْمُدْرِكِينَ وَتَشْخُصُ لَهَا أَبْصَارُ النَّاطِرِينَ وَتُسْرُبُ بِهَا أَسْرَارَ الْعَارِفِينَ، إِنَّكَ أَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ وَمُعَلِّمُهَا، وَكَاشِفُ الْأَسْرَارِ وَمُفْهِمُهَا، فَلَكَ الْحَمْدُ وَالْمَدْحُ، وَبِيَدِكَ الْخَيْرُ وَالْفَتْحُ، اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى أَنْبِيَائِكَ وَالْمُرْسَلِينَ وَمَلَائِكَتِكَ الْمُقَرَّبِينَ وَأَوْلِيَائِكَ الصَّالِحِينَ وَعَلَى أَهْلِ طَاعَتِكَ أَجْمَعِينَ، وَبَلِّغْهُمْ سَلَامَنَا وَتَحِيَّتَنَا وَبَلِّغْنَا بِشَفَاعَتِهِمْ سُؤْلَنَا وَأُمْنِيَّتَنَا، اللَّهُمَّ إِنِّي صَرَفْتُ رَجَائِي إِلَى وَجْهِكَ الْكَرِيمِ وَأَحْسَنْتُ ظَنِّي فِي عَفْوِكَ الْعَظِيمِ، فَارْحَمْنِي وَارْحَمِ وَالِدِيَّ وَاغْفِرْ لِي وَلِلْمُسْلِمِينَ، وَلَا تَصْرِفْ رَجَائِي عَنْ وَجْهِكَ خَائِبًا وَلَا تَجْعَلْ حُسْنَ ظَنِّي فِي عَفْوِكَ كَاذِبًا، اللَّهُمَّ كَيْفَ نَصُدُّ عَنْ بَابِكَ بِخَيْبَةٍ وَقَدْ وَرَدَّنَاهُ عَلَى ثِقَةٍ بِكَ فَكَيْفَ تُؤَيِّسُنَا مِنْ عَطَائِكَ، وَقَدْ أَمَرْتَنَا بِدُعَائِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ، اللَّهُمَّ إِنِّي أَسْأَلُكَ أَنْ تَرْحَمْنِي إِذَا انْقَضَى أَجَلِي وَانْقَطَعَ عَمَلِي وَلَبِسْتُ كَفَنِي وَفَارَقْتُ سَكْنِي، يَا رَبَّ الْأَرْبَابِ وَيَا مُسَبِّبَ الْأَسْبَابِ وَيَا مُعْتَقَ الرِّقَابِ وَيَا كَاشِفَ الْعَذَابِ مَسْنِي الضُّرِّ وَأَنْتَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ، بِسْمِ اللَّهِ الشَّافِي بِسْمِ اللَّهِ الْكَافِي بِسْمِ اللَّهِ الْمُعَافِي، أَلَمْ أَلْمَرْ كَهَيْعَصَ حَمِّ عَسَقَ طَسَمَ طَسَّ حَمِّ قَ نَ فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ، لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ 1000 مرة، يَا لَطِيفُ 129 مرة، يَا كَافِي 111 مرة، يَا حَلِيمُ 88 مرة، يَا مُجِيبُ 55 مرة، يَا سَلَامُ 131 مرة، يَا حَفِيفُ 889 مرة.»

MÜBAREK VİRDİN METN-İ ŞERİFİNİN TERCEMESİ

“Rahmân ve Rahîm olan **Allâh**’ın ismiyle (başlıyorum)! O çok yüce ve pek büyük **Allâh**’ın yardımı olmadan hiçbir şeye güç kuvvet yetmez.

‘**Ey Allâh! Âlemler içerisinde İbrâhîm’e ve İbrâhîm’in ailesine salât ettiğin gibi Efendimiz Muham-med’e ve âli ashâbına da salât-ü selam eyle. Şüphesiz Sen hamd olunmaya lââyıksın ve pek ulusun.**’ (10 kere tekrar)

‘Senden başka ilâh yoktur, noksanlıklardan tenzih Sana. Gerçekten ben (nefsime) zulmedenlerden ol-dum.’ (126 kere tekrar)

‘**Allâh** bana yeter O ne güzel vekildir. **Allâh** bana kâfidir, O’ndan başka hiçbir ilâh yoktur, ben ancak O’na güvendim. O büyük Arş’ın **Rabbi** ancak O’dur.’ (7 kere tekrar)

‘Kendisinin ismiyle birlikte (olana) ne yerde, ne de gökte hiçbir şeyin zarar veremeyeceği **Allâh**’ın ismiyle! Hakkıyla işiten ve her şeyi bilen ancak O’dur.’ (3 kere tekrar)

‘Pek acıyan **Rabbd**en sözlü selam.’ (19 kere tekrar)

‘**Allâh**’ın yardımı olmadan hiçbir günahattan dönüş, hiçbir ibadete de kuvvet yoktur.’ (19 kere tekrar)

‘**Ey Allâh! Ey (dostlarını) çok seven.**’ (3 kere tekrar)

Ey ulu Arş’ın sahibi! Ey her şeyi baştan yaratan! Ey yok olduktan sonra her canlıyı geri döndürecek olan! Ey her istediğini (istediği gibi) yapabilecek olan!

Arş'ının direklerini doldurmuş olan o cemâlinin nûru hürmetine Senden istiyorum. Bütün yaratıklarına karşı güçlü olduğun o kudretin hakkına ve her şeyi kaplamış olan o geniş rahmetinin bahşına Senden istiyorum. Senden başka hiçbir ilâh yoktur.

'Ey yardım eden! Bana yardım et.' (3 kere tekrar)

'Ey yardım isteyenlerin imdâdı! Bana yardım et.' (13 kere tekrar)

Ey **Allâh**! Ey pek yüce! Ey pek büyük! Ey hakîkî sahip! Ey her şeyi bilen! Ey çok merhamet sahibi! Ey çok iyilik sahibi! Ey Rahîm! Ey Rahmân! Ey çok güzel! Ey çok lütuf sahibi! Ey çok kerem sahibi! Ey hamd olunmaya layık olan! Ey çok esirgeyen!

Korunmuş olan gayb ilminde saklanmış ismin ve gizli sırrın hürmetine Senden dilerim ki, pek mukaddes cemâlinin ve enfes kemâlinin feyzinden bana nûrânî bir sır ve rabbânî bir isim lutfedesin de, o sayede ben onunla muhabbeti (sevgiyi) tahrik eden ve meveddeti (dostluğu) güzel gösteren vesilelerle, nefislerde ve ruhlarda, bedenlerde ve letâiflerde tasarrufta (istediğim gibi yönlendirmede) bulunabileyim. Ey üzüntülülerin kederini açan! Ey yalnızlık hissine kapılanlara enîs ve yoldaş olan!

Ey **Allâh**! Harflerin başlangıcı olan elifin sırrı hakkı için Senden istiyorum! Ey (istediklerine dilediği kadar) fayda sağlayan! Ey tevbeleri çokça kabul eden! Ey (dilediklerinin kadrini) yücelten!

Ey **Allâh**! Ben Senden, beni Sana ulaştıracak bir şevk ve bana Seni bulduracak bir nûr istiyorum. Sen beni rahatlık ve huzurla karşıla. Beni rızan ve Senin gazabından emniyetle ferahlandır. Ey genişlik yapan! Ey her şeyden müstağnî olan! Ey şan ve şeref sahibi! Ey tek olan!

Allâh! Allâh! Allâh! O benim **Rabbim**'dir, Kendisinin hiçbir ortağı yoktur. Ben O'na hiçbir şeyi ortak koşmam! Ey **Allâh**! Kim bana bir kötülük ya da ziyan yahut zarar veya şer (ulaştırmak) istiyorsa, onun şiddetini ez, dilini düğümle, ağzına gem vur, hilesini durdur, benimle onun arasına Sen gir. Ey devamlı olan! Ey hamd olunan! Ey kabul buyuran! Ey ulu olan!

Efendimiz Muhammed'in, Efendimiz Muhammed'in, Efendimiz Muhammed'in, Efendimiz Muhammed'in, Efendimiz Muhammed'in, Efendimiz Muhammed'in, Efendimiz Muhammed'in, Efendimiz Muhammed (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)in hürmetine (duamı kabul eyle).

Ey **Allâh**! Ben Senden her şeyi toplayan sır(rın) ve parlayan nûr(un) hürmetine diliyorum ki, bana tarafından bir furkan (hakkı bâtıldan ayırma kabiliyeti) bağışlayasın da onunla göğsümü ferahlığa kavuşturasın ve onun sayesinde değerimi yüceltesin. Yöneldiğim ve itibar ettiğim Zat ancak Sensin. Dönüş ve nihayet ancak Sanadır.

Gönlü kırık olanı ancak Sen tesselli edersin. Zalimleri(n gücünü) Sen yok edersin. Fakire ancak sen merhamet edersin. Çok büyük olan ve aceleci olmayan **Allâh**'tan başka ilâh yoktur. Büyük Arş'ın **Rabbi** olan **Allâh**'tan başka hiçbir ilâh yoktur.

Göklerin ve yerin **Rabbi** ve pek kıymetli Arş'ın **Rabbi** olan **Allâh**'tan başka hiçbir ilâh yoktur. Ey **Allâh**! Ey **Cibrîl**'in, **Mikâîl**'in, **İsrâfîl**'in, **Azrâîl** (*Aleyhimüsselâm*)'ın **İlâhı!** **İbrâhîm**'in, **İsmâ'îl**'in, **İshak**'ın ve **Ya'kûb** (*Aleyhimüsselâm*)'ın **İlâhı!**

Bana afiyet ver. Beni affet. Ey **Allâh**! Kendisine karşı tâkatım olmayan hiçbir şeyle, mahlukatından hiçbirini bana musallat etme. Ey duayı hakkıyla işiten! Ey yakarana icâbet eden! Onlara karşı **Allâh** sana kâfi gelecektir. Hakkıyla bilen ve her şeyi işiten ancak O'dur.

O hiç ölmeyecek diriye tevekkül ettim. Bütün hamdler O **Allâh**'a mahsustur ki, hiç çocuk edinmemiştir, mülkte Kendisi için hiçbir ortak bulunmamıştır, zelil duruma düşüp de Kendisini sahiplenecek hiçbir sahabe ihtiyaç duymamıştır. Sen O'nu büyük tutarak daima yücelt (ki kurtulasın).

'Allâhu Ekber.' (3 kere tekrar)

O **Allâh** bütün mahlûkatından üstündür. O **Allâh** bizim korktuğumuz ve kaygılandığımız her şeyden daha üstündür.

Ey **Allâh**! Korktuğum ve sakındığım her şeyden Sana sığınyorum. Her türlü inatçı zorbadan ve azgın şeytanın şerrinden O **Allâh**'a sığınyorum ki Kendisinden başka hiçbir ilâh yoktur, O'nun izni olmadan gök yere düşmesin diye semayı tutan ancak O'dur.

Ey **Allâh**! Ben Senden reddolunmaktan eman, kovulmaktan güvence, fakirlikten emniyet, kınanmaktan emniyet, sıkıntıdan eman, kederden kurtuluş, zelil duruma düşmekten güvence, cehâletten emniyet, (hakkı duymaya karşı) sağır olmaktan kurtuluş, (hakkı konuşmaya) dilsiz olmaktan güvence, borçtan kurtuluş, nazardan eman, yerin dibine batırılmaktan emniyet, kafama taş yağmasından güvence, sarsıntılardan eman ve zelzelelerden kurtuluş istiyorum.

Ey **Allâh**! Bütün işlerde âkibetimizi güzel eyle, dünyanın rüsvaylığından ve âhiretin azâbından bizi muhafaza eyle. Ey **Allâh**! Kâmil bir efendi olan, (peygamberlerin) fâtih ve hâtim(i; başlangıcı ve nihâyete erdiricisi), mânevî ilim ve mârifetlerin nurlarının nûru, **Allâh**'ı bilen ruhların sırlarının sırrı, yaratıklarının seçkini, ilminin sırrı, Zâtının aynası, sıfatlarının tecelligâhı olan **Muhammed** (*Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem*)in hürmetine, Zâtının nûru, rahmetinin yaygısı bereketine, (yedi seçkin veli, yedi gezegendeki âyetler ve Arş'ı taşıyan sekiz melek gibi) yedi ile sekiz(in ifade ettiği kutsallar) ve Senden (onlara) ulaşan sırlar bahşı hakkı için Senden istiyorum.

'Ey Allâh.' (3 kere tekrar)

Ey tek olan! Ey hiçbir şeye muhtaç olmayan! Ey gerçek hayat sahibi! Ey her şeyi hakkıyla yöneten! Bana ilminden bir akıl, hayatından bir ruh, iradenden bir hüküm (doğru karar verme yeteneği), kudretinden bir fiil (icraat kabiliyeti), kelimelerinden (ilham alarak doğru konuşan) bir lisan, sem'inden (işitme sıfatından ilham alan) doğru anlayış, basarından (görme sıfatından kuvvet alarak her şeyin perde arkasını görebilen) bir keşif ve ihâtandan (her şeyi kuşatma sıfatından güç kazanan) bir dik duruş bağışlamamı niyaz ediyorum.

Sen bana Senden gelen ve yine Seninle kâim olan öyle bir sır lutfet ki kibirlenenlerin boyunları ona karşı eğik dursun ve zorbaların nefisleri ona boyun eğmek zorunda kalsın.

Ey iyilik sahibi! Her (hayırlı) başlangıçtan dolayı Sana hamd olsun. Ey Bâki olan! Her (güzel) sondan dolayı Sana şükrolsun. Zengin eden ve şerefli olan ancak Sensin. Hakiki zengin ve hamd olunmaya layık olan ancak Sensin.

İlâhî! Sen beni lütfunla emânının (güvencinin) döşeği üzerinde uyut, Sen beni hıfz-u himâyenin bekçisiyle korusun, Sen bana heybet ridân (gönüllere korku salan kaftanın)ı kuşandır.

Sen beni güzellik tâciyla taçlanmış olarak azamet tahtı üzerine oturt, koruma perdelerini üzerime kapat, izzet sancağını benim üzerime aç, rızkımı bana kolaylaştır, içimi (sana karşı) saygı ve (yaratıklarına karşı) merhamet ile doldur, dışımı (kullarının bana baktıklarında hissedecekleri) büyüklük ve heybet (algısı) ile doldur.

Her inatçı zorba ve azgın şeytanın perçemini (alın saçını) benim yönetimime ver. Sen beni hataya dümekten ve ayak kaymasından muhafaza et. Sözde ve amelde (doğruluktan ayrılmamam için) beni destekle.

Ey **Allâh**! Ben Senden yine Senin hürmetine ve Senden gayri hiç kimsenin bilemeyeceği şeylerden yüce Zâtının şâmil bulunduğu sıfatlar hürmetine dilerim ki, sırlar semasının güneşi, nurların görünme mahalli, cemal (güzellik) feleğinin kutbu (yönetim mekânı) ve celâl (heybet) alanının merkezi olan o Senin birliğine mensup olan latîf Zât-ı Muhammediyye'ye salât edesin.

Ey **Allâh**! Ben Senden, onun Senin katındaki sırrı ve Senin onun yanındaki sırrın hürmetine dilerim ki korkumu güvenceye çeviresin, ayak kayıntımı silesin, Sen benim hırsımı ve üzüntümü gider, noksanlığımı kemâle erdir, beni ben(im nefsim)den al(arak Kendi huzuruna al). Beni Sende fâni olmakla rızıklandır. Beni nefsiyle fitnelenmiş ve gördükleriyle perdelenmiş birisi yapma. Her gizli sırdan (münasip gördüklerini) bana aç.

Ey gerçek hayat sahibi! Ey her şeyin yöneticisi! Velilerin ruhlarının Kendisiyle rahata kavuşacağı ve bahtiyarların nefislerinin Kendisiyle genişliğe ereceği bir lütufla bana kâfi gel. En kapsamlı ululuk ve en yaygın saltanat ancak Sana aittir.

Ey **Allâh**! Kendisiyle dua eden hiçbir kimseyi men etmeyeceğine ve kendisiyle Senden dilekte bulunanı boş çevirmeyeceğine dair ilminde karar geçmiş olan her isim hakkı için Senden diliyorum ve istiyorum ki, Sana muhtaç olduğum her şey konusunda hâcetimi göresin ve güzel bir âkıbeti bana yoldaş edesin, Sen benim ne istediğimi bilmektesin. Bütün işlerin anahtarları ancak Sana aittir, Sen her şeye hakkıyla gücü yetersin.

Ey **Allâh**! Ben 'Bismillahirrahmânirrahîm'in sırrını Sana aracı yaparak Senden istiyorum ki düşmanların gözlerini perişan ve ellerini boş vaziyette benden çevirecek derecede (güçlü olan) nur perdelerinden bir kısmını üzerime salasın ve her kast ettiğim şeyde bana tarafından öyle bir güzellik bürüyesin ki idrak sahiplerinin ruhları o güzellikle huzur bulsun, bakanların gözleri onun karşısında donup kalsın ve (Seni bilen) âriflerin iç âlemleri o güzellikle mutlu olsun. Bütün gaybları (gizlileri) bilen ve bildiren, bütün sırları açan ve anlatan ancak Sensin.

Bütün hamdler ve övgüler ancak Sana mahsustur. Bütün hayırlar ve fetihler (açılımlar) ancak Senin kudret elindedir. Ey **Allâh**! Nebîlerine ve rasullerine, mukarrab meleklerine, sâlih velilerine ve Sana itaat edenlerin cümlesine salât eyle. Selam ve tahiyemizi onlara tebliğ eyle. Onların şefaatiyle bizi duamıza ve temennimize ulaştır.

Ey **Allâh**! Ben umudumu Senin keremli Zâtına yönelttim, hep büyük afvının bana ulaşacağına dair güzel bir düşünceye kapıldım. O halde Sen bana merhamet eyle, anne babama rahmet eyle, beni de tüm Müslümanları da mağfiret eyle. Zâtından umudumu boş çevirme, affına dair olan hüsn-ü zannımı (güzel beklentimi) yalan etme.

Ey **Allâh**! Biz Senin kapından nasıl boş döneriz?! Halbuki biz o kapıya Sana güvenerek geldik. Ey acıyanların en merhametlisi! Sen bizi bahşışinden nasıl ümitsiz edersin?! Oysa Sen bize dua etmemizi emrettin.

Ey **Allâh**! Ben Senden niyaz ederim ki ecelim (hayat sürem) tükendiğinde, amelim kesildiğinde, kefenimi giyip sekenimi (evimi, barkımı) terk ettiğimde bana rahmetinle muamele edesin.

Ey tüm terbiyecilerin **Rabbi**! Ey sebeplerin müsebbibi (tesirinin halk edicisi)! Ey boyunları âzâd eden! Ey azapları def eden! Bana zarar (hastalık ve sıkıntılar) ulaştı, acıyanların en merhametlisi ise ancak Sensin.

Şifa veren **Allâh**'ın ismiyle! Kâfi gelen **Allâh**'ın ismiyle! Afiyet veren **Allâh**'ın ismiyle! Elif, Lâm, Mîm. Elif, Lâm, Mîm, Râ. Kâf, Hâ, Yâ, 'Ayn, Sâd. Hâ, Mîm. 'Ayn, Sîn, Kâf. Tâ, Sîn, Mîm. Tâ, Sîn. Hâ, Mîm. Kâf. Nûn.

En hayırlı koruyucu ancak **Allâh**'tır. Acıyanların en merhametlisi de ancak O'dur. 'Lâ ilâhe illâllâh.' (1000 kere tekrar)

'Yâ Latîf!' (129 kere tekrar)

'Yâ Kâfî!' (111 kere tekrar)

'Yâ Halîm!' (88 kere tekrar)

'Yâ Mücîb!' (55 kere tekrar)

'Yâ Selâm!' (131 kere tekrar)

'Yâ Hafîz!' (889 kere tekrar)" edilir, akabinde ne murad istenilirse ihsan edilir.

Bu vird-i şerîfi tamamlayan kişi bunun akabinde dünya ve âhîret işlerinden hangi şeyin olması için dua ederse mutlaka kabul görecektir.

Bu kibrît-i ahmeri ve tiryâk-ı ekberi iyi düşün ki, esmâ ve hurûf ilminden, sayıların sırrından ve zarfların manalarından sana bir parıltı belirsin de, sır sahiplerinin teklerinden ve nur erbâbının fertlerinden başka kimselerin vâkıf olamayacağı şeylerden haberdâr olasın. Buna ancak sabredenler kavuşur, bu ancak büyük haz sahiplerine lutfedilir.

Şunu bil ki hazineye girip de muradına ermeden çıkan pişmanlık ateşleriyle ölür. Tekrar hazineye dönmek istediği zaman ise kendisine:

عَلَى نَفْسِهِ فَلَيْبِكَ مَنْ ضَاعَ عُمْرُهُ وَلَيْسَ لَهُ فِيهَا نَصِيبٌ وَلَا سَهْمٌ

"Burada hissesi ve nasîbi bulunmayıp, Ömrü zâyi olan kendi nefesine ağlasın"

şiri okunur. Mârifet sahiplerinin durduğu noktadan geri kalan kimselerin vay haline ki âlemler kâr ederken onun zararı zuhûr etmiş ve mukarreplerin levhasından ismi nakledilmiştir.

Allâh-u Te'âlâ bizi ve sizi kovulmuşluğun rüsvaylığından korusun, bizi de sizi de uzak kalmanın alçaklığından muhafaza buyursun. Şüphesiz ki, O Mütefaddil'dir, Cemîl'dir, Rahîm'dir, Azîm'dir (fazl-u kerem, cemal, rahmet ve azamet sahibidir). (Şeyh Ahmed ibni Ali el-Bûnî, Şemsü'l-me'ârifî'l-kübâ, Matbû Nüsha, 2/157-160)

SAFER AYININ SON ÇARŞAMBA GECESİ OKUNACAKLAR

Safer Ayının Son Çarşamba Gecesi (29 Kasım Salı'yı 30 Kasım Çarşamba'ya bağlayan gece bir de Rûmî Takvim'e göre olan mart ayının ilk çarşamba gecesi yani salıyı çarşambaya bağlayan gece) akşam namazından sonra bir senelik belalardan korunmak için okunacak dualar:

12 kere:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ﴾ ﴿الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾ ﴿مَالِكِ يَوْمِ الدِّينِ﴾ ﴿إِيَّاكَ نَعْبُدُ وَإِيَّاكَ نَسْتَعِينُ﴾ ﴿إِهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ﴾ ﴿صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ﴾ ﴿غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ﴾

"O Rahmân ve O Rahîm olan Allâh'ın ismiyle! Bütün hamdler (ve övgüler) tüm âlemlerin Rabbi (yaratıcısı ve yöneticisi) olan Allâh'a; O Rahmân'a; O Rahîm'e mahsustur. O dîn (ceza) gününün Mâlikine!

(O yüce Allâh'a itaat eden kullar:) '(Ey Rabbimiz!) **Ancak Sana ibadet** (ve kulluk) **ederiz ve yalnız Senden yardım dileriz!**' (derler.)

Bizi o dosdoğru yola hidâyet et! Kendilerine (ikrâm ve) **in‘âm etmiş bulunduğun o** (peygamberlerin, siddîkların, şehitlerin ve salih) **kimselerin yoluna!** (Senin tarafından) **kendilerine gazap edilen** (Yahudi) **lerin** (yo luna) **değil**, (doğru yoldan sapılarak) **dalâlete düşen** (Hristiyan tâife) **lerin** (in izine) **de değil.**” (Fâtiha Sûresi:1-7)

100 kere:

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾

“O Rahmân ve O Rahîm olan **Allâh**’ın ismiyle!”

100 kere:

﴿بِسْمِ اللَّهِ الَّذِي لَا يَضُرُّ مَعَ اسْمِهِ شَيْءٌ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي السَّمَاءِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ.﴾

“O **Allâh**’ın ismiyle (akşamladım) ki, Onun ismiyle birlikte (olana) ne yerde, ne de gökte hiç bir şey zarar veremez. O, hakıyla işiten, çok iyi bilendir.”

100 kere:

﴿لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ.﴾

“Günahlardan dönüş ve ibadete kuvvet ancak yüce ve ulu olan **Allâh-u Te‘âlâ**’nın yardımıyla.”

27 kere Kadr Sûresi:

﴿بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ﴾

﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ﴿۱﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ﴿۲﴾ لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِنْ أَلْفِ شَهْرٍ ﴿۳﴾ تَنْزِيلُ الْمَلَائِكَةِ وَالرُّوحِ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ مِنْ كُلِّ أَمْرٍ ﴿۴﴾ سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ ﴿۵﴾﴾

“O Rahmân ve O Rahîm olan **Allâh**’ın ismiyle! **Muhakkak Biz onu** (o ebedî mucize olan Kur‘ân-ı Kerîm‘i) **Kadir Gecesi’nde** (Levh-i Mahfûz’dan, birinci kat semaya) **topluca indirdik. Kadir Gecesi’nin ne** (kadar büyük bir gece) **olduğunu sana bildirmiş olan şey de nedir?**

(Kimse bilemez ki bildirsin! İşte şimdi Ben sana bildiriyorum ki;) **Kadir Gecesi** (içerisinde Kadir Gecesi bulunmayan) **bin aydan daha hayırlıdır! Melekler de, Rûh** (diye adlandırılan Cebrâîl (Aleyhis-selâm)) **da** (o geceden bir dahaki seneye kadar takdir edilmiş olan) **her önemli işten dolayı Rablerinin izniyle onda iner de iner.** (Başka zamanlarda **Allâh-u Te‘âlâ** hem bela hem de selâmet takdir ederken,) **o** (geceki takdirler), **fecir doğuncaya kadar ancak bir selâmettir!**” (Kadr Sûresi:1-5)

100 kere: ﴿يَا خَالِقُ.﴾

100 kere: ﴿سُبُّوحٌ قُدُّوسٌ.﴾

Sonunda şu salevât-ı şerîfe okunur:

﴿اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ وَعَلَى آلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلِّمْ تَسْلِيمًا.﴾

“Ey **Allâh**! **Nebiy-i Ümmî** olan **Efendimiz Muhammed**’e, âline (Ehl-i Beyt’ine) ve sahâbesine çokça salât et ve çokça selâm et!”

HER ÇARŞAMBANIN UĞURSUZLUĞUNDAN KORUNMAK İÇİN HER SALIYI ÇARŞAMBAYA BAĞLAYAN GECE OKUNACAKLAR

Mâu’l-Ayneyn Hazretleri’nin ehli hayırdan ve ehli ilimden olan güvenilir zatlardan naklettiğine göre, her çarşamba gecesi yani salıyı çarşambaya bağlayan gece akşamla yatsı arasında:

100 kere: «بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ»

100 kere: «يَا خَالِقُ»

100 kere: «سُبُّوحٌ قُدُّوسٌ»

100 kere de: «لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ»

okumaya devam eden kişiyi **Allâh-u Te‘âlâ** o sene inecek bütün belâlardan muhafaza eder. (*Mâû'l-Ayneyn, Na'tü'l-bidâyât, sh:168*)

SAFER AYININ SON ÇARŞAMBA GECESİ BİR KABA YAZILIP SUYU İÇİLECEK SELÂM ÂYETLERİ

(29 Kasım Salı'yı 30 Kasım Çarşamba'ya bağlayan gece)

“*Bir Senelik Belâ ve Uğursuzluklardan Kurtulmak İçin Safer Ayında Okunacak Dualar ve Çarşamba Gününün Uğursuzluk Özelliği*” kitabımızda zikredilen birçok mâlumattan anlaşıldığı üzere her ayın çarşambaları, özellikle de son çarşambası bir takım sıkıntılara mahal olabilir.

Ancak **İbrâhîm ibni Muhammed el-Ensârî el-Mâlikî** (*Rahimehullâh*) günlerin ve gecelerin faziletleri ile ilgili olan pek kıymetli eserinde; yine böylece **Şam** diyarının eski diyanet reislerinden olan **Şeyh Muhammed Ebu'l-Yüsr Âbidîn Hazretleri** bir takım evrâd ve ezkârı cemettiği eserinde; **Abdülhâdi Harse “el-Edviyetü'l-ilâhiyye”** isimli eserinde, ayrıca **Ali Haydar Efendi** (*Kuddise Sirruhû*)nın en çok sevdiği şeyh olan **Mahmud Sâmî Ramazanoğlu** (*Kuddise Sirruhû*) zikirlerle ilgili yazdığı bir eserinde şu beyanda bulunmuşlardır:

“Âd kavminin kısır rüzgârla azaba uğratılması safer ayının son çarşambasının sabahı başlamış ve diğer çarşamba güneş batana kadar devam ederek sekiz gün sürmüştür. O sene bu günler ‘Kocakarı soğukları’ diye anılan günlere denk gelmiştir.

O günlere ‘Kocakarı soğukları’ denmesi ise; Âd Kavmi’nden bir kocakarı o yedi gün zarfında yer altındaki bir odada saklanıp, sekizinci gün rüzgâr onu saklandığı yerden çekip-çıkartarak helâk ettiği içindir.” (*İsmâ‘îl Hakkı Bursevî, Rûhu'l-beyân, 10/101*)

Bu yüzden **Allâme Şeyh Muhammed ibni Abdi'l-Hayy ed-Dâvûdî** (*Kuddise Sirruhû*), kendi şeyhi **Şeyh İlyas** (*Rahimehullâh*)tan, o da Şâfi‘î mezhebinde ictihad derecesine ulaşmış olan şeyhi, **İbrâhîm el-Kûrânî Hazretleri**’nden, o da **Şeyh Ferîdüddîn en-Nakşibendî** (*Kuddise Sirruhû*)dan naklen şöyle demiştir: “Her sene Levh-i Mahfuz’dan semâ-i dünyaya (dünya semasına) üç yüz yirmi bin bela iner ki bunlar, saferin son çarşamba gecesinde ve gününde nâzil olurlar, bu yüzden o gün sene günleri içerisinde en zor gün olur. İşte o gece yedi selâm âyetini bir kaba yazıp suyunu içen kimseye **Allâh-u Te‘âlâ**’nın izniyle o seneki belâlardan hiçbir şey isabet etmez.

Geçmiş büyükler o gece akşamla yatsı arası camide toplanıp bir kâtibe yedi peygambere selâm ihtiva eden âyetleri yazdırarak kaplar içine koyar ve suyundan içerlerdi. Daha sonra da evlere hediye olarak gönderirlerdi.

Burada şunu ifade edelim ki; bu yazının safran ve gül suyundan elde edilen mürekkeple yazılması gerekir, zira günümüzün mürekkepleri sağlığa zararlıdır. (*İbrâhîm el-Ensârî, Rave'z-zam'ân fi fedâili'l-eşhuri ve'l-eyyâm, sh:4; Muhammed Ebu'l-Yüsr Âbidîn, Tenbîhü'l-kulûbi'n-nâ'ime ale'l-evrâdi'd-dâime, sh:71-72; Mahmud Sâmî, el-Ed'iyeye ve'l-ezkâr, sh:123-127; Muhammed ibni Hatîriddîn, el-Cevâhiru'l-hams, sh:52; Abdülhâdi Harse, el-Edviyetü'l-ilâhiyye, sh:48*)

O âyet-i kerîmeler de şunlardır:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ ﴿سَلَامٌ قَوْلًا مِنْ رَبِّ رَحِيمٍ﴾، ﴿وَسَلَامٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا﴾، ﴿وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا﴾، ﴿سَلَامٌ عَلَى نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ + إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾، ﴿سَلَامٌ عَلَى إِبْرَاهِيمَ + كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾، ﴿سَلَامٌ عَلَى مُوسَى وَهَارُونَ + إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾، ﴿سَلَامٌ عَلَى إِيَّاسِينَ + إِنَّا كَذَلِكَ نَجْزِي الْمُحْسِنِينَ﴾، ﴿وَسَلَامٌ عَلَى الْمُرْسَلِينَ﴾، ﴿سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ﴾، ﴿سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَى الدَّارِ﴾، ﴿سَلَامٌ هِيَ حَتَّى مَطَلَعِ الْفَجْرِ﴾

Yazılacak Âyet-i Kerîmelerin Manaları

“(Cennetliklere şeref vermek için, melekler aracı yapılmaksızın bi’z-Zât) **O Rahîm olan Rab**(lerin) **den** (‘Ey cennet ehli! Selâm olsun size’) söz(üy)le bir selâm (gelir).” (Yâsîn Sûresi:58)

“(Allâh’dan) **selâm olsun ona** (Yahya’ya); **doğduğu günde de, öleceği günde de, diri olarak** (kabirinden) **çıkarılacağı günde de**. (Ona şeytanın şerrinden, münker-nekîr suâlinden, kabir azâbından, mahşerin ve cehennemden dehşetlerinden kurtuluş müyesser olsun.)” (Meryem Sûresi:15)

“(Îsâ (Aleyhisselâm) beşikte şöyle konuştu:) **‘Doğduğum günde de, öleceğim günde de, diri olarak** (kabrimden) **çıkarılacağım günde de bana** (Allâh-u Te‘âlâ’dan) **selâm olsun** (da, o vesîleyle şeytanın tasallutundan, kabir azâbından, kıyâmet gününün dehşetlerinden ve cehennemden kurtulabileyim).” (Meryem Sûresi:33)

“**Âlemler içerisinde** (tarafımızdan) **Nûh’a selâm** (ve esenlik) **olsun. İşte sana! Muhakkak ki Biz** (Nûh (Aleyhisselâm) gibi) **güzel amelde bulunanları** (iyiliklerine karşılık) **ancak böylece mükâfatlandırırız.**” (Sâffât Sûresi:79-80)

“**İbrâhîm’e** (tarafımızdan) **selâm** (ve esenlik) **olsun. İşte sana!** (Onun gibi) **güzel amel işleyenleri** **ancak böyle mükâfatlandırırız.**” (Sâffât Sûresi:109-110)

“**Mûsâ ve Hârûn’a da** (tarafımızdan) **selâm** (ve selâmet) **olsun. İşte sana! Şüphesiz Biz** (Mûsâ ve Hârûn (Aleyhisselâm) gibi) **güzel amelde bulunanları** **ancak böyle mükâfatlandırırız.**” (Sâffât Sûresi:120-121)

“**İlyâs’a da** (tarafımızdan) **selâm** (ve saâdet) **olsun. İşte sana! Şüphesiz Biz** (İlyâs (Aleyhisselâm) gibi) **güzel amelde bulunanları** **ancak böyle mükâfatlandırırız.**” (Sâffât Sûresi:130-131)

“**Selâm olsun o tüm gönderilen** (peygamber)lere.” (Sâffât Sûresi:181)

“(Şirk ve günah kirlerinden) **tertemiz oldunuz. Öyleyse ebedî kalıcılar olarak buraya** (cennete) **girin.**” (Zümer Sûresi:73’dan)

“(Başka zamanlarda Allâh-u Te‘âlâ hem bela hem de selâmet takdir ederken) **o** (geceki takdirler), **fecir doğuncaya kadar ancak bir selâmettir.**” (Kadir Sûresi:5)

HER AYIN, ÖZELLİKLE DE SAFER AYININ SON ÇARŞAMBA GECESİNDE OKUNACAK “ÂYETE’L-KÜRSÎ’NİN SIRRI” İSİMLİ MÜHİM DUA

(29 Kasım Salı’yı 30 Kasım Çarşamba’ya bağlayan gece)

Seyyid Mâû’l-Ayneyn (Kuddise Sirruhû) nun beyânı vechile; aşağıda zikredilen dua sabah-akşam üç kere okunur, gücü yetmeyen bir kere de okuyabilir ya da ihtiyaç anında okunur.

Bu duada dileklerin yerine gelmesi, sıkıntuların açılması, işlerin kolaylaşması ve düşmanların mağlup olması için birçok sırlar vardır.

Bu duayı her kamerî ayın son çarşamba gecesinde (özellikle safer ayının son çarşambaşında) okumakta ise fazlaca faydalar ve sırlar bulunmaktadır. Kişi bu duayı okuduktan sonra dilediği şeyleri **Mevlâ Te'âlâ**'dan isteyebilir.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ «الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ الْعَوَالِمَ وَيَسِّرَ الْعُلُومَ وَأَجْرَى الْأَفْلاكَ
وَسَخَّرَ النُّجُومَ وَاسْتَوَى فِي عِلْمِهِ الْمَنْطُوقَ وَالْمَفْهُومَ وَيَعْلَمُ الظَّوَاهِرَ وَالسِّرَّ الْمَكْتُومَ،
لِكُلِّ حَيٍّ عِنْدَهُ رِزْقٌ مَقْسُومٌ وَأَجَلٌ مَعْلُومٌ لِيَوْمٍ مَحْتُومٍ، سُبْحَانَهُ! ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ
الْقَيُّومُ﴾، أَفْنَى الْقُرُونِ الْمَاضِيَةِ قَوْمًا بَعْدَ قَوْمٍ وَأَبَادَ الدُّهُورِ الْخَالِيَةِ يَوْمًا بَعْدَ يَوْمٍ وَعَدَلَ فِي
أَحْكَامِهِ فَلَا يَلْحَقُهُ لَوْمٌ، سُبْحَانَهُ! ﴿لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ﴾، تَعَبَّدَ الْبَرَايَا بِفَرْضٍ بَعْدَ فَرْضٍ
وَأَجْزَلَ الْعَطَايَا فَأَفْضَلَ فِي الْبَسْطِ وَعَدَلَ فِي الْقَبْضِ، سُبْحَانَهُ! ﴿لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا
فِي الْأَرْضِ﴾، وَأَسْبَلَ عَلَى الْعُصَاةِ كَنْفَ سِتْرِهِ وَمَنَّهُ وَسَكَنَ رَوْعَاتِ الْخَائِفِينَ مِنْهُ بِأَمْنِهِ وَمَنْ
عَلَى الْمُؤْمِنِينَ بِلُطْفِهِ وَيُؤْمِنُهُ وَيَسِّرَ الطَّاعَاتِ لِعِبَادِهِ بِحُسْنِ عَوْنِهِ، سُبْحَانَهُ! ﴿مَنْ ذَا الَّذِي
يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ﴾، خَلَقَ الْعِبَادَ وَرَزَقَهُمْ وَأَهْلَ الرِّشَادِ بِطَاعَتِهِ وَقَقَّهُمْ وَبِمَرْضَاتِهِ أَسْعَفَهُمْ
وَأَجْتَبَاهُمْ، وَأَهْلَ الْعِنَادِ بِعَذَابِهِ خَوَّفَهُمْ، سُبْحَانَهُ! ﴿يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ﴾، خَلَقَ
مَا شَاءَ كَمَا شَاءَ وَحَكَمَ عَلَى مَا شَاءَ بِمَا شَاءَ وَقَدَّرَ الْأَشْيَاءَ كَيْفَ شَاءَ، سُبْحَانَهُ! ﴿وَلَا
يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا شَاءَ﴾، مُكَوَّنُ الدَّارَيْنِ وَخَالِقُهُمَا وَمُنْشِئُ الثَّقَلَيْنِ وَمَالِكُهُمَا
وَرَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ وَمَا بَيْنَهُمَا، سُبْحَانَهُ! ﴿وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا
يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا﴾، فَتَبَارَكَ رَبُّنَا ذُو الْإِحْسَانِ الَّذِي لَمْ يُشَارِكْهُ فِي الْقِدَمِ الْأَزَلِيِّ قَدِيمٌ، أَعَدَّ
لِأَوْلِيَائِهِ دَارَ النَّعِيمِ وَأَكْرَمَهُمْ فِيهَا بِالنَّظَرِ إِلَى وَجْهِهِ الْكَرِيمِ وَأَعَدَّ لِأَعْدَائِهِ عَذَابَ الْجَحِيمِ،
يُضِلُّ مَنْ يَشَاءُ وَيَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ، سُبْحَانَهُ! ﴿وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ﴾، اَللّهُمَّ
صَلِّ عَلَى نَبِيِّكَ وَعَبْدِكَ وَرَسُولِكَ مُحَمَّدٍ الْمُخْتَارِ صَاحِبِ الْمُعْجَزَاتِ وَالْآثَارِ وَالِدِلَالَاتِ
وَالْأَسْرَارِ وَالْكَرَامَاتِ وَالْأَنْوَارِ وَصَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَعَلَى آلِهِ وَأَهْلِ بَيْتِهِ الْأَخْيَارِ وَأَضْحَابِهِ
الْأَبْرَارِ وَالْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالتَّابِعِينَ لَهُمْ بِإِحْسَانٍ إِلَى يَوْمِ الدِّينِ، اَللّهُمَّ أَنْزِلْ عَلَيْنَا فِي
هَذِهِ السَّاعَةِ مِنْ خَيْرِكَ وَبَرَكَاتِكَ مَا أَنْزَلْتَ عَلَى أَوْلِيَائِكَ وَخَصَّصْتَ بِهِ أَحْبَابَكَ وَأَذَقْنَا بَرْدَ
عَفْوِكَ وَحَلَاوَةَ مَغْفِرَتِكَ وَأَنْشُرْ عَلَيْنَا رَحْمَتَكَ الَّتِي وَسَعَتْ كُلَّ شَيْءٍ وَأَرْزُقْنَا مِنْكَ قَبُولًا
وَتَوْبَةً نَصُوحًا وَإِجَابَةً وَمَغْفِرَةً وَعَافِيَةً تَعْمُ نَفْسِي وَأَهْلِي وَأَحْبَابِي مَنْ حَضَرَنِي وَمَنْ غَابَ
عَنِّي بِرَحْمَتِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ! اَللّهُمَّ لَا تُخَيِّبْنَا مِمَّا سَأَلْنَاكَ وَلَا تَحْرِمْنَا مِمَّا رَجَوْنَاكَ
وَاحْفَظْنَا فِي الْمَحْيَا وَالْمَمَاتِ إِنَّكَ مُجِيبُ الدَّعَوَاتِ، أَمِينَ!«

“Bütün hamdler âlemleri halkeden, ilimleri(n tahsîlini ehline) kolay eden, felekleri yürüten, yıldızları (vazîfelerine âmâde ve) müsahhar kılan, (dil ile) konuşulan ve (akıl ile) anlaşılan her şey ilminde eşit gelen, her diri için Kendi nezdinde taksim edilen bir rızık ve kararlanmış gün için mâlum bir ecel bulunan **Allâh**’a mahsustur. Onu tesbîh (tüm noksan sıfatlardan tenzîh) ederim. ‘**Allâh ki; Kendisinden başka hiçbir ilâh yoktur.** (Başı sonu olmayan, Zâtı’na âit bir hayatla) **Hayy’dır,** (yarattıklarını yönetme ve koruyup kollama işini dâimâ üstlenmiş bulunan bir) **Kayyûm’dur.**’

O **Allâh** geçmiş kavimleri ardarda yok etti, geçen asırlar halkını gün be gün helâk etti, hükümlerinde adaletli olduğu için Kendisine hiçbir kınama yol bulamadı. Onu tesbîh (tüm noksan sıfatlardan tenzîh) ederim. ‘**Ne** (uyku öncesindeki) **bir gevşeme, ne de bir uyku Kendisini tutmaz.**’

Mahlûkatı ardarda (meşrû ettiği) farzlarla ibadet etmeleri ile mükellef etti, lütuflarını bol yapıp genişlik verme ile lütfetti, daraltma vasfında ise adaletli davrandı. Onu tesbîh (tüm noksan sıfatlardan tenzîh) ederim. ‘**Göklerde olanlar ve yerde bulunanlar** (mülkiyet ve hâkimiyet bakımından) **sadece O’na âittir.**’

Kereminin ve örtmesinin hicâbını (perdesini) âsiler üzerine sarkıttı (da onları rezil etmedi), verdiği güvenceyle Kendisinden korkanların korkularını teskin etti, lutf-u bereketiyle müminlere ihsanda bulundu, güzel yardımıyla kullarına tâatleri kolay etti. Onu tesbîh (tüm noksan sıfatlardan tenzîh) ederim. ‘**Kimdir şu kimse ki, Onun izni olmadan nezdinde şefaât edebilecektir?!**’

Kulları yarattı ve rızıklandırdı, rüşd (mânevî olgunluk) sahiplerini tâatına muvaffak kıldı, rızasına erdirdi ve seçkin kıldı, inatçıları da azabıyla tehdit etti. Onu tesbîh (tüm noksan sıfatlardan tenzîh) ederim. ‘**O,** (yaratıklarının) **önlerinde olanları da, arkalarında bulunanları da** (onların geçmiş-gelecek, dünyâ-âhiret, görülen ve görülmeyen her şeylerini) **bilmektedir.**’

Dilediğini dilediği şekilde halketti, dilediğine dilediğiyle hükmetti, varlıkları dilediği şekilde takdir etti. Onu tesbîh (tüm noksan sıfatlardan tenzîh) ederim. ‘(Öğretmeyi) **dilediği şeyler hâriç, onlar Onun ilmi**(nin tealluk ettiği sonsuz bilgileri)**nden hiçbir şeyi kavrayamazlar.**’

İki cihanın mükevvin ve yaratıcısı O’dur. İns-ü cinnin Mûcidi ve Mâlîki Odur. İki meşrik (doğu) ile iki mağribin (batının) ve ikisi arasındakilerin **Rabbi** Odur. Onu tesbîh (tüm noksan sıfatlardan tenzîh) ederim. ‘(Arşı’nın önündeki tahtı olan) **Kürsü’sü** (ise) **gökleri ve yeri kaplamıştır. O ikisini**(n yedi kat tabakalarını) **korumak Kendisine hiç de ağır gelmez.**’

İhsan sahibi **Rabbimiz** çok bereketlidir. Ezelî kıdeminde hiçbir kadim Ona ortak değildir, dostlarına nimet yurdu hazırlamış ve orada onlara keremli cemâline bakma nimeti ikram etmiştir. Düşmanlarına cehennem azabı hazırlamıştır. O dilediğini saptırır, dilediğini ise dosdoğru yola iletir. Onu tesbîh (tüm noksan sıfatlardan tenzîh) ederim. ‘(Eş ve benzerden, tüm noksanlık emâreleri ve sonradan olma belirtilerinden son derece yüce olan) **Aliyy de;** (Zâtına nispetle, her şeyin değersiz kalacağı bir büyüklüğe sahip olan) **Azîm de ancak Odur!**’

Ey **Allâh!** Peygamberin, Kulun ve Rasûlün olan; mucizeler, eserler, delâletler, sırlar, kerâmetler ve nurlar sahibi **Muhammed-i Muhtâr**’a salât eyle. **Allâh-u Te’âlâ** ona, âilesine, hayır sahibi Ehl-i Beytine, iyilik sahibi ashâbına, muhâcirler ile ensâra ve ceza gününe kadar ihsanda (iyi inanç ve güzel amel-lerde) onlara uyanlara salât eylesin.

Ey **Allâh!** Bu saatte Sen bizim üzerimize hayrından ve bereketlerinden, dostlarının üzerine indirmiş ve sevdiklerini kendisiyle seçkin kılmış olduğun şeyleri inzal eyle, affının serinliğini ve mağfiretinin halâvetini (bağışlamanın tadını) bize tattır, her şeyi kaplamış olan o engin rahmetini üzerimize neşret. Sen bize tarafından kabul, nasûh tevbesi, icâbet (kabul) ve mağfiret ver, beni de âilem ve sevdiklerimden yanımda olan ve olmayanları kaplayacak bir âfiyet nasip et. Ey acıyanların en merhametlisi! Rahmetinle (kabul et).

Ey **Allâh!** Sen bizi, Senden istediklerimizden umutsuz etme, Senden umduklarımızdan mahrum etme, hayatımızda ve ölümümüzde bizi muhafaza eyle. Duaları kabul eden ancak Sensin. **Âmîn!**” (Abdülmecîd ibni Tâhâ ez-Zu‘bî, İthâfû‘l-ekâbir fî Srâtî ve Menâkıbî‘l-İmâmi Muhyiddîn Abdilkâdir el-Ceylânî, el-Hasenî el-Huseynî, sh:561-562)

SAFER AYININ SON ÇARŞAMBA GECESİ NAMAZI

(29 Kasım Salı’yı 30 Kasım Çarşamba’ya bağlayan gece)

Safer ayının son çarşambasının gecesi veya gündüzü iki rekât namaz kılınp birinci ve ikinci rekâtta Fâtiha’dan sonra 11 kere İhlâs-ı Şerîf okunur, namazdan sonra 7 defa istiğfar edilip el kaldırırlarak 11 defa Salât-ı Münciye okunur, sonlarında ise:

«إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.»

“Muhakkak ki Sen her şeye Kâdir’sin” zikri eklenir.

Bundan sonra, “Beni ve efrâd-ı ailemi ve bilcümle müminleri yer ve gök âfatlarından ve cemî belâ-lardan muhafaza buyur yâ **Rabbi!**” diye dua edilir. (Mahmud Sâmi, el-Ed‘iye ve‘l-ekzâr, sh:123-127)

SAFER AYININ SON ÇARŞAMBA GÜNÜ NAMAZI

(30 Kasım Çarşamba)

Şeyh-i Kâmil Ferîdüddîn Şekergenç Hazretleri’nin, Hâce Mu‘înüddîn (Kuddise Sirruhû)nun evrâdından nakline göre; her sene üç yüz yirmi bin belâ gökten yere nâzil olur, bunların hepsi de safer ayının son çarşambasında vâki olur. Bu yüzden o gün senenin günlerinin en çetin geçen günü olur.

O gün her kim dört rekât namaz kılar da her bir rekâtında Fâtiha’dan sonra 17 kere Kevser Sûresi, 5 kere İhlâs Sûresi ve birer kere Felak-Nâs Sûrelerini okur, namaz bittikten sonra da 7 kere istiğfar edip, ellerini kaldırarak aşağıda zikredilen duayı okursa **Allâh-u Te‘âlâ** keremiyle onu o gün yağın bütün belâlardan muhafaza eder ve o günden itibaren bir dahaki senenin tamamına kadar çevresinde hiçbir belâ dolaşmaz. (Muhammed ibnü Hatîriddîn, el-Cevâhiru‘l-hams, sh:50-52; İbrâhîm el-Ensârî, Rave‘z-zamân fî fedâilî‘l-eşhuri ve‘l-eyyâm, sh:4; Muhammed Ebu‘l-Yüsr Âbidîn, Tenbihu‘l-kulûbi‘n-nâ‘ime ale‘l-evrâdî‘d-dâime, sh:71-72; Mahmud Sâmi, el-Ed‘iye ve‘l-ekzâr, sh:123-127)

SON ÇARŞAMBA GÜNÜ NAMAZINDAN SONRA OKUNACAK ÂYET-İ KERİMELEK VE DUALAR

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ، بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
﴿سَلَامٌ عَلَيْكُمْ كَتَبَ رَبُّكُمْ عَلَىٰ نَفْسِهِ الرَّحْمَةَ﴾، ﴿سَلَامٌ عَلَيْكُمْ بِمَا صَبَرْتُمْ فَنِعْمَ عُقْبَىٰ
الدَّارِ﴾، ﴿سَلَامٌ عَلَيْكُمْ اذْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ﴾، ﴿وَسَلَامٌ عَلَيْهِ يَوْمَ وُلِدَ وَيَوْمَ
يَمُوتُ وَيَوْمَ يُبْعَثُ حَيًّا﴾، ﴿وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا﴾، ﴿
سَلَامٌ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّي إِنَّهُ كَانَ بِي حَفِيًّا﴾، ﴿وَالسَّلَامُ عَلَيَّ مَنِ اتَّبَعَ الْهُدَى﴾، ﴿
وَسَلَامٌ عَلَيَّ عِبَادِهِ الَّذِينَ اصْطَفَى﴾، ﴿سَلَامٌ عَلَيْكُمْ لَا نَبَغِي الْجَاهِلِينَ﴾، ﴿سَلَامٌ قَوْلًا
مِّن رَّبِّ رَحِيمٍ﴾، ﴿سَلَامٌ عَلَيَّ نُوحٍ فِي الْعَالَمِينَ﴾، ﴿سَلَامٌ عَلَيَّ إِبْرَاهِيمَ﴾، ﴿سَلَامٌ عَلَيَّ
مُوسَىٰ وَهَارُونَ﴾، ﴿سَلَامٌ عَلَيَّ إِيْيَاسِينَ﴾، ﴿وَسَلَامٌ عَلَيَّ الْمُرْسَلِينَ﴾، ﴿سَلَامٌ عَلَيْكُمْ
طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ﴾، ﴿سَلَامٌ هِيَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ الْفَجْرِ﴾،

Peşine de geride zikredilen “Safer Ayının Her Günü Okunacak Dua” yapılır.

BU DUANIN AKABİNDE 11 DEFA OKUNACAK SALÂT-I MÜNCIYE

«اللَّهُمَّ صَلِّ عَلَى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ صَلَاةً تُنَجِّنَا بِهَا مِنْ جَمِيعِ الْأَهْوَالِ وَالْآفَاتِ، وَتَقْضِي لَنَا بِهَا جَمِيعَ الْحَاجَاتِ، وَتُطَهِّرُنَا بِهَا مِنْ جَمِيعِ السَّيِّئَاتِ، وَتَرْفَعُنَا بِهَا أَعْلَى الدَّرَجَاتِ، وَتُبَلِّغُنَا بِهَا أَقْصَى الْغَايَاتِ، مِنْ جَمِيعِ الْخَيْرَاتِ فِي الْحَيَاةِ وَبَعْدَ الْمَمَاتِ، إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.»

“Ey Allâh! Efendimiz Muhammed’e ve Ehl-i Beyti’ne öyle bir salât et ki; onun sebebiyle bizi bütün korkulardan ve âfetlerden kurtarasın, onun sebebiyle bütün ihtiyaçlarımızı göresin, onun sayesinde bizi bütün günahlardan temizleyesin, onun vesilesiyle bizi derecelerin en yücesine yükseltesin, yine onun sayesinde bizi hayatta ve ölümden sonra bütün hayırların nihayetine ulaştırarsın. Muhakkak Sen her şeye kâdirsin.” (Mahmud Sâmî, el-Ed’iye ve’l-ezkâr, sh:123-127)

SAFER AYININ SON ÇARŞAMBASINDA TEKRARLANMASINDA HAYIR OLAN BİR DUA

(30 Kasım Çarşamba)

«يَا دَافِعَ الْبَلَايَا اِدْفَعْ عَنَّا الْبَلَايَا فَاللَّهُ خَيْرٌ حَافِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ،
إِنَّكَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.»

“Ey belâları defeden! Bizden belâları defet. Allâh koruyucu olarak (herkesten) daha hayırlıdır. Zaten acıyanların en merhametlisi ancak O’dur! Ey Allâh! Şüphesiz Sen her şeye Kâdir’sin.”

Bu dua 11, 100, 311 gibi mübarek sayılarda tekrarlanabilir.

SÜR‘ATÜ’L-FEHM (HIZLI ANLAYIŞ) VE ÖĞRENDİĞİNİ UNUTMAMAK İÇİN OKUNACAK DUALAR

1) Her hangi bir meseleyi kavrama hususunda süratli (hızlı) bir fehim (anlayış) sahibi olmak isteyen kişi her (farz) namazın ardından şu duâyı okumalıdır:

«سُبْحَانَ اللَّهِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ وَلَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَاللَّهُ أَكْبَرُ، وَلَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِاللَّهِ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ
عَدَدَ كُلِّ حَرْفٍ كُتِبَ وَيُكْتَبُ إِلَى أَبَدِ الْأَبْدِينَ وَدَهْرِ الدَّاهِرِينَ يَا رَبَّ الْعَالَمِينَ!»

“Sonsuzların sonsuzuna ve ebediyetlerin ebediliğine kadar yazılmış ve yazılacak her harf sayısınca Allâh’a tesbîh olsun, Allâh’a hamdolsun. Allâh’tan başka hiçbir ilâh yoktur. Allâh her şeyden büyüktür ve O çok yüce ve pek büyük Allâh’ın yardımı olmadan hiçbir (şeye) güç ve kuvvet yoktur. Ey âlemlerin Rabbi (duâımı kabul eyle)!”

2) Bazı ulemâdan nakledildiğine göre; öğrenilen bir şeyi hiçbir zaman unutmamak için şu duâ okunmalıdır:

«اللَّهُمَّ افْتَحْ عَلَيَّ فُتُوحَ الْعَارِفِينَ بِحِكْمَتِكَ، وَاَنْشُرْ عَلَيَّ رَحْمَتَكَ، وَذَكِّرْنِي مَا نَسِيتُ يَا ذَا الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ!»

“Ey Allâh! (Allâh-u Te‘âlâ’yı bilen) âriflerin (zekâ, idrak ve anlayış hususundaki) fetihlerini hikmetle bana aç. (Bu hususta) üzerime rahmetini saç ve unuttuğum şeyi bana hatırlat. Ey celâl ve ikrâm sahibi (olan Allâhım duâmı kabul eyle)!”

3) İbni Mes‘ûd (Radiyallâhu Anh)dan rivayet edilen bir hadîs-i şerîfte **Rasûlüllâh** (Sallâllâhu Aleyhi ve Sellem) Efendimiz şöyle buyurmuştur:

عَنْ ابْنِ مَسْعُودٍ رَضِيَ اللَّهُ تَعَالَى عَنْهُ قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ تَعَالَى عَلَيْهِ وَسَلَّمَ: «مَنْ خَشِيَ أَنْ يَنْسَى الْقُرْآنَ بَعْدَ حِفْظِهِ وَالْعِلْمَ بَعْدَ دَرْسِهِ فَلْيَقْرَأْ: اللَّهُمَّ نَوِّزْ بِالْكِتَابِ بَصْرِي وَأَشْرَحْ بِهِ صَدْرِي وَاسْتَعْمِلْ بِهِ بَدَنِي وَأَطْلِقْ بِهِ لِسَانِي وَقَوِّ بِهِ جَنَانِي وَأَسْرِعْ بِهِ فَهْمِي وَقَوِّ بِهِ عَزْمِي بِحَوْلِكَ وَقُوَّتِكَ فَإِنَّهُ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ!»

“Kim ezberledikten sonra Kur’ân-ı Kerîm’i ve anladıktan sonra bir ilmi unutmaktan korkarsa:

اللَّهُمَّ نَوِّزْ بِالْكِتَابِ بَصْرِي وَأَشْرَحْ بِهِ صَدْرِي وَاسْتَعْمِلْ بِهِ بَدَنِي وَأَطْلِقْ بِهِ لِسَانِي وَقَوِّ بِهِ جَنَانِي وَأَسْرِعْ بِهِ فَهْمِي وَقَوِّ بِهِ عَزْمِي بِحَوْلِكَ وَقُوَّتِكَ فَإِنَّهُ لَا حَوْلَ وَلَا قُوَّةَ إِلَّا بِكَ يَا أَرْحَمَ الرَّاحِمِينَ!»

“Ey Allâh! Senin kuvvet ve gücün ile O (yüce) **Kitap** (olan Kur’ân’ın zıyâsıy)la gözümü nurlandır, onunla göğsümü genişlet, bedenimi onunla (meşgul ederek) çalıştır, onunla dilimi çöz, onunla kalbimi kuvvetlendir, onunla anlayışımı çabuklaştır, onunla gayretimi (artırarak) kuvvetlendir. Zira Senin yardımın olmadan hiçbir (şeye) güç ve kuvvet yoktur. Ey acıyanların en merhametlisi (bu duâmı kabul eyle)’ **duâsını okusun.**”

4) Her kim şu yazılı olan beyitleri okumaya devam ederse (ilimden) her duyduğunu ezberler, o ezberlediği şey kulağında yerleşir ve onu ebediyyen unutmaz. Beyitler şunlardır:

كَلَامٌ قَدِيمٌ لَا يُمَلُّ سَمَاعُهُ   تَنْزَهُ عَنْ قَوْلٍ وَفِعْلٍ وَنِيَّةٍ
بِهِ أَشْتَفِي مِنْ كُلِّ دَاءٍ وَنُورُهُ   دَلِيلٌ لِقَلْبِي عِنْدَ جَهْلِي وَخَيْرَتِي
فِيَا رَبِّ مَتَّعْنِي بِسِرِّ حُرُوفِهِ   وَنَوِّزْ بِهِ قَلْبِي وَسَمْعِي وَمُقَلَّتِي

“(O Kur’ân-ı Kerîm yaratılışının evveli olmayan) Kadîm bir kelâmdır ki onu dinlemekten usanılmaz. O (insanlara âit) sözlerden, işlerden ve niyetlerden berî olmuştur.

Ben yalnız onunla her derdime şifâ bulurum ki onun nûru,
(Ne yapacağımı bilemediğim) hayret ve cehâlet
ânında (yol gösteren) bir delildir.

Öyleyse ey **Rabbim!** Beni onun harflerinin sırlarıyla faydalandır,
Kalbimi, kulağımı ve gözümü de onunla nurlandır.”